SULI KÖNYVTÁR

FÖLDES VILMOS:

KÖNYVCSERE

– Visszahoztam a hajózásról szóló könyvet...

BELEMERÜLÉS

– Ne felejtsetek időnként élelmet beadni...

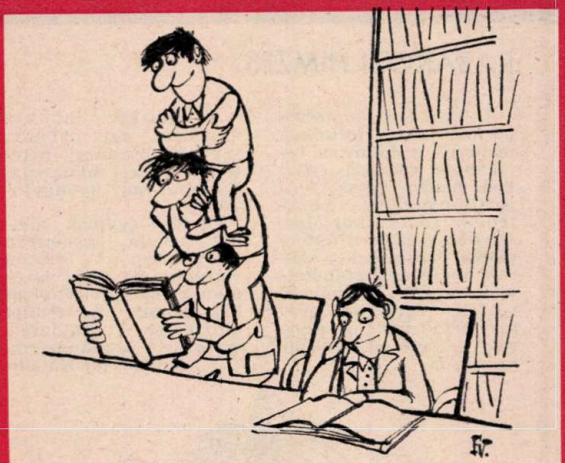

KÖNYVRITKASÁG

GYORSOLVASÁS

TUDÓS GYEREK

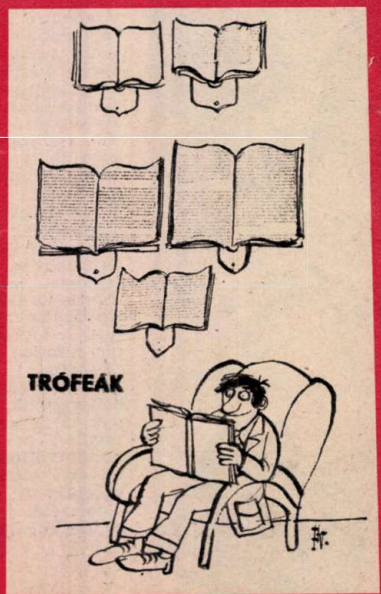

TRÓFEÁK

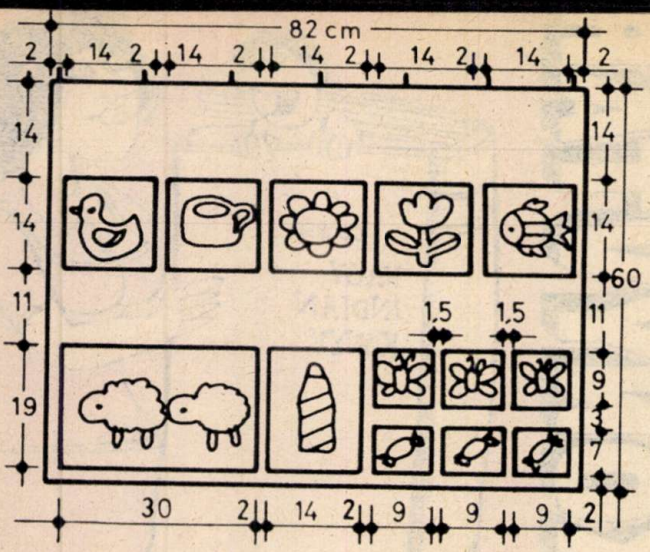

ZSEBES FALISZŐNYEG

Kicsi a szoba, sok a nélkülözhetetlen apróság. A szekrényünk már nem bírja el a túlterhelést, de van egy szabad falfelület! Használjuk ki a lehetőséget. A bemutatott minta szerint, természetesen más méretben is, elkészíthetjük. A felfüggesztésnél ügyeljünk, hogy kisebb testvéreink számára a zsebek magassága könnyen elérhető legyen, s a zsebek tartalma használat után visszakerüljön a megfelelő helyre.

Alapanyagnak lehetőleg vastagabb szövetet, filcet vagy rajzpapírral bélelt dupla zsákanyagot (varrógéppel steppelve) válasszunk. Szabásminta szerint különböző színű, nagyságú zsebeket készítünk. Ezek külső felületére varrjunk, hímezzünk betűket, ábrákat, jelezve, kié, vagy mit tartalmaz a zseb. Összeállításnál az aláhajtott szélekre 1—1 cm-t ráhagyunk, felső szélen kb. 13 cm távolságban 1—1 anyagból varrt akasztót vagy fémkarikát rögzítünk.

KÖTÖTT VÁLLTÁSKA

Hogyan készül a bőrerős, strapabíró kötött válltáska? Vastagabb szőnyegfonal, hasonló színárnyalatú műanyag kézimunkafonal, vékony spárga (mindez otthon maradékban is található) összefogásával, 6-os kötőtűvel (szorosan) 27 szemre kezdjük, 1 sima, 1 fordított patentmintával, egy kb. 70 cm hosszú „sálat" kötünk. A szemeket az alapszemnek megfelelően lefogyasztjuk, majd három részre összehajtjuk. Az oldalakat összefogva, mindkét oldalrész azonos szélszemén átöltve, 1 rövidpálcával összehorgoljuk. A visszahajtó borítólapot minden második szemre-sorra 1 rövidpálca, 1 láncszem váltakozással körbehorgoljuk. Az alapszálnak 2×2-szeres összefogásával 1 m hosszú sodrott zsinór vállpántot készítünk, s az oldaltalálkozásokra varrjuk. A visszahajtó két oldalszélét 1—1 zsinóron lógó bojttal díszítjük.

Prósz Veronika

VÁLASZ LÁNYOKNAK

TINÉDZSER: Az anyukádnak biztosan sok gondja van, azért türelmetlen. Alkalmazkodj hozzá egy kicsit! A kistestvéreid érzésvilágát kedved szerint alakíthatod. Mesélj nekik, játssz velük! KORAI SZERELEM: Bizony, az! És közös jövőt tervezni általános iskolás korban egy fiúval — csacsiság is. Talán már te is meggondoltad! SOK-SOK FIÚ: „. . . tetszik nekem. Szeretném tudni, melyik szeret engem? Írd meg, Bori!" Jó! Valamelyik vagy egyik sem! EDIT: Neked adok igazat, de szüleid ellen való cselekvésre nem ösztönözhetlek. Kérd meg őket, beszéljenek veled komolyan erről a dologról. Az érveid igen meggyőzőek még így távolról is. BARNÁT SZERETEK: Barátság legyen belőle mindenképpen, hiszen látod, mennyire ingadozik az a fiú! BOLDOGTALAN: Te légy büszke és ne szólj neki, ha úgy érzed, már nem ragaszkodik hozzád. AJÁNDÉK: Csak tetszik neked, ennyi az egész. NÉGYLEVELŰ LÓHERE: Bp. XIII., Újpesti rakpart 7. TAVASZ: A bánat is megérkezik

RÁBAKÖZI HÍMZÉS

A rábaközi hímzéses párnahéjakat, terítőket, nemcsak a földrajzi értelemben vett Rába-közben, hanem egész Nyugat-Dunántúlon készítettek. Díszes korsóból, szívből, esetleg virágformából indulnak ki a szárak, melyeken gránátalmák, szegfűk, tulipánok, rózsák, karélyos levelek, indák vannak. Kedvelt az erősen stilizált madár is.

A rábaközi hímzést általában egy színnel: pirossal, bordóval, feketével, kékkel hímezzük. Gyapjú- vagy gyöngyfonállal.

Ferdén egymás mellett haladó, keskenyen varrt lapos öltéssel varrjuk, de úgy, hogy ezek ellentétes irányban haladjanak. A felület kitöltésére különféle rácsozást alkalmazunk.

Beszprémi Katalin

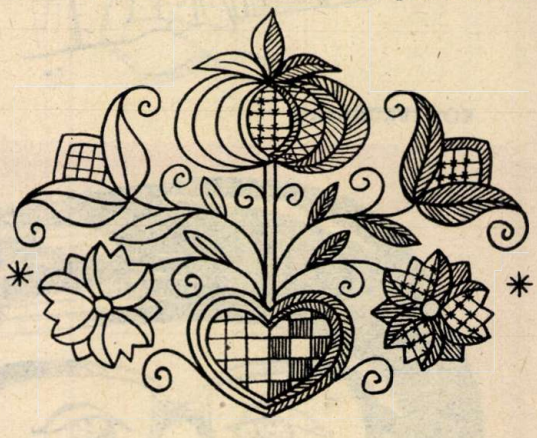

SZÓLJ HOZZÁ!

„Tavaly év végén 4,9 volt a bizonyítványom. Az idén őrsvezető lettem a harmadik osztályban és annyi most az elfoglaltságom, hogy tanulni csak 5 után tudok. Korrepetálnom is kell a gyengébbeket. Romlanak az osztályzataim, úgy élek, mint egy robot. Ráadásul az osztályban olyan lány mellett ülök, aki egész óra alatt beszél, nem tudok figyelni. Mit tegyek? A tanulás a kötelességem vagy az őrsvezetés és korrepetálás?" . . .

Nem egyszerű dolog! Vitassuk meg, szólj hozzá a problémához. Hátha tudsz segíteni a kaposvári kislánynak, aki magát levelében „Nyakigláb Apónak" nevezi.

Várjuk a levelet, írd rá a borítékra, hogy „Nyakigláb"!

néha, s el kell viselni. Okosabbat ez ügyben nem tehetsz! MANKA: Férj a bőrödbe, és ne tégy semmit! A leveled egyébként kitűnő! FÉNYKÉP: Régi, erős barátság fűz össze benneteket, ezt Andi is láthatja, s ha nem vigyáz, bizony, nem lehet majd ebben a barátságban ő a harmadik személy! KANIZSA 3: Mindig néz, ezért azt hiszed, hogy szeret? Mi, lányok, néha furcsán gondolkodunk, ugye? CSILLAG A FÖLDÖN: Jobb lesz, ha az anyukádat kérdezed meg, járhatsz-e azzal a fiúval! Nekem semmi kifogásom, bár én szívesebben járok velem egykorúval. **Bori**

„IDEGES VAGYOK" . . .

Csodálkozva nézem a 14 éves kislányra, mikor szinte természetes egyszerűséggel közölte velem: „Ideges vagyok." Így hát elhatároztam, hogy legközelebb az úgynevezett „serdülőkori idegességről" írok. Van-e ilyen egyáltalán?

A serdülőkor hosszú folyamat. A leányoknál kb. 9—10 éves korban kezdődik, mikor az addig „duci" kislány hirtelen nyúlik-nyúlik, mint az égimeszelő. A testmagasságban bekövetkezett változás után először az egyik oldalon, majd 1—2 hónap múlva a másik oldalon is megindul a mellek mirigyesedése. A serdülőkor kezdete persze nem az életkortól, hanem elsősorban az egyéni örökölött tulajdonságoktól, a jó testi kondíciótól függ. A hormonális változások kezdetét a hossznövekedés mutatja. Az első mentsruáció a serdülőkor felénél jelentkezik, a teljes éréshez ekkor még 3 évre van szüksége az egészséges szervezetnek.

A hormonok jelentősen befolyásolják testi és lelki állapotunkat. Mindenki jól tudja, hogy a serdülő lány érzékeny, könnyen sírossá válik, hamar elpirul. Az idegrendszer fokozottan reagál a megváltozott körülményekre, s az önuralom kialakításának sok akadálya van, amelyeket le kell küzdeni. Csak lassan jön el az óra, amikor az ember önszántából fékezi, fegyelmezi magát, mikor megtanul uralkodni önmagán, és parancsolni tud érzelmeinek. Nem könnyű feladat a felnőtté válás! Önfegyelem kell hozzá. A felnőttek sem azt csinálják mindig, amit szeretnek, hanem amire szükség van. Ezért meg kell tanulni az önfegyelmezést.

Judit néni

EGY KIS TÜRELEM!

Nemsokára közöljük a rongybabák parádéját

Csevegő

LÁNYOK ROVATA

SZEMÜVEGÜNK

Fényképeket kértünk tőletek, szemüveges kislányok! Azért, mert olvasóink közül többen is panaszkodtak, hogy az orvos szemüveget rendelt nekik, s emiatt elkeseredtek. Most megint csak azt mondjuk: semmi ok a kesergésre, ha jól kiválasztjátok az egyéniségetekhez illő keretet.

1

2

3

4

5

6

7

8

MINT EZEK A KISLÁNYOK:

1. Takács Gabriella, Mosonszolnok. Ő az úttörőcsapat krónikása, és egy ötödikes örs vezetője.

2. Bodrogi Katalin, Budapest. Hároméves kora óta hordja a szemüveget. „Nem szabad letenni!" — parancsol rá a levélben azokra, akik most kezdik viselni.

3. Vojvoda Andrea, Veszprém. „A fényképemmel üzenek azoknak a bátortalanoknak, akik szemüveget kaptak."

4. Wéber Katalin, Budapest. Születésnapodra (március 13.) szeretettel kívánunk jó egészséget, sok boldogságot!

5. Lukács Éva, Magyarlukafa. „Hetedikes vagyok most, a kép régebbi. A hajam is hosszabb azóta."

6. Hejtejer Ildikó, Budapest. „Az első szemüveget bizony én sem akartam hordani, de most már azt mondom — szép is lehet . . ."

7. Szilágyi Erzsébet, Kömlő. „Bagolynak hívnak, ebbe bele kellett törődnöm, ám az a lényeg, hogy megszoktam a szemüveget."

8. Radics Nóra, Zalaegerszeg. „Nekem most kell majd szemüveget hordani. Milyen keretet válasszak?"

ÁLTALÁNOS ISKOLÁT VÉGZETT LÁNYOK!

PÁLYAVÁLASZTÁSI GONDOTOK VAN?

Szakmunkásképzést biztosítunk és képesítést adunk.

Kérésetekre postafordultával ingyen megküldjük 40 oldalas, minden kérdésre választ adó fényképes tájékoztatót.

Vidékieknek leányotthonban lakásról gondoskodunk.

VÁRJUK LEVELEITEKET!

Cím: PFV Lőrinci Gyár (Lőrinci Fonó) munkaügyi osztály, 1188 Budapest, Gyömrői út 85–91.

PAMUTFONÓIPARI VÁLLALAT * LŐRINCI FONÓ * BUDAPEST

TIZENNÉGY ÉVESEK!

Jelentkezzetek

gyógyszergyártó, villanyszerelő, lakatos és szerelő szakmunkástanulónak!

Korszerűen berendezett és felszerelt tanlaboratóriumával, üzemcsarnokaival vár benneteket a

KŐBÁNYAI GYÓGYSZERÁRUGYÁR.

Napi egyszeri étkezést (ebéd), munka-, illetve védőruhát adunk díjmentesen.

Szakmunkástanulóink a tanulmányi ösztöndíjukon felül vállalati ösztöndíjban is részesülhetnek.

A gyógyszergyártó szakmában a képzés emelt szintű. Ez azt jelenti, hogy

a fiatalok a szakmunkásbizonyítvány megszerzése után a vegyipari szakközépiskola harmadik osztályában folytathatják tanulmányaikat, és a sikeres érettségi vizsga után hat hónapon belül TECHNIKUSI OKLEVELET szerezhetnek.

ÉRETTSÉGIZETTEK, munka mellett két és fél év alatt szerezhetik meg a SZERVES VEGYÉSZ TECHNIKUSI OKLEVELET.

FIÚK, LÁNYOK, JELENTKEZZETEK!

Ifjúsági brigádjaink, KISZ-klubunk, kultúrházunk és sportszakosztályaink várnak benneteket!

Üdülés: Balatonlellén, Balatonfüreden, Miskolctapolcán.

Hétvégi pihenés: ráckevei halásztanyánkon és budakalászi csónakházunkban.

Jelentkezés:

a **KŐBÁNYAI GYÓGYSZERÁRUGYÁR**

személyzeti és oktatási osztályán

Budapest X., Gyömrői út 19–21.

1475 Budapest 10. Pf.: 27.

valamint a

KŐBÁNYAI GYÓGYSZERÁRUGYÁR DOROGI GYÁREGYSÉGE

személyzeti osztályán 2510 DOROG, Esztergomi út 6.

KŐBÁNYAI GYÓGYSZERÁRUGYÁR RG BUDAPEST

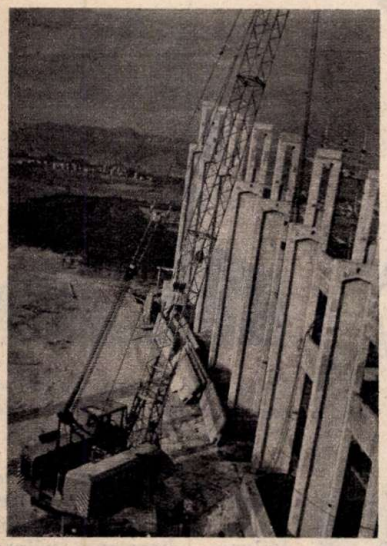

NYOLCADIKOS FIÚK! BIZTOSÍTSÁTOK JÖVŐTÖKET!

Jelentkezzetek szakmunkástanulónak a 31. sz. Állami Építőipari Vállalatnál! Budapesti és vidéki szakmunkásképző intézetekben az alábbi szakmákban képeznek szakmunkásokat a vállalatnak: **kőműves, ács-állványozó, vasbetonkészítő, festő-mázoló-tapétázó, hidegburkoló, vas- és fémszerkezeti lakatos, villanyszerelő, építőgépszerelő és épületasztalos.**

A 3 év képzési idő alatt **ingyenes kollégiumi ellátásról és étkezésről** gondoskodunk. Téli és nyári **munkaruhát** adunk.

Az ösztöndíj összege a tanulmányi eredménytől függően változik.

A vasbetonkészítő, az ács-állványozó és a kőműves szakmákban havi 200,— Ft **ösztöndíjkiegészítést** fizetünk.

Aki a vállalattal szerződést köt, további **250,— Ft társadalmi ösztöndíjban** részesül.

A harmadikosokat **teljesítménybérrel** foglalkoztatjuk, havi keresetük 1200,— Ft-tól 1600 Ft-ig terjedhet.

Sportolásra és üdülésre lehetőség van.

A sikeres szakmunkásvizsga letétele után a vállalatnál maradó fiatalok **külföldi munkahelyeinken** is dolgozhatnak.

Válasszatok szakmát!

Gyertek az építőiparba!

Vegyetek részt az országos jelentőségű nagyberuházások kivitelezésében!

ÁE 31 V

Jelentkezni lehet: személyesen, levél útján vagy a jelentkezési lap elküldésével. **Címünk:** 31. sz. Állami Építőipari Vállalat szakoktatási csoport 1364 Budapest V., Petőfi Sándor u. 7.

OB után VB előtt

Ami örvendetes: az asztaliteniszezők országos bajnokságán világ-, és Európa-bajnokaink — Jónyer, Klampár, Magos, Kisházi — játszották a főszerepeket. Felfelé ívelő formájuk, helyenként látványos, magabiztos játékuk mindenképpen biztató a közelgő birminghami világbajnokság előtt.

Ami még örvendetesebb: a közelmúlt úttörő-olimpiai bajnokai — Szabó Gabriella, Oláh Zsuzsa, Csík Márta, Frank Béla, Molnár Zsolt, stb. — időnként „túljátszották" a neves főszereplőket, az előadás egy-egy jelenetében ők aratták le a közönség tapsait. Frank Béla — csekélység! — Klampár Tibort ütötte ki az elődöntőben, Oláh Zsusa — a Budapest-bajnokság után — ezúttal is legyőzte Magos Juditot, Szabó Gabriella pedig egyenesen két bajnoki aranyat nyert a párosokban.

A legörvendetesebb eseményeknek azonban Birminghamben kellene lejátszódniuk. A világbajnoki jó szereplés nem afféle megalapozatlan vágyálom, válogatottjaink nemzetközi versenyeken bizonyították kivételes klasszisukat, csapatunk jelenleg is veretlenül vezet az európai Szuper Ligában.

Csak persze... számolni kell egy kevésbé örvendetes eseménnyel is: aggasztóan sok világklasszis versenyző táncol szerte a világon a zöld asztalok körül...

— R — R

MAGOS JUDIT

KLAMPÁR TIBOR ÉS JÓNYER ISTVÁN

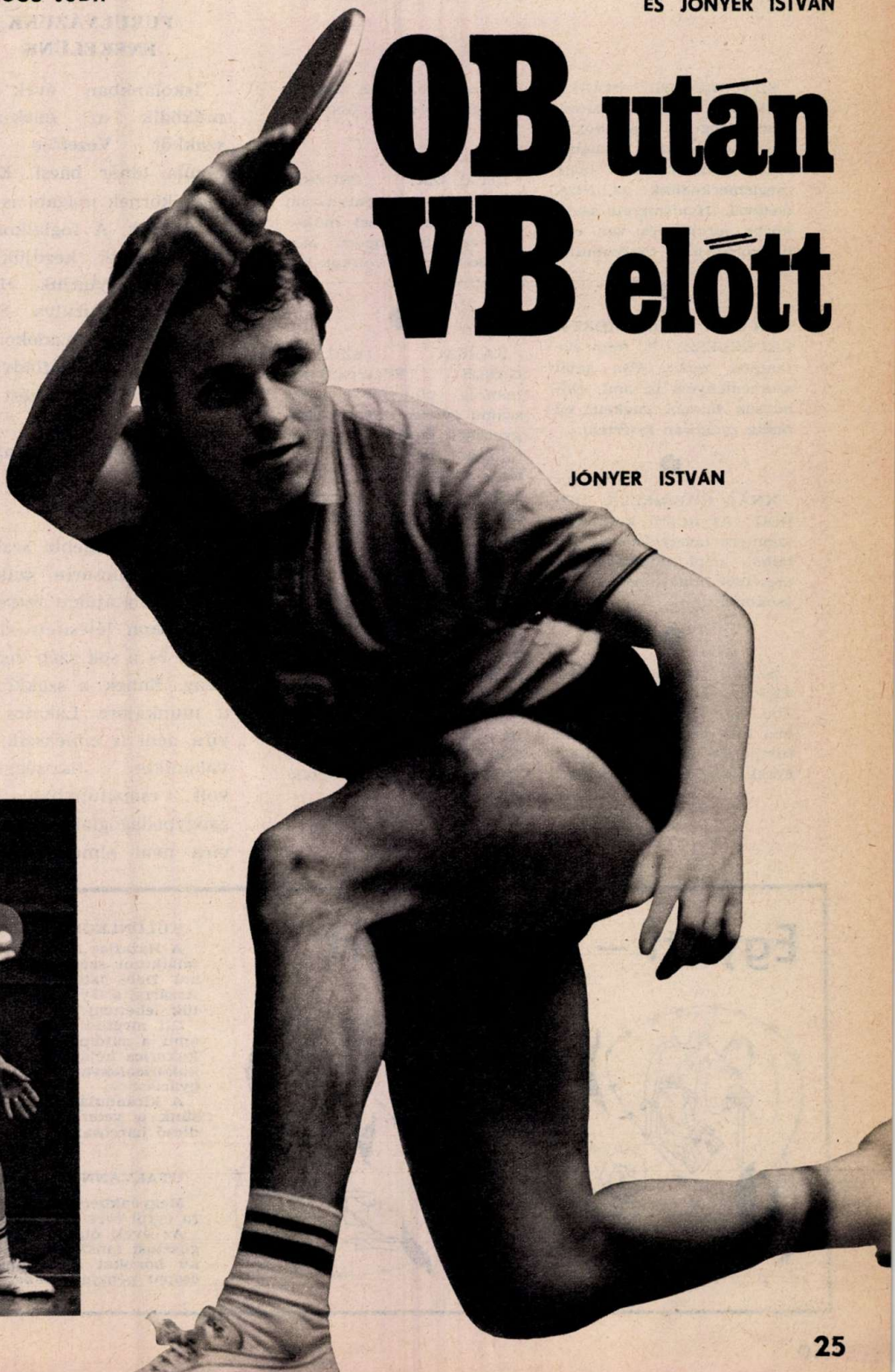

JÓNYER ISTVÁN

KISHÁZI BEATRIX

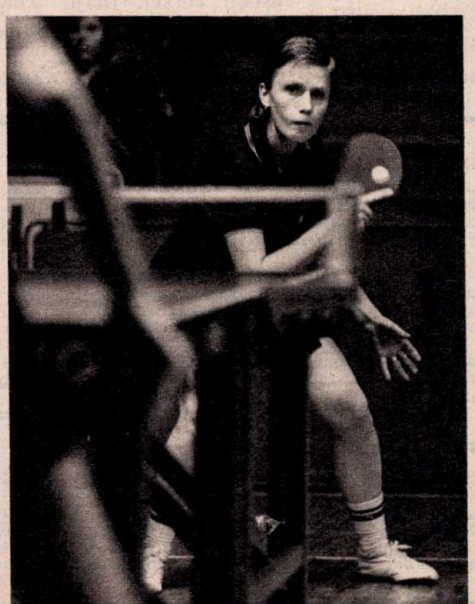

Nálunk történt, hogy...

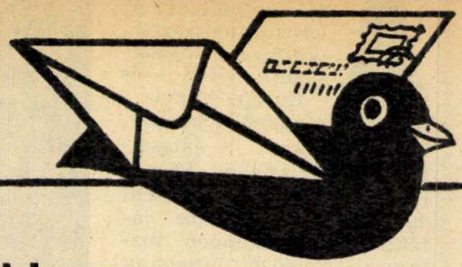

Csak röviden!

SZALCZINGER MÁRIA, TARJÁN: A mi falunk nemzetiségi község. Sokan beszélnek itt németül. Ezért elhatároztuk, hogy megismerkedünk az NDK életével. Honismereti szakkörbe járunk, és van egy helytörténeti múzeumunk is.

●

BICSKEI BERNADETT, RÁCKERESZTÚR: Négy éve tanulok zenét. Van saját szerzeményem is, amit előadáson húgom énekelt, én pedig zongorán kísértem.

●

KNÁB GABRIELLA, DOROG: Az úttörő kulturális szemlére Lengyelország dalaiból, népi játékaiból és meséiből mutattunk be egy csokorravalót.

●

SZŰCS ILDIKÓ, SZENTES: Az én őrsöm, a Párduc, két mázsa vasat, ötven kiló papírt és két kiló textilt gyűjtött, ezenkívül a Fecskékkel is összefogtunk, és újra több mázsa hasznos anyagot hordtunk össze.

●

LITAUSZKI ZSUZSA, KISKŐRÖS: Csapatunkban Katicabogár névvel működik egy bábcsoport. Már Kecskeméten is voltunk bemutatót tartani.

●

KARSAI SZILVIA, BARCS: Községünkben nemrég épült fel a hatos számú óvoda, ahová cigány gyerekek járnak. Őrsömmel fakanál bábukat készítettünk, jeleneteket tanultunk, hogy a kicsiket szórakoztassuk és megajándékozzuk.

●

ORIOLD KÁROLY, BÁCSALMÁS: A Bácsalmási Művelődési Központban a sok más mellett fafaragószakkör is működik. Nagy Péter népművész irányítja a gyerekeket. Tizenegy fiú jár ide, és már sok szép domborművet, virágkarót, dísztányért, pipát faragtak.

Hasznosan vidáman

FURULYÁZUNK, ÉNEKELÜNK

Iskolánkban évek óta működik az ének-zenei szakkör. Vezetője Pető Gyula tanár bácsi. E vidám körnek magam is tagja vagyok. A foglalkozásokat énekkel kezdjük, és zenével folytatjuk. Hangszerünk a furulya. Sokat szerepelünk névadókon és járunk Balatonföldvárra. Eddig több helyezést értünk el.

Tóth Erzsébet, Hajmás

VIRÁGOK

Egyik legrégebbi szakkörünk a Micsurin szakkör. Az ő munkájukat dicséri a folyosókon létesített virágsarok és a sok szép dísznövény. Ennek a szakkörnek a munkájára Lakatos Elvíra néni is emlékszik, aki valamikor tisztségviselő volt csapatunkban, ma gyógypedagógiai tanár. Elvíra néni elmesélte, hogy ők mivel foglalkoztak, hogyan ápolták a növényeket, hogyan szépítették a cserepes és a kerti virágokkal az iskolát és környékét.

Horváth Anikó, Győr

ELKÉSZÍTETTÜK JELVÉNYÜNKET

Irodalmi szakkörünk régi hagyományokat őriz. Évek óta a szakkör tagjai rendezik meg a kulturális ünnepségeket.

Beneveztünk a Művészetek vándorútján akcióba. Már elkészítettük jelvényünket. Jelenleg Tamkó Sirató Károly verseiből állítjuk össze műsorunkat. Nagyon szeretünk szakkörre járni, mert sok neves költővel, íróval ismerkedünk meg.

Év végén a szakkör munkáját irodalmi klubdélutánnal zárjuk. Itt mindenki elmondhatja, a legkedvesebb versét, majd írókról, költőkről beszélgetünk.

Kovács Zsuzsa, Kömlő

Együtt – egymásért

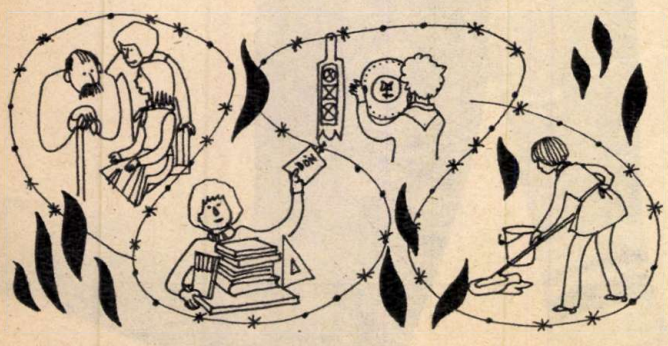

KÜLÖNLEGES TALÁLKOZÓ

A Hazafias Népfront tatabányai városi bizottsága különleges találkozót szervezett. Az 1919-es veteránokkal a 3271-es számú Dobi István Úttörőcsapat öt képviselője is elmehetett Aszárra, a Győri Szeszipari Vállalat Keményítő Gyárába. Köztük lehettem én is.

Ott megtudtuk, hogyan gyártanak kukoricából keményítőt, amit a sütőipar is felhasznál. A csírából olajat sajtolnak, a kukorica héját és a fehérjét az állattenyésztés hasznosítja. A kukoricalekvárban baktériumokat tenyésztenek gyógyszergyártáshoz.

A kirándulás alatt lehetőségünk volt arra, hogy beszélgessünk a veteránokkal, és megismerjük a Tanácsköztársaság dicső harcosait.

Szóda Gábor, Tatabánya

UTALVÁNNYAL GAZDAGODTUNK

Megyénkben a Borsodi Iparcikk Vállalat az úttörők számára évről évre egy érdekes és hasznos akciót hirdet.

Az évek óta újrakezdődő verseny abból áll, hogy az augusztusi tanszervásárlásnál a BIK boltjaiban különböző értékű bónokat kaphatnak az úttörők. A legtöbbet gyűjtő tíz csapat pénzjutalomban részesül. A mi csapatunk eddig min-

Nem csak ünnepeket, közös munkát is jelentenek
a Forradalmi ifjúsági napok.
Erről a közös munkáról, kirándulásokról és sporteseményekről
várjuk a beszámolókat.

/ Az úttörő szüntelenül fejleszti tudását,
híven teljesíti kötelességét /

A harmadik törvény

NYELVI JÁTÉKOK, FEJTÖRŐK

A szaktárgyi versenyeken nagy volt az izgalom. Az irodalmi verseny úgy kezdődött, hogy mindenki kitöltött egy totót. Az eredményekkel elégedettek voltunk. Jól oldottuk meg a feladatot. A nyelvi játékok, a fejtörők következtek. Csoportunkból Fekete Éva jutott tovább. A verseny végén harmincnégy ponttal ő lett az első.

A történelmi versenyünkön is totót kellett kitölteni. Ezt érdekes, változatos kérdések követték. Nagyon örültünk, mert a legtöbbünknek sikerült jól megoldani.

Petőfi Sándor raj, Jásztelek

REMÉLJÜK, MEGÁLLJA A HELYÉT

Az irodalmi versenyre osztályunkból négyen neveztünk be. Prózát és verset kellett mondani. Kicsit lámpalázasan szavaltunk, meséltünk. Tanár nénink megdicsért bennünket szép szereplésünkért. Az eredményhirdetés következett. Közülünk Kecskés Zsuzsanna jutott tovább. Reméljük a városi versenyen is megállja a helyét.

VAN, AKI SEGÍT

A mi őrsünk, a Vidámság őrs is megalakította a tanulópárokat. Úgy gondoltam ahhoz, hogy egy őrs vezetőjének mondhassam magam, dolgoznom is kell! Vállaltam, hogy tizenhárom tagú őrsünkben én két gyengébb tanulóval foglalkozom. Mind a hárman napközisek vagyunk. A tanulás után nemcsak ők, hanem én is elmondom a leckét. A tanyai kislányok néha kis kimenőt kérnek szüleiktől, és együtt tanulnak tanulópárjaikkal. Néhány gyengébb társunk már jobb eredményt ért el, látszik, hogy van aki segít. Szeretnénk, ha minél hamarabb elérnénk a bukásmentes őrs címet.

Gyémánt Lenke, Mindszent

dig jó helyezést ért el. Legutóbb összesen kilencvenhat iskola küldte be a bónokat. Az első tíz között húszezer forintot osztottak szét. Mi — a leninvárosi 1474-es számú Malinovszkij Úttörőcsapat — négyezerötszáz forint értékű vásárlási utalvánnyal gazdagodtunk.

Varga Gabriella és Tóth Anna, Leninváros

SZÜLŐK ÉS GYEREKEK

Nálunk együtt, egymásért igen sokat tesznek a szülők is és a gyerekek is. Közösen széppé, otthonossá varázsoltuk iskolánkat. Kis szertárunkat régi tárgyakkal díszítettük. A gyakorlati órán készült munkadarabokból állandó kiállítást rendeztünk. Családias légkör alakult ki nálunk.

Varga János tanító, Pusztaszer—Árpádhalmi iskola

KIS PIROS LÁNGOK

Nemrég megbetegedett a takarítónéni. Minden osztály szívesen vállalta az iskola rendben tartását. Nagy volt a meglepetésünk, amikor faliújságunkon csapatunk pecsétjével kis piros — papír- — lángok jelentek meg. Csapatvezetőnk jutalma volt ez. Azok a rajok kapják, amelyek legtöbbet takarítják az osztálytermüket. Azóta ebből a takarításból valóságos verseny lett.

Nagy Annamária, Tápiószele

Mit üzen a Pajtás?

PAPP JÓZSEF, TAMÁSIPUSZTA; ROSSZCSONT ŐRS, TOKODÜVEGGYÁR: Köszönjük a kedves sorokat. Írjátok meg, ki segít nektek az úttörőmunkában!

*

DEBRECENI HETEDIKESEK, DÓZSA ISKOLA: Igyekszünk teljesíteni kívánságotokat. Ez nem csak tőlünk függ.

*

KÁRTYANAPTÁRGYŰJTŐK!: Sajnos nem tudunk több kártyanaptárt küldeni. „Forrásaink" kimerültek.

*

BÉKÉS ILDIKÓ, ÉRD: Nagyon jó az ötlet! Készítettetek interjút osztálytársatok édesanyjával?

*

AZARI TÜNDE, SZEGED: Reméljük, jól érezted magad Zánkán. Milyen dalokat, játékokat hoztál az őrsödnek?

*

CINEGE ŐRS, SÜLYSÁP: Sok sikert kívánunk az iskolarádiónak és az őrsnek!

*

SZALCZINGER MÁRIA, TARJÁN: Számítok az ígéretedre. Írjál a csapat munkájáról, de kevés ám az, ha csak annyit írsz: „A falunkat tisztán tartjuk..." Mikor, hogyan és mit tesztek érte? Kik a legszorgalmasabbak? Miről vagytok még nevezetesek?

*

KEDVES OLVASÓINK, PÁLYÁZATOK RÉSZTVEVŐI!: Kérjük, hogy a pályázatok jeligéjét mindig feltűnően írjátok a borítékra! Sok gond és jogos panasz származik abból, hogy a pályázatok nyereményeit nem tudjuk az eredményhirdetéssel egyidőben elküldeni. A tárgynyereményeket az Ifjúsági Lapkiadó Vállalat csak a nyilvános — tehát a lapban megjelent — eredményhirdetés után rendeli meg a Centrum Áruházaktól. Az áruházak a készlettől függően csomagolják és postázzák a nyertesek jutalmait. A kihirdetés után tehát kb. két hét múlva érkezhet meg a nyeremény. Vannak olyan pályázatok is, amit lapunk meghirdet ugyan, de nem mi gondoskodunk a nyereményekről. (Ilyen volt például a Móra Kiadó „Aranykürt" pályázata.) Ilyen esetben nagyobb időbeni eltérés is lehet az eredményhirdetés és a jutalmak kiküldése között.

A rejtvények megfejtéseit postai levelezőlapon küldd be. Aki legalább két rejtvényt megfejt, s a megfejtése jó, már részt vesz a jutalomsorsoláson.

Beküldési határidő: március 20.

A rejtvényeket Horváth Anna (keresztrejtvény), Forrai G. János, Füleki János, Ipacs László készítette.

RAJZPÁLYÁZAT! RAJZPÁLYÁZAT! RAJZPÁLYÁZAT!

A Vöröskereszt Társaságok Ligája nemzetközi rajzpályázatot hirdetett „Vöröskereszt — együtt a békéért" címmel. A pályamunkáknak kifejezésre kell juttatniuk, hogy a Vöröskereszt segíti a béke gondolatának megvalósulását.

A pályázat feltételei:

1. Részt vehet minden 12 és 17 év közötti ifjú vöröskeresztes. Az egyik kategóriában a 12—14 évesek, a másikban a 15—17 évesek pályázhatnak.

2. A pályamunka rajz vagy vízfestmény lehet, s annak nagysága nem haladhatja meg a 30 × 22 cm-es méretet.

3. A művek hátsó oldalán külön cédulán kell feltüntetni a beküldő nevét, életkorát, valamint az iskola címét és nevét.

A pályamunkákat nemzetközi zsüri értékeli május első napjaiban, és a díjakat a két kategóriának megfelelően osztja ki. A Magyar Vöröskereszt Országos Vezetősége felhívja az ifjú vöröskereszteseket, hogy minél nagyobb számban vegyenek részt ezen a pályázaton, és munkáikat legkésőbb április 15-ig juttassák el a következő címre: **Magyar Vöröskereszt szervezési és ifjúsági osztálya, 1051 Budapest, Arany János u. 31.**

MAGYAR VÖRÖSKERESZT
Országos Vezetősége

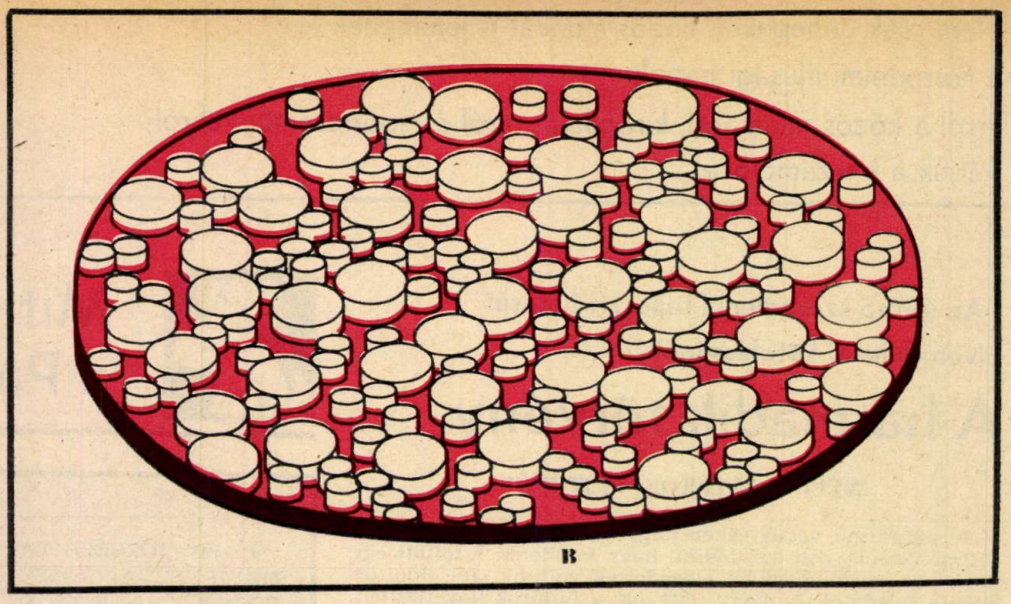

KORONGOK

Indulj el a korongokból kirakott labirintusban A-tól és mielőbb juss el B-be!

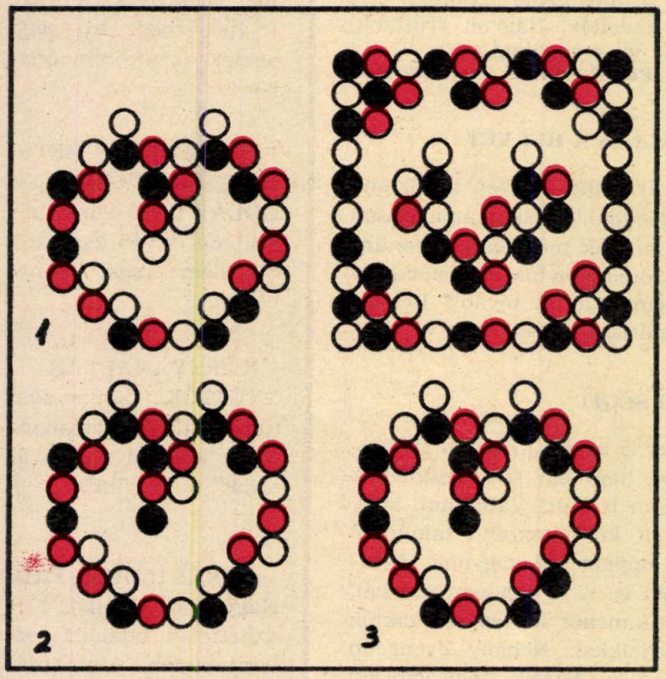

NE HAMARKODD EL!

A három részlet közül melyik illik a jobb felső ábrába úgy, hogy a színek sorrendje fekete, színes, fehér legyen?

VIGYÁZZ! BEUGRATLAK!

Együtt haladnak az erdei ösvényen ketten: a nagy indián és a kis indián. A kis indián fia volt a nagy indiánnak, azonban a nagy indián nem volt apja a kis indiánnak. Találd ki, kije volt?

Pista fogadott Ferkóval, hogy nem tud ugyanarra a három helyre leülni, ahová előzőleg ő ül, s ahonnan fel is kel. Ferkónak kétszer sikerült a dolog, de a harmadik helyen elvesztette a fogadást. Mi volt a harmadik hely?

SOK VAGY KEVÉS?

Segíts a kőművesmesternek! Számold meg, hogy elegendő téglát hozott-e a fal kijavításához!

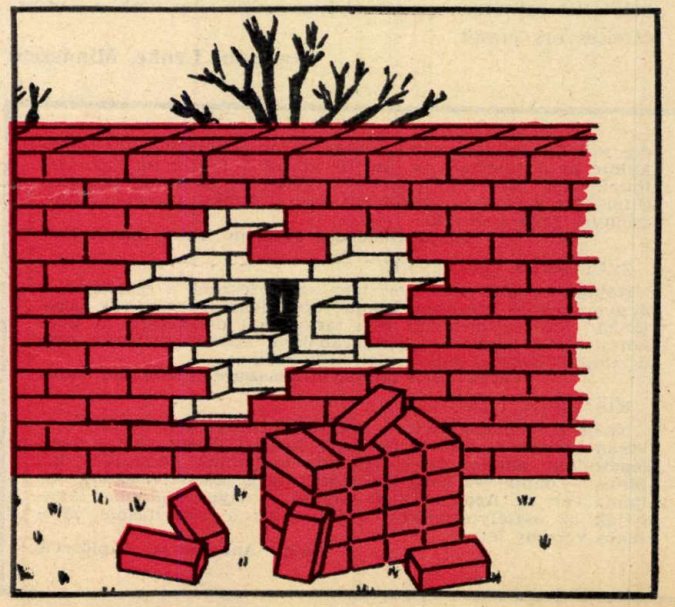

NYERTESEK 6. SZÁM

Baranyai Ágota, Budafa; Bihari Veronika, Kaposvár; Borsi Miklós, Gyula; Czere Erzsébet, Dunatetétlen; Cs. Nagy Zoltán, Budapest; Faragó Sándor, Jászberény; Hüse Albert, Nagyhegyes; Kiss Éva, Eger; Kengyel Mária, Bugac; Macsuka Tihamér, Pátyod; Majoros Anikó, Döge; Magyar Csilla, Mosonmagyaróvár; Masits Ágnes, Debrecen; Németh Elizabeth, Ajka; Pálfi Mária, Debrecen; Rózsakerti Mónika, Beremend; Siklós László, Budapest; Stemler Attila, Dunakeszi; Streng István, Budapest; Viszneki József, Mezőkövesd.

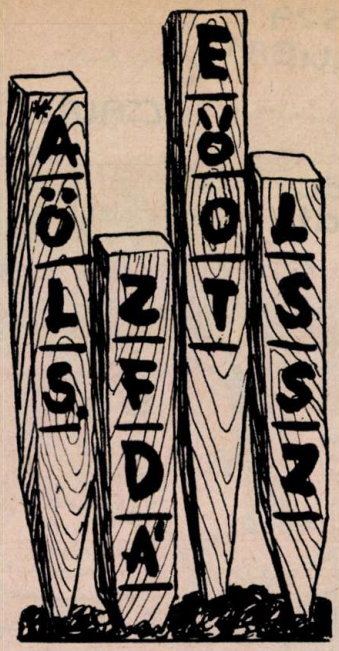

NAGY ESEMÉNY

Március 15-hez — jelen századunkban — egy nagy-nagy történelmi esemény fűződik. Vajon mi?

Ha a kövekeket összetolod, és jobbról balra, majd balról jobbra haladva elolvasod (tehát a csillaggal jelzett „A" betűtől a pontozott „S"-ig), akkor megtudod.

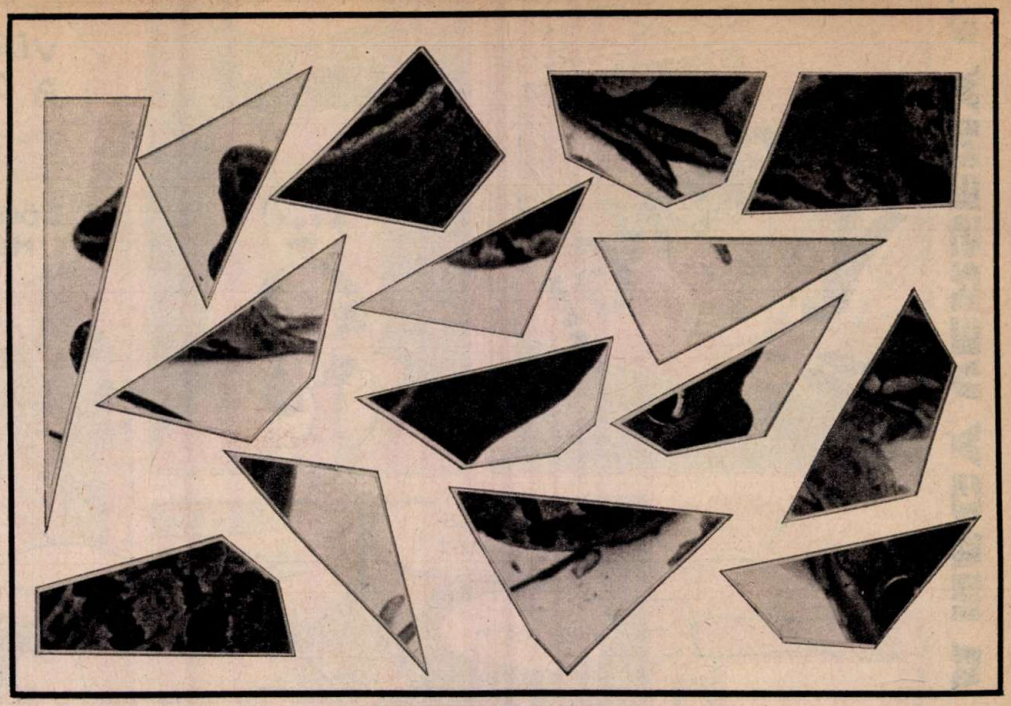

A felszabdalt kép egy kétéltű állatról készült. Mi az?

SOK KICSI SOKRA MEGY

MÁRCIUS 15.

Mai rejtvényünkben Petőfi RESPUBLIKA c. költeményének első négy sorát idézzük. Az első két sort kiírtuk, a másik kettőt pedig az ábra fő soraiba rejtettük.

„Respublika, szabadság
gyermeke,
S a szabadság anyja, világ
jótevője."

folytatása a vízsz. 1., függ. 1. és függ. 21. sorban.

VÍZSZINTES: 1. **Az idézet harmadik sora.** 12. Csontjait 1856-ban Neandertahlban találták meg. 13. A magasból a földszintre jelez. 14. A kén, a kálium és a nitrogén vegyjele. 15. Osztrák és kubai autók betűjele. 16. Állóvíz, fordítva. 17. Tag betűi keverten. 18. Övezet, körzet. 20. Szintén nem. 23. Vigyázó. 24. Karolja. 26. Meghatározott helyen élő személy. 28. Türelmetlen szócska. 29. Rossz, ha a foggal történik. 31. Európa Kupa. 32. Angol nyelvű országokban ügyvédek, bírák viselik. 33. Kiállítási tárgyak elhelyezésére való, üvegezett tetejű tartó. 35. Tova. 37. . . . River, két folyót is neveznek így Amerikában. (Egyébként red = piros, angolul.) 39. Népszerű táncdalénekesnő (Zsuzsa). 40. Shakespeare király, kiejtés szerint. 42. Téli csapadék. 43. Ételízesítő, ford. 45. BÉI. 46. Behozza a távolságot. 48. Érzékeny virág, névelővel. 50. Főzeléknövény.

FÜGGŐLEGES: 1. **Az idézet negyedik sorának első része.** 2. Suli. 3. „Pihen a komp, kikötötték, / . . . hallgat a sötétség" (Petőfi). 4. UM. 5. Baj kevert betűi. 6. Község Tolna megyében. 7. Így kezdődik az orkán! 8. Tüzet szüntet. 9. Irány. 10. Szovjet repülőgéptípus. 11. Nem jó, ha ilyet kap a tanuló. 16. Keleti férfinév. 19. Testi felépítés. 21. **Az idézet negyedik sorának befejező része!** 22. Hamis állatok. 25. Negyvennyolc, római számmal. 27. Kérdés, személyre, tárgyesetben. 30. Külszínről nyitott vízszintes vágat a bányában. 31. Jóindulattal viselkedik valaki iránt. 34. Nehéz fizikai munka. 36. Szín. 38. Kisebb emelkedés. 41. Virágokkal tarkított pázsit a szabadban. 42. Szólít. 44. A Balaton levezető csatornája. 47. A tetejére. 48. Rangjelzés. 49. Ezerötven, római számmal.

BÉLYEGGYŰJTÉS

LENGYELORSZÁG: a művészeti sorozat folytatása (1410, faszobor, Varsói Nemzeti Múzeum), ettől jobbra szakszervezeti VIII. kongresszus emblémájával bélyeg. SVÉDORSZÁG és FINNORSZÁG: azonos rajzú, ún. északi bélyegek (tavirózsák). Az első sor végén a finn bélyeg a jégkorcsolya-bajnokságot népszerűsíti, míg alatta finn vöröskeresztbélyeg látható.

A harmadik sorban: AUSZTRIA: Oswald von Wolkenstein író születésének 600. évfordulójára bélyeg. COSTA RICA: USA függetlenségének 200. évfordulója. MONACO: anya gyermekével.

REJTVÉNY: Mikor jelent meg Petőfi Sándor arcképe első alkalommal bélyegen? A helyes megfejtést küldők között bélyegeket sorsolunk ki.

Dr. Légrády Dezső

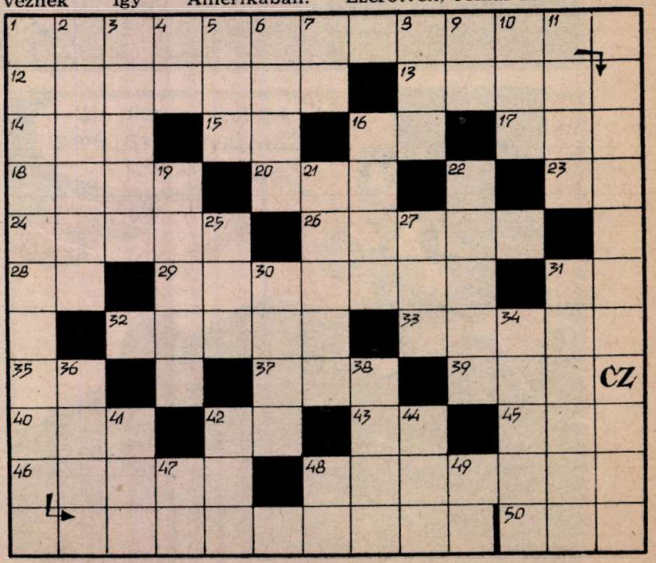

SORTIE
BRONG!
Elek!
VISSZA A GUBÁT!
CSALÁS!
DÖGÖLJ MEG!
Meneküljünk
Miért? Ez olyan mulatságos!
MÁSNAP REGGEL...
Nem látta Herkulest?
Ma még nem.
SEGÍTSÉG! Meg akar ölni!
Mi történt?
Képzelje, Herkules... csak köszöntem: Jó napot Bajnokom... és ő rám lött!
Addig várok itt Sampinyonra, amíg csak kell...
Jó adás volt a tegnapi, csak hamar vége lett.
Ilyen meccsen mindig átvágják az embert.
Lehet... de hallgasson rám, egy szót se Herkules előtt!
VÉGE

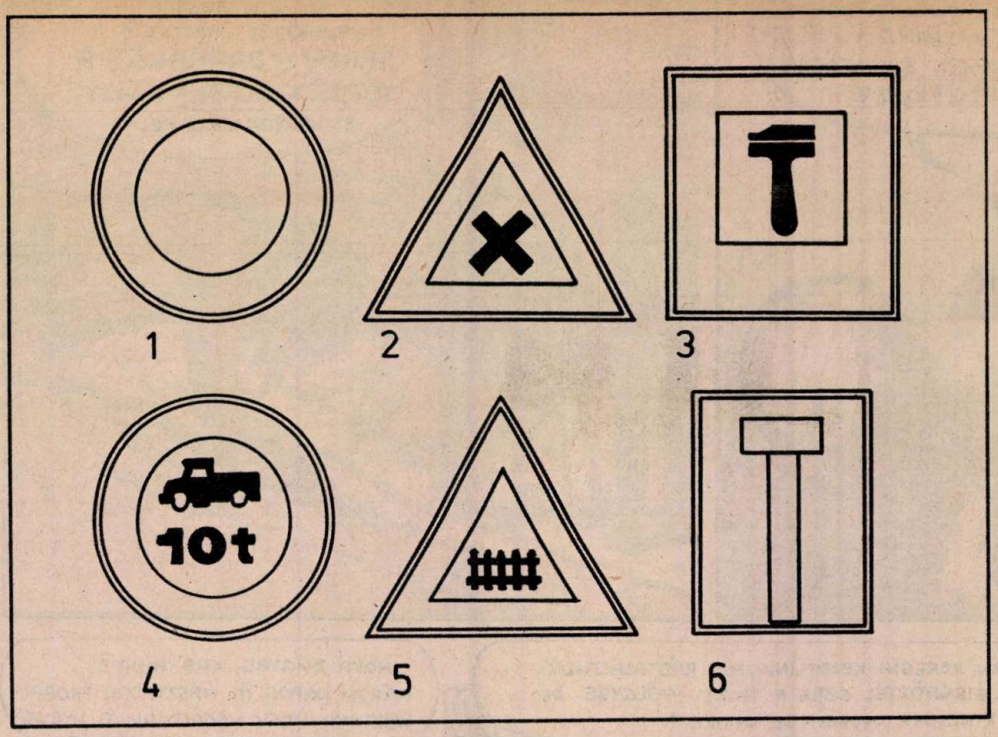

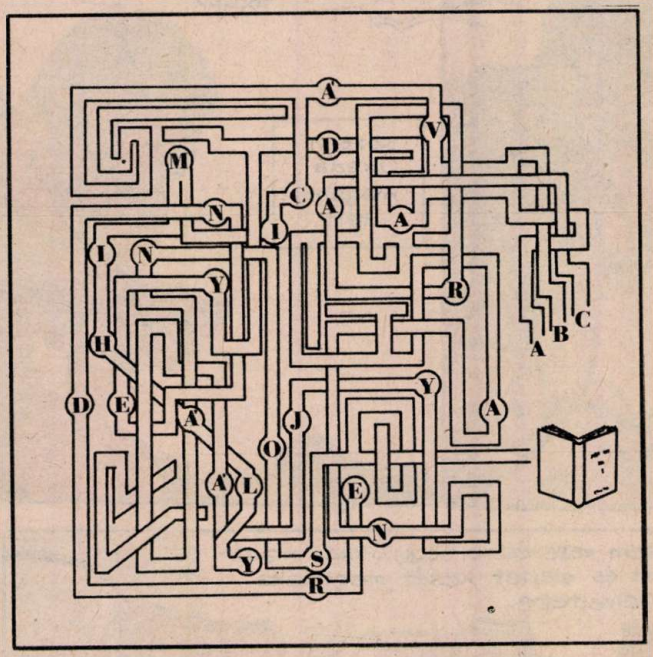

ISMERED A KRESZTÁBLÁKAT?

Ha igen, akkor próbáld meg kiszínezni a megfelelő helyeket. Ha sikerült, párosítsd összse a következő meghatározások betűjelét a táblák alatti számokkal!

A — műszaki segélyhely, B — zsákutca, C — sorompóval biztosított vasúti átjáró, D — egyenrangú utak kereszteződése, E — mindkét irányból behajtani tilos, F — súlykorlátozás.

HÁROM KÖLTŐ – EGY KÖNYV

Az útvesztőben három költő nevét rejtettük el. Indulj el az A, B és C jelű utakon. A verseskötet azé a költőé, akinek nevét végigolvasva eljutsz a könyvig.

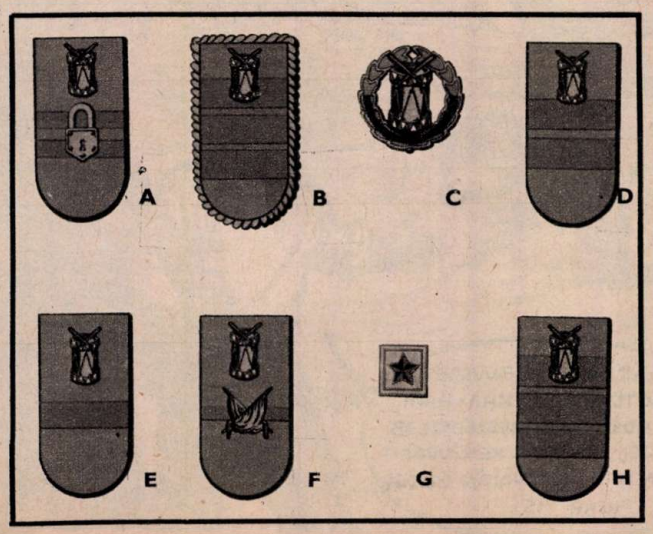

JELVÉNYEK REJTVÉNYE

1. Rajtitkár, 2. őrsvezető-helyettes, 3. rajkincstáros, 4. őrsvezető, 5. próbajelvény, 6. őrsi zászlóvivő, 7. kiváló kisdobosmunkáért kitüntetés, 8. úttörőtanács-tag.

Ez a nyolc ábra pontos elnevezése. De melyik melyikhez tartozik?

SZÁMLOGIKA

Helyettesítsd a hálózat kérdőjelét a körben levő számok egyikével, mégpedig azzal, amelyik a logika törvényeinek megfelelően odaillik!

71	13	5	65
63	6	8	48
23	9	7	?

PAJTÁS

A MAGYAR ÚTTÖRŐK SZÖVETSÉGÉNEK KÖZPONTI LAPJA

Főszerkesztő: VASVÁRI FERENC
Főszerkesztő-helyettes: FÜLEKI JÁNOS
Kiadja az Ifjúsági Lapkiadó Vállalat
Felelős kiadó: DR. PETRUS GYÖRGY igazgató
Szerkesztőség: 1137 Budapest Jászai Mari tér 5.
Telefon: 121-541, 121-549, 121-989.
Postafiók: 1396 Bp. 62. Pf. 508.
Kiadóhivatal: 1065 Budapest, Révay u. 16. Telefon: 116-660

A beküldött kéziratokat és rajzokat nem őrizzük meg és nem küldjük vissza.

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely postahivatalnál, a kézbesítőknél, a Posta hírlapüzleteiben és a Posta Központi Hírlap Irodánál (KHI 1900 Budapest, József nádor tér 1.) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215–96 162 pénzforgalmi jelzőszámra.

Előfizetési díj: Egész évre 72 Ft, I. félévre 40 Ft, II. félévre 32 Ft.

77.0411 Athenaeum Nyomda Kozma utcai üzeme, Budapest Rotációs mélynyomás

Felelős vezető: SOPRONI BÉLA, vezérigazgató

HU ISSN 0030–9583

INDEX: 25 696

Olvasószerkesztő: SZIGETI PIROSKA
Művészeti szerkesztő: CZIFFERSZKY BÉLA FORRAI JÁNOS
Tördelőszerkesztő: PORKOLÁB CSABA

OKADA megmenti a nép kincsét 4.

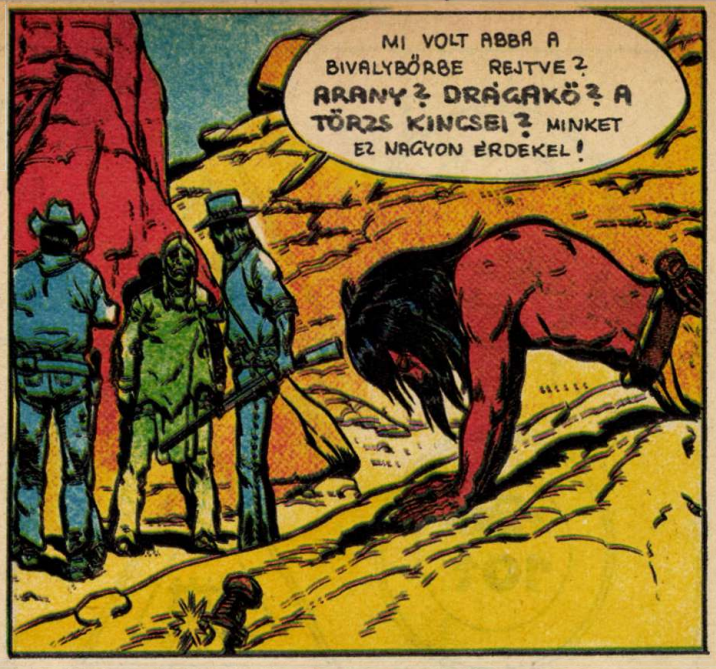

FOTÓ: KISÉRI N. FERENC

77 | 11

XXXII. ÉVF. • 1977. MÁRCIUS 17. • ÁRA: 2.– Ft

PAJTÁS

TISZTELGÉS A TANÁCSKÖZTÁRSASÁG EMLÉKMŰVE ELŐTT

IDŐSEBB TESTVÉREINK HIVEN ŐRZIK
A FORRADALMI HAGYOMÁNYOKAT

BIZAKODÓ ÉGBOLTOK ALATT

1957. március 21-e fényes dátum ifjúsági mozgalmunk történetében. „Megszületett a KISZ, egy új, nagy erő, amely új ereje a pártnak, új ereje a Magyar Népköztársaságnak és új ereje a magyar ifjúságnak... Azon kell dolgoznunk, hogy ez az új, nagy és komoly erő még nagyobb legyen és a napirenden levő feladatokat mindig helyesen oldja meg." – Mondotta Kádár János elvtárs húsz évvel ezelőtt. A KISZ a nagy forradalmi elődök, az 1918-as ifjúság, a KIMSZ, a MADISZ, MINSZ, a DISZ alkotó hagyományainak folytatójaként, nagy tetteket hajtott végre. Dolgos, vidám, szép időszak határkövéhez érkezett „idősebb testvérünk". További sikereket kívánunk nagyszerű tervei megvalósításához, lenyűgöző céljai eléréséhez!

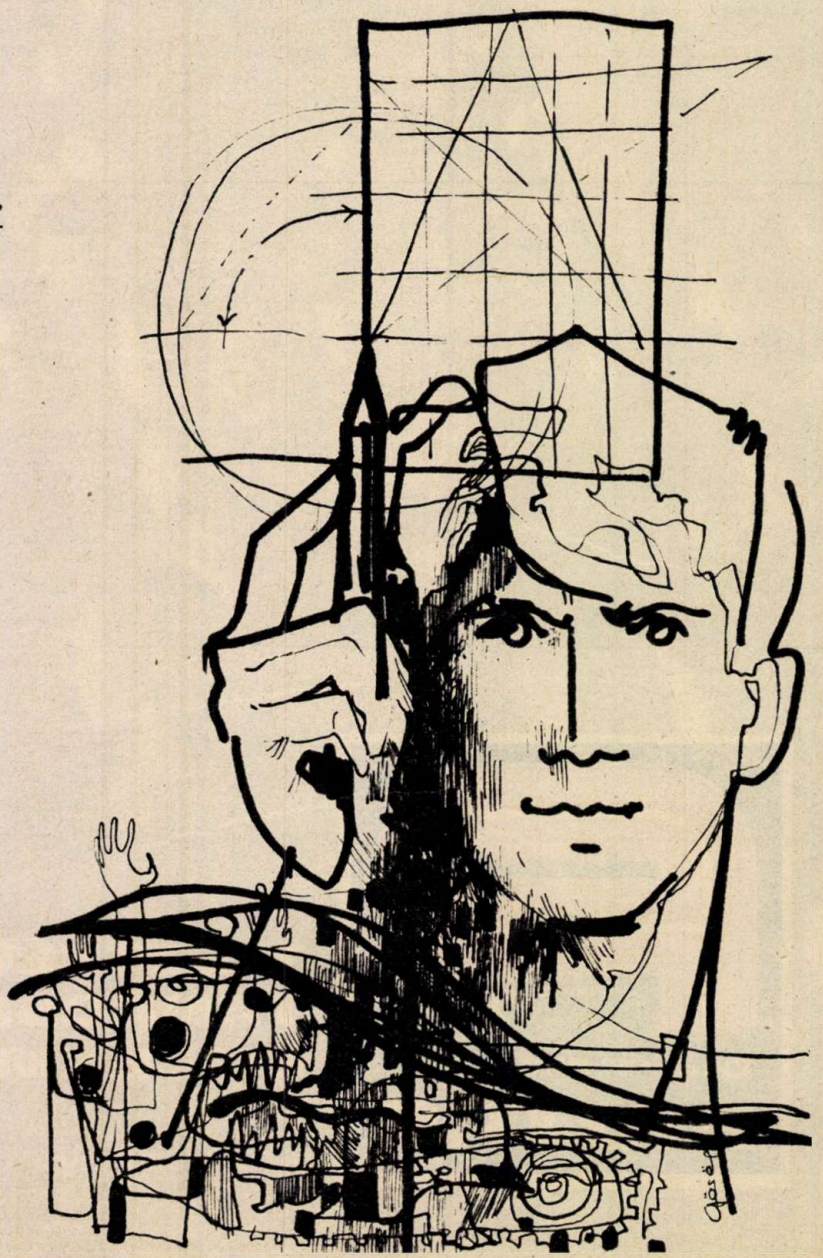

SARKANYI FERENC:

HŰSÉGÜNK

Hűségünk egykorú az ébredéssel.
A volt-világhoz minket már mi köthet?
(Legföljebb öt-hat évesek lehettünk,
mikor a tigris-tankok dübörögtek...)
És már tűzzel-tisztított, új világ volt,
amelybe eszméletünk beledöbbent,
s nem sors, de ész s apák emlékezése
volt az, mi minket osztályharcra fölkent.

Szülőink rangja nem szabhatta már, hogy
a tanító hányadik padba ültet,
viseletünk se mérte már a kasztot:
rendes ruhája volt mindegyikünknek,
értünk leszállt a legfelsőbb tudás is
sokemeletes, bámult-magasából,
mi már csak olvastuk a nép fiát, ki
„a népségből kis batyuval kilábol."

Hűségünk egykorú az ébredéssel:
megszületett, mikor kinyílt az elménk,
mi értelmünket csúfolnánk meg azzal,
ha közegünk: a rend ellen kikelnénk.
Együtt nőttünk a lakótelepekkel,
(romokról már fogalmunk is alig van)
nem *álmodozunk*, ha hosszan eltűnődünk,
de *tervezünk* legbátrabb álmainkban.

Örököltük: a gyermek Béke sorsát,
fegyvertelen, új formáját a harcnak,
ne a múltunknak — melyben nincs nyomor,
vér —
de értelmünknek adjatok bizalmat!
Az ébredéssel egyidős e hűség
s magasra-nőtt felelősséggel áldott,

erőt ad, hogy mi formáljuk egészre
e készen kapott félig-kész világot.

PAPP LÁSZLÓ:

A NAGYKORÚSÁG KÜSZÖBÉN

A gyermekkor
Repülve tűnt a múltba.
Dús fürtök omlanak
Nagykorú homlokunkra.
Most kezdjük ízlelni a munkát
Nem tudjuk mi az, elfáradni, még.
Friss robaj, szép tenniakarás
Dobogtatja mindnyájunk szívét.
Idegen tőlünk minden ami régi,
Avultság, értelmetlen álom,
Szeretnénk új ütemre lépni
Változtatni a vén világon.
Jó tudni azt, hogy holnaptól szavunk
Csengése más, hogy felnőttek leszünk,
Országos gondok, jogok asztalánál
Apáinkkal együtt ülhetünk.
Még nem csalódtunk.
— Csalódni nem szeretnénk —
Gazdag mezők, szorgalmas üzemek
Nevelnek minket;
Modern szelek,
Értelmes, tiszta erdők,
Kérges kezű munkásemberek.
Jókedvű sapkánk homlokunkra
húzzuk
Zsenge vállú, bátor, új csapat,
Elindulunk, kezünkben kalapáccsal
Bizakodó égboltok alatt.

Ha kellett fegyverrel, ha kellett szóval és tollal küzdött. Hittel hirdette, hogy 1919 március 21-e a magyar történelem egyik legszebb ünnepe. És az utókor hálával gondol majd a proletárhatalom úttörőire, a Tanácsköztársaság zászlóbontóira.

A KARIKÁS CSAPAT

— Mit tudtok Karikás Frigyesről? — kérdeztem a pinceklubban összesereglett gyerekeket.

— Falusi volt.

— De vasmunkás lett!

— Az első világháborúban hadifogságba esett. Oroszországban részt vett az októberi harcokban. Moszkvában testőrként védte Lenint.

— Kommunista volt. A Magyar Tanácsköztársaság komisszárja. A 39-es dandárról film is készült.

— Az ő könyvét használták fel a filmhez.

— Író és gyárigazgató volt. A Tanácsköztársaság leverése után Szovjet-Oroszországban keresett menedéket. Egy nagy gyár vezetését bízták rá.

— Bátorsága nem ismert határt. Tudta, hogy életével játszik. 1931-ben mégis hazatért, hogy segítse az üldözötteket, a kommunistákat.

— 1938-ban halt meg.

— Addig él az ember, amíg őrzi az emlékezet — mondtam csendesen és gyorsan feljegyeztem, hogy a budapesti Felsőerdősor utcában az általános iskola, a 351-es számú úttörőcsapat, a 7. á-s raj, egy verseny és egy évenként kiosztásra kerülő díj viseli Karikás Frigyes nevét.

Beszélgetőtársaim, a 7. á-sok megmutatták rajkrónikájukat. Egy félbeszakadt életregény folytatása lehetne. Belekerül minden olyan dátum, esemény, ami a névadóval kapcsolatban van, és azok a nemes tettek, amelyek a csapat jó hírnevét növelik.

LEVELEK MOSZKVÁBA

— Levelezünk Karikás Frigyes Moszkvában élő özvegyével. Néhány éve meglátogatott bennünket, magnószalagra mondta férje élettörténetét, és arra kérte a rajt, hogy tudósítsa őt minden lényeges dolog-

ról — újságolta Takács Ági rajtitkár. — Megírtuk neki, hogy az idén is megpályázzuk a Karikás Frigyes-díjat, amelyet kiemelkedő közösségi, tanulmányi, kultúr- és sportmunkával lehet elérni.

— Említs néhány nevet az eddigi érmesek közül.

— 1959 óta nyolcvanöten kapták meg. Van köztük olyan is, aki már mérnökként dolgozik. De Garamvölgyi Andrea itt tanul. Lehívjuk?

Andi, a nevetős szemű nyolcadikos, tavaly rajzaival hódította el az értékes díjat. És azzal, hogy kitűnő tanulmányi eredménye mellett a Babszem Jankó őrs mókamestereként sok derűs pillanatot szerzett a gyerekeknek.

— Az iparművészeti szakközépiskolába jelentkeztem — magyarázta, amikor jövője felől érdeklődtem. — Mi nyolcadikosok mostanában gyakran találkozunk patronálóinkkal, az Ifjúsági Lapkiadó KISZ-fiataljaival, akik a Killián-próbára, a KISZ-tagságra készítenek fel minket.

Szücs Edina szerint, ha a közösségi munkáért járó díjat a raj is elnyerhetné, akkor biztos, hogy a rajuk kapná meg.

— Rém dühösek tudunk lenni, ha felbosszantanak bennünket — jelentette ki nevetve —, de tűzbe megyünk egymásért. Egyszerűen elfelejtettünk gúnyolódni, amikor Till Rita osztályunkba jött, olyan félénk volt. Mindannyian azon fáradoztunk, hogy erősítsük önbizalmát.

Ha baj van, sziklaszilárd az osztály. Amikor egyik társuk édesanyja meghalt, a fiút felváltva hívták meg magukhoz. És akkor sem feledkeztek meg róla, amikor vidékre költözött. Levélen keresztül „beszélték meg" vele az ügyes-bajos dolgokat.

13 FIÚ + 13 LÁNY

Tizenhárom fiú és tizenhárom lány tagja van a rajnak. A lányok a hangadók, de ők is odafigyelnek, ha Ferenczy Zoli mond valamit. Zoli kiváló úttörő. Az osztály, a raj minden jelentősebb tette a nevével kezdődik.

— Tessék szemügyre venni! Ki se nézné belőle az ember, milyen vagány. Rendszeresen sportol, az OSC lovasiskolájába jár — mutatta be a Sura őrs vezetőjét Nákic Andrea, aki egyesek szerint szókimondó, mások szerint nagyszájú, de aranyszívű.

A lányoknak tetszik, hogy Zoli édesapja hivatását folytatja, katonatiszt lesz.

— Bátor fiú, az biztos — folytatta Andrea. — Az egyik megvadult ló levetette, meg is tiporta egy kicsit, de ő másnap újra nyeregbe szállt.

Dessewffy Zsolt a raj történésze. Sok gyereket mentett már meg a feleléstől azzal, hogy a történelemórákra kiselőadásokkal készül.

— Érdekel a haditechnika is. Ha időm lesz, elkészítem azoknak a fegyvereknek a kicsinyített mását, amelyekkel Karikás Frigyesék harcoltak.

Látogatóban
a Karikás-múzeumban.
Takács Ágiék
a forradalmár író
életét tanulmányozzák.

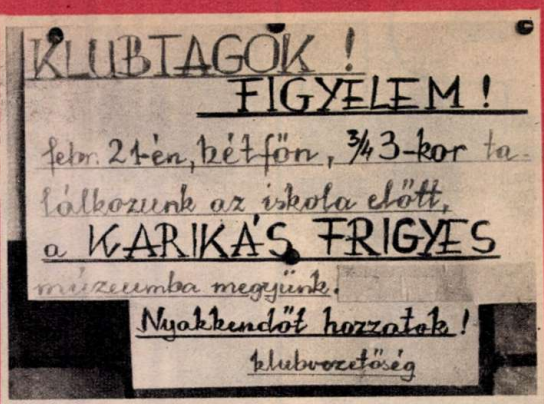

Meghívó. A pinceklub tagjainak címezték, de mindenkihez szól. Figyelmeztet, hogy folytatódik a szép hagyomány; elkezdődtek a Karikás-napok.

A KARIKÁS CSAPAT

Ajándék Moszkvából. Ludmilla Karikás férje könyvtárából dedikált könyveket küldött az iskolának.

Emléktábla a folyosón. Az úttörők minden esztendőben itt emlékeznek névadójukra virággal és koszorúval

IFJÚGÁRDISTÁK

A csapat tagjai minden esztendő márciusában elmennek Budára, a Karikás Frigyes Katonai Kollégium múzeumába, ahol a forradalmár író személyes tárgyai közül is megtalálható néhány. Az avatásra kerülő úttörők ott kapják meg a vörös nyakkendőt a KISZ-esektől.

Zoliék és a kollégium ifjúkommunistái között barátság szövődött.

Nagy Zsolt másodéves szakközépiskolás, az Ifjú Gárda parancsnoka. Amikor mások sétára indulnak, a klub játékasztalatai mellé ülnek, ő gárdistáival arra vigyáz, hogy zavartalan legyen a fiatalok szórakozása. Rendőrökkel járőrszolgálatot teljesít, szökött fiatalokat kutat fel és visz haza. Tóth Zoli is tagja a gárdának, de őt elsősorban az írás foglalkoztatja. Úttörőként tudósítója volt a Pajtásnak, most a Néphadsereg című lapnak küld híreket és arra készül, hogy megírja a gárda regényét.

*

A halhatatlan komisszár Karikás Frigyes nem csupán névadó. Bátorsága, kiállásra, nyíltsága szókimondásra ösztönöz ma is. Csapata a 39-es dandár a világ legnagyobb dandára lett. Hozzá tartoznak mindazok, akik nevét zászlójukra írták és akik valóra váltják a komisszár álmait.

Faragó György

Fotó: Gámán Gábor

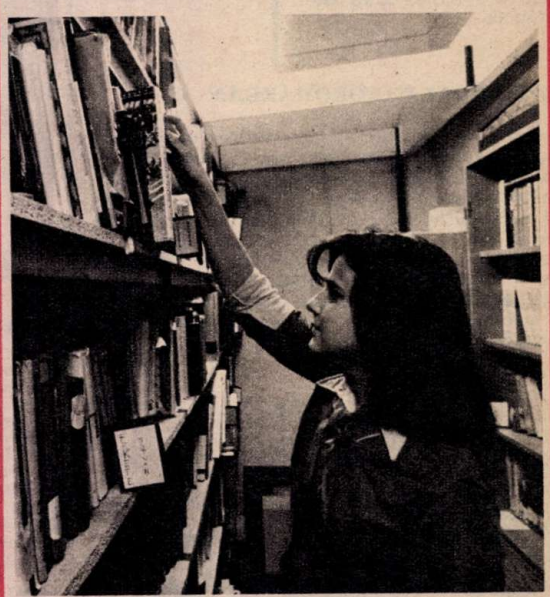

Garamvölgyi Andrea, a Karikás-díj boldog tulajdonosa. Szabad idejében az iskola könyvtárában segít

A Pajtás TÁVIRATI IRODÁJA JELENTI

PAJTÁS KLUB

Gyermekszínpad, sokféle szakkör, Pajtás klub, Táncház, amatőr filmstúdió és ifivezetők klubja várja a gyerekeket és fiatalokat a Dunaújvárosi Munkás Művelődési Központban. Mindenki találhat kedvére való szórakozást.

A Pajtás klub programjában olvastuk: Találkozás a város vezetőivel. Élnek-e más bolygón élőlények? Egy csapat bemutatkozik.

Hasznos, vidám időtöltést kívánunk a Művelődési Központ és a Pajtás klub látogatóinak.

AZ ÓBUDAI ÚTTÖRŐHÁZBAN

A nemrégen avatott óbudai úttörő- és ifjúsági ház új kiállítással gazdagodott. A Munkásőrség Bp. III. kerületi Egységparancsnoksága nagy gonddal összeállított fotó- és dokumentumanyagot bocsátott a ház rendelkezésére, amely 20 tablón és két szekrényben a Munkásőrség 20 éves történetét, fejlődését, feladatait a Munkásőrség, a KISZ és az úttörőmozgalom mind szorosabb és termékenyebb kapcsolatát mutatja be. A dokumentumokat a ház előcsarnokában helyezték el.

MESTERMUNKA

Gradwohl János, a Mecseki Szénbányák lakatosa készítette ezt a szép, rézből barkácsolt szamovárt.

BRAVÓ KISDOBOSOK!

Működő robotembert, bélyegeket, fotókat, jelvényeket és modelleket mutattak be a budapesti, XI., Váli úti iskola Táncsics Mihály Úttörőcsapatában rendezett, az Űrhajózás gyerekszemmel című kiállításon. Szinte alig hihető, hogy mindezt a 2/c osztály kisdobosai gyűjtötték, rendszerezték és gazdagították alkotásaikkal, textilkivágásokkal, rajzokkal, festményekkel, gyurmából, valamint műanyagdobozokból készült makettekkel . . . „Valami hasonlót nekünk is kellene csinálni, mert még lekörözhetnek bennünket a kisdobosok" — írta egy úttörő a kiállítási naplóba. Amibe mi csak ennyit írnánk: Brávó, kisdobosok!

A HÉT VICCE

Vevő: Ez a kutya tetszik nekem, csak túlságosan rövid a lába.

Eladó: Ugyán, kérem, hiszen leér a földig!

HA RÖVID A KARDOD, TOLDD MEG EGY LÉPÉSSEL!

A Budapesti Honvéd Semmelweis utcai vívótermében három edző száz gyerekkel foglalkozik, akik hetente három alkalommal látogatják a vívótermet.

GROSS ARNOLD KIÁLLÍTÁSA

A budapesti XIV. kerületi Varga Gyula András parki általános iskolában kiállítás nyílt Gross Arnold festőművész és grafikus képeiből. E képek mesés-fantasztikus világa közel áll a gyerekek képzeletéhez. A megnyitó után Gross Arnold válaszolt a gyerekek kérdéseire.

ÉVFORDULÓK

Berény Róbert festőművész, a hazai képzőművészetet megújító, század eleji Nyolcak csoportjának tagja, ki munkásságával a Tanácsköztársaságot támogatta, kilencven éve, 1887. március 18-án született.

Kassák Lajos költő, író, festő, a modern magyar művészet kimagasló képviselője kilencven éve, 1887. március 21-én született.

*

„BENNÜNK ADÁINK REMÉNYE” 2.

A baloldali fiatalok nagy lendülettel vettek részt a romok eltakarításában, az újjáépítésben, a 3 éves terv megvalósításában. Képeinken május elsejét ünneplők és a „Fiatalok a hídra!” akció brigádja

A felszabadulás utáni első jelentősebb ifjúsági mozgalmunk, a Magyar Demokratikus Ifjúsági Szövetség (MADISZ) szervezését már 1945 januárjában megkezdték Angyalföldön, főképpen kommunista fiatalok.

Minden demokratikus párt létrehozta ifjúsági szervezetét. Az összes ifjúsági szervezet közös tanácsa az 1946-ban megalakult Magyar Ifjúság Országos Tanácsa, a MIOT volt.

A MADISZ igyekezett megnyerni az ifjúságot, ám ez csak részben sikerült. Küzdöttek a reakciós erők ellen, részt vettek a romok eltakarításában. A széntermelés fokozására például Pestről fiatalok mentek a mecseki és a tatabányai bányákba. A vidéki MADISZ szervezetek élelmiszert gyűjtöttek az éhező városoknak, feketézőket leplezték le.

Az egyetemisták szervezete a MEFESZ volt, a középiskolásoké a Diákszövetség. A munkásifjúságnak is volt egy nagyon erős, aktív szervezete, a SZIT. Az egészet 1948-ban már átfogta a Magyar Ifjúság Népi Szövetsége (MINSZ).

Csillebércet építettük

A MEFESZ hajdani elnöke, Szalai Béla államtitkár így emlékezik vissza tevékenységükre:

— Szinte hitvallásként hatott, amikor 1947-ben fizikai munkával vettünk részt az újjáépítésben, a hároméves terv megvalósításában. Több üzemben és a Csillebérci Úttörőköztársaság építésénél társadalmi munkát szerveztünk, az utóbbinál négyezer egyetemista és oktató dolgozott huszonkét brigádban!

A két munkáspárt egyesülése után 1950 júniusában zászlót bontott a DISZ (Dolgozó Ifjúság Szövetsége), s ezzel egy időben az összes többi ifjúsági szervezet beleolvadt. Több mint fél évtizedes tevékenysége alatt, hibái ellenére is nagyot alkotott, de az ellenforradalmi viharban nem bizonyult elég erősnek — szétesett.

A NÉKOSZ lapjában Horváth Teri és Soós Imre színinövendékek

Dr. Szalai Béla, a MEFESZ hajdani elnöke, az egyetemi ifjúság 1947-es brigádjaira emlékezik

Zászlóbontás

1956 októberében hazánk a nemzetközi osztályharc nyílt színterévé vált, veszélybe kerültek addigi szocialista vívmányaink. Ellenforradalom dúlt. Leverése után a Magyar Szocialista Munkáspártba tömörült kommunisták vezetésével megkezdődött a rendteremtés. Az ifjúkommunista aktívák is egyre növekvő számban ott voltak az ellenforradalmárok ellen harcolók, a politikai és gazdasági zűrzavar felszámolásáért küzdők között.

Az MSZMP és személyesen Kádár elvtárs kezdeményezésére határozat született a Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetség megalakítására. Először Országos Szervező Bizottság jött létre s látott munkához Komócsin Zoltán vezetésével. Így érkezett el ifjúsági mozgalmunk a nevezetes dátumhoz, 1957. március 21-hez. A Tanácsköztársaság 38. évfordulóján zászlót bontott a KISZ Budapesten, az Erkel Színházban. 1957. március vé-

"BENNÜNK ÁPRÁINK REMÉNYE"

A DIVSZ II., feledhetetlen Világifjúsági Találkozója Budapesten, 1949-ben. Záróünnepség a Hősök terén

gén nyolcezer tagja volt és áprilisban már negyvenötezer fiatalt tömörített! Nagy esemény volt 1957. május 1-e! Az ünnepségeken, felvonulásokon országszerte új színfoltot jelentett a kékinges KISZ-esek vidám, harcos serege.

Hét hónappal később, az első országos értekezleten 1957. október 25-én a Parlamentben kiadták a jelszót: „Hűség a néphez, hűség a párthoz!" és „Együtt az ifjúság tömegeivel!" Ekkor fogadták el a szervezeti szabályzatot, ekkor tervezték az első nagy országépítő munkamozgalmakat, nagy lélegzetű kulturális és művelődési célokat tűzve maguk elé a fiatalok. Ebben az időben 170 ezer tagja volt, s a legutóbbi, a tavalyi IX. kongresszuson dr. Maróthy László elvtárs már azt jelenthette, hogy 800 ezres a KISZ tábora és kétmillió fiatal alkotó munkájának irányítója és motorja.

Az ellenforradalom két mártírja. Kovács László és Papp József ezredesek — a MADISZ neveltjei — a Rádió és a Budapesti Pártbizottság hős védői

Országépítés

1958 nyarán egyetemisták és középiskolások maroknyi csoportja ütött tanyát a Hanságban. A fiatalok csatornarendszer építéséhez fogtak, kibontakozott a KISZ önkéntes építőtábor mozgalma. Majd két évtized alatt a Hanságban és a Bodrogzugban sok tízezer hold mocsarat csapoltak le, változtattak termőföldé. Egyetemeket, kollégiumokat, vasútvonalat építettek. A mezőgazdaságban mintegy kétmillió tonna zöldséget és gyümölcsöt szedtek le. 1970-ben hatalmas árvíz pusztított. Egyetlen hívó szóra fiatalok serege állt a gátakra, vette ki részét a mentési munkákból. A KISZ KB felhívására tizenhétezren utaztak le a Szamosközbe. Kétezerötszáz családi ház felépítésében vettek részt. A megfelelő időben és helyen végzett munka anyagi értéke óriási, erkölcsi értéke felbecsülhetetlen.

Egy a jelszónk: a béke

Ifjúsági mozgalmunk nemzetközi kapcsolatai nem a felszabadulással kezdődtek, hiszen a KIMSZ 1919-ben a Kommunista Ifjúsági Interniaconálé alapító tagja volt. Mégis, 1945. október 29-e kiemelkedő nap nemzetközi ifjúsági kapcsolataink történetében. Ekkor alakították meg hatvan ország 30 millió fiataljának nevében Londonban a Demokratikus Ifjúsági Világszövetséget. A DIVSZ legfőbb alapelvei az antifasizmus, barátság, szolidaritás. Legfőbb célkitűzései a béke, az ínség felszámolása, a népek nemzeti függetlensége és a demokrácia.

1951-ig a DIVSZ titkársága Párizsban volt. Az úgynevezett hidegháború idején megvonták franciaországi tartózkodási és működési engedélyüket. Azóta Budapesten tevékenykedik a DIVSZ központja.

Törvény az ifjúságról

Egy törvény jelentősége idő múltával mutatkozik meg igazán, hiszen a törvényekre élet épül. Bizonyos idő kell ahhoz, míg az élet kivirágzik. Így terem az ifjúság életében új s újabb virágokat az ifjúságról szóló 1971. évi IV. törvény. Csak szocialista országban alkothatták! A törvény az ifjúság alapvető jogainak és kötelességeinek meghatározása mellett kimondja: „Az ifjúságpolitika céljainak megvalósítása az egész társadalom érdeke és feladata." Megjelenése után miniszteri jogszabályok sora nyitott utat végrehajtásának. S mivel ez egy kicsit hivatalosan hangzik, tegyük hozzá: arról a termőföldről van szó, amelyen kinyílhatnak a virágok. Életet virágoztató törődésről van szó. Ez az élet, az ifjúság élete, kőkeményen alapozott. Sziklaszilárd törvényre épül!

Nagy vállalkozások

Kétszáz és háromszáz között mozog azoknak az ifjúsági- és diákszervezeteknek a száma, amelyekkel ifjúsági szövetségünk kapcsolatban áll. Közülük a legkiemelkedőbb a Lenini Komszomollal való együttműködésünk. Jól érzékelteti ezt az Uszty—Ilimszki építkezés, vagy ahogy még nevezik, a barátság nagy iskolája, amiről többször is írtunk, s amelyre egy 300 tagú magyar önkéntes ifjúsági építőbrigád utazott, amely Kun Béla nevét vette fel.

Ki ne érezné, hogy ebben a szóban atom — korunk ritmusa lüktet, dobog. S kit nem töltött el a büszkeség, amikor értesült a hírről, hogy hazánkban — Paksón — atomerőmű épül? 1976-ban már háromezren dolgoztak az óriásdaruk alatt az atomerőmű és az atomváros területén. Sürget az idő: 1980-ban üzemelni kezd az atomerőmű.

Így szinte magától értetődőnek tűnik a KISZ oly sok védnökségi munkája után az új, szép vállalkozás: a Magyar Népköztársaság kormánya és a KISZ Központi Bizottsága megállapodást kötött a Paksi Atomerőmű építésére. A megállapodás értelmében az ifjúsági szövetség példamutató, politikailag és szakmailag felkészült szakembereket küld KISZ-megbízólevéllel az építkezésre.

A KISZ az úttörők barátja

A Pajtás olvasói jól tudják, mennyi mindent tesznek a KISZ-esek a gyerekekért. Az úttörőéletben az ifivezetők mellett ezt naponta tapasztalják, lapunk hasábjain is rengeteg hírt adunk folyamatosan a sok-sok segítségről. Most csak egyetlen friss példát említünk:

Szövetségünk fennállásának 30. évfordulójára elkészült egy úttörővasút Verőcemaros és Királyrét között. A Börzsöny leglátogatottabb lankás szép vidékét átszelő 11 km-es régi erdei vasutat nagyrészt társadalmi munkában újították fel az ifjúkommunisták. Rendbehozták a pályatestet, átfestették a mozdonyokat, a jelzéseket. Verőcemaroson úttörő-szaktábort alakítottak ki. Turnusonként 50—60 gyerek kapott itt helyet az elmúlt nyáron. Az úttörővasutat pedig tovább építik.

Írta és összeállította:

Padányi Anna
és Papp László

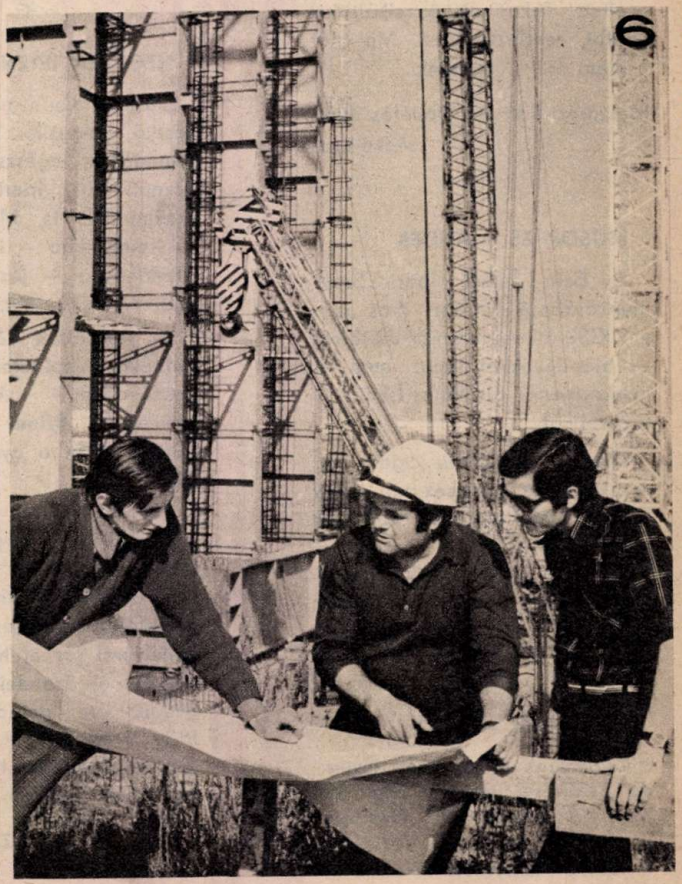

1. A KISZ megalakulása. Komócsin Zoltán beszél.
2. A hansági építőtábor fiataljainak emlékplakettet ad át az első titkár.
3. A Hámán Kató táborban, a Bajai Állami Gazdaságnál.
4. Pol-beat műsor a Szelidi-tónál.
5. Az Uszty-Ilimszkbe induló Kun Béla brigád átveszi a zászlót dr. Maróthy Lászlótól.
6. A Paksi Atomerőmű építésénél.

TORNATEREM TANYÁN

Volt nálunk egy osztályterem, ahol régen az alsó tagozatosok tanultak, de ebben a tanévben üresen állt. Gondoltunk egy nagyot: „Jó lenne tornateremnek!"

Munkához láttunk. Öt KISZ-es segített. Takarítottunk, sikáltuk a padlót, rendezkedtünk. Ma már készen áll a termünk.

Mészáros Edit és **Hódolós Judit**
Makó-Igás

*

MŰSOR ÉS AJÁNDÉK

A Bem József Ipari Szakmunkásképző Intézet 7-es számú KISZ-alapszervezete műsorral és ajándékokkal lepte meg a jászkarajenői általános iskola 1. c. osztályát.

Ebbe az osztályba cigánygyerekek járnak, akiknek nagy-nagy örömet jelentett a KISZ-esek megjelenése.

Szebenyi Ödönné
és **Varga Józsefné**
Jászkarajenő

*

MEGYÜNK, JÖNNEK...

Csapatunk és a Petőfi Nyomda KISZ-esei egy év óta tart fenn jó kapcsolatot. Gyárlátogatásokat szerveznek, eljönnek a csapatösszejövetelekre és mi is mehetünk hozzájuk. Beléphetünk a KISZ-esek túraszakosztályába is.

Klajbár Sándor
Kecskemét

*

VIGYÁZUNK RÁ

A tatabányai Hőerőmű KISZ-esei olyan fizika-kémia előadótermet készítettek nekünk, amelylyel kevés iskola dicsekedhet. Köszönjük az ajándékot, ígérjük, hogy vigyázunk rá és olyan szorgalommal tanulunk, ahogy ők dolgoztak.

Szunyogh Ilona
Tatabánya

*

FESTJÜK A HINTÁT

Termelőszövetkezetünk szocialista brigádja szerelte fel a játszóterünket. Mérleghintát, mászókát és láncos hintát kaptunk. Készítettek hajóhintát is.

Mi is részt vettünk a munkában. A fiúk gödröt ástak, kőtörmeléket, sódert, cementet kevertek. Segítettek a rajvezetők is. Mi, lányok, festjük a hintát.

Sári Erzsébet
Öttömös

*

NEGYVENHETEN

Csapatunkban negyvenhét ifivezető dolgozik. Van közöttük gimnazista, egészségügyi szakközépiskolás, ipari tanuló és szakmunkás is. Mindannyian a mi iskolánkba — a 4-es számú általánosba — jártak, ezért ismerik gondjainkat.

Az úttörőkkel közös sportdélutánokat, politikai vitaköröket, vetélkedőket, kirándulásokat szerveznek. Szinte minden szabad idejüket a gyerekekkel töltik.

Közülük eddig hárman kaptak „Kiváló ifjúvezetői Munkáért" kitüntetést: Köves Éva már ötödik éve ifivezető, a középiskola befejezése óta munkahelyéről jár el hozzánk. Posztós Éva és Szendei Gyöngyi negyedik éve dolgozik nálunk. Idén érettségiznek. Jó munkájuk legszebb jutalma az, hogy az úttörők nagyon szeretik őket.

Zombai Ágnes
Szekszárd

JAVÍTÓ BRIGÁD

A hímesházi Petőfi Termelőszövetkezet gépműhelyének szocialista brigádja patronál bennünket.

Ha valami eltörik az iskolában, tönkremegy a zár, vagy beragad az ablak, ők segítenek nekünk. Még a bábszakkörünkhöz is készítenek kellékeket. Tiszteljük és szeretjük őket.

János Gizella
Hímesháza

*

SZÜLETÉSNAP ELŐTT

Közeledik a KISZ szülinapja. Elhatároztuk, hogy a csapatot patronáló Latinka Sándor KISZ-alapszervezetet műsorral köszöntjük a fiatalok pinceklubjában. Az évforduló emlékére ajándékot is készítünk.

A műsor befejeztével taggyűlésre kerül sor, melyen mi is részt veszünk. Hozzászólással is készülnek a nyolcadikosok. Vállalásaik egyik pontja ez.

Pongrácz Tibor
Kerekegyháza

*

FILMVETÍTÉS, JÁTÉK ÉS TÁNC

A KISZ-es fiatalok játékos vetélkedőt rendeztek az úttörőknek. Ezen nemcsak a barcsi gyerekek, hanem a vidékiek is részt vehettek. Először levetítették a Vértestvérek című izgalmas filmet, aztán vendéglátóink bemutattak egy színdarabot, majd játékos vetélkedő következett. Közben átadtuk a magunk készítette ajándékokat és köszöntöttük őket.

Utána jót táncoltunk.

Bellai Edit
Barcs

*

KÖSZÖNJÜK!

Úttörőszobája lesz csapatunknak! Már majdnem teljesen kész. Minden társadalmi munkával készült benne. Segített a községi KISZ, a varró és az asztalos ktsz, a szülők, és dolgoztunk mi is. Az átadásra hamarosan sor kerül. Már alig várjuk. És köszönjük!

Glózik Valéria
Bercel

Teszt

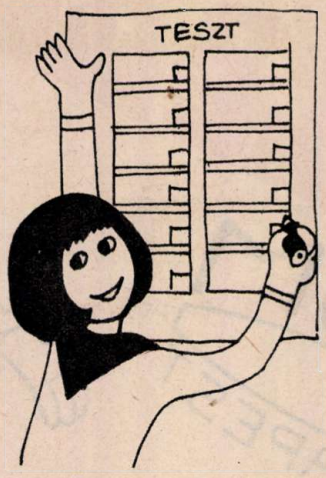

12 kérdés a 12. pontról

1. Ha vetélkedőt rendezne a csapat a magyar forradalmi ifjúsági mozgalomról, őrsötök elnyerné-e az első három hely valamelyikét? .....

2. Részt vettetek-e a tanév folyamán a KISZ-esekkel közös társadalmi munkában? .....

3. Láttatok-e már olyan festményt vagy szobrot, amely az ifjúság életét ábrázolja? .....

4. Meglátogattátok-e a testvér KISZ-alapszervezet otthonát, klubját? .....

5. Őrsötök meghívta-e egy kis beszélgetésre a testvér KISZ-alapszervezet egyik tagját? .....

6. Valamelyik VIT-ről tudtok-e legalább háromperces kiselőadást tartani? .....

7. Az őrsi összejövetelen beszélgettetek-e már arról, hogy ti milyen KISZ-szervezetnek szeretnétek tagjai lenni? .....

8. Elolvastátok-e már a KISZ szervezeti szabályzatát? .....

9. Meglepitek-e valamilyen kedves ajándékkal rajotok ifivezetőjét? .....

10. A Forradalmi ifjúsági napok programját gazdagítjátok-e valamilyen érdekes őrsi programmal? .....

11. Terveztek-e a tavasz folyamán járőrversenyt vagy harci túrát a KISZ-esekkel? .....

12. Ismeritek-e a Killián-próba követelményeit? .....

Az úttörőélet törvényének utolsó pontját mindannyian tudjátok: „Az úttörő úgy él, hogy méltó legyen a Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetség tagságára." Tesztünket elsősorban a nyolcadikos őrsnek ajánljuk. Tizenkét kérdést olvashattok itt. Ezekre „Igen"-nel vagy „Nem"-mel válaszolhattok. De tovább is léphettek: pontozhatjátok is a válaszokat. Az „Igen"-eket +1-től +10-ig terjedő pontszámokkal, aszerint, hogy miképpen hajtottátok (vagy hajtjátok) végre a feladatokat. A „Nem" feleletekért –5 pontot vonjatok le.

Az értékelést teljesen rátok bizzuk. Néhány minősítést azonban elmondunk.

100 pont: kiváló teljesítmény.

80 pont: elégedettek lehettek.

60 pont: látszik, hogy van bennetek törekvés, de azért jó lenne egy kicsit meggyorsítani a tettek végrehajtását.

40 pont: bár értetek el eredményt, de egy pillanatig se legyetek elégedettek. Legyetek mindannyian a további tettek szervezői.

30 pont: nagyon gyenge teljesítmény.

Ha úgy érzitek, hogy e teszt felpezsdített, munkára, tettekre sarkallt, már elértük a célunkat. Jó munkát!

Füleki János

TÖBB MINT SZÁZ ÉVE
eredményekkel, nemzetközi sikerekkel,
nehézségekkel és sok küzdelemmel,
de mindig az

ÉLVONALBAN

MOM
BUDAPEST

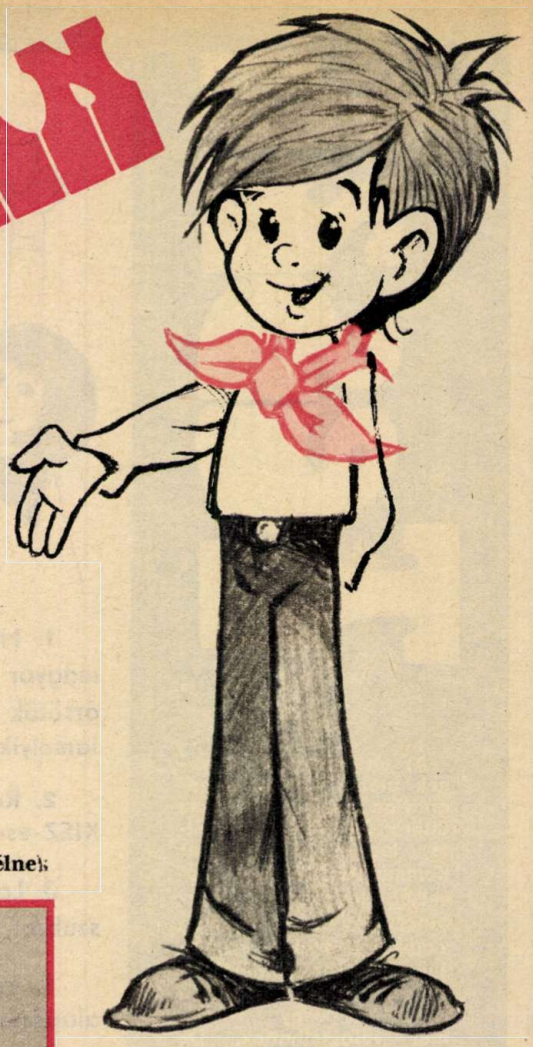

Szerelés mikroszkóp segítségével. A parányi vasmagra 30 m menetet csévélnek

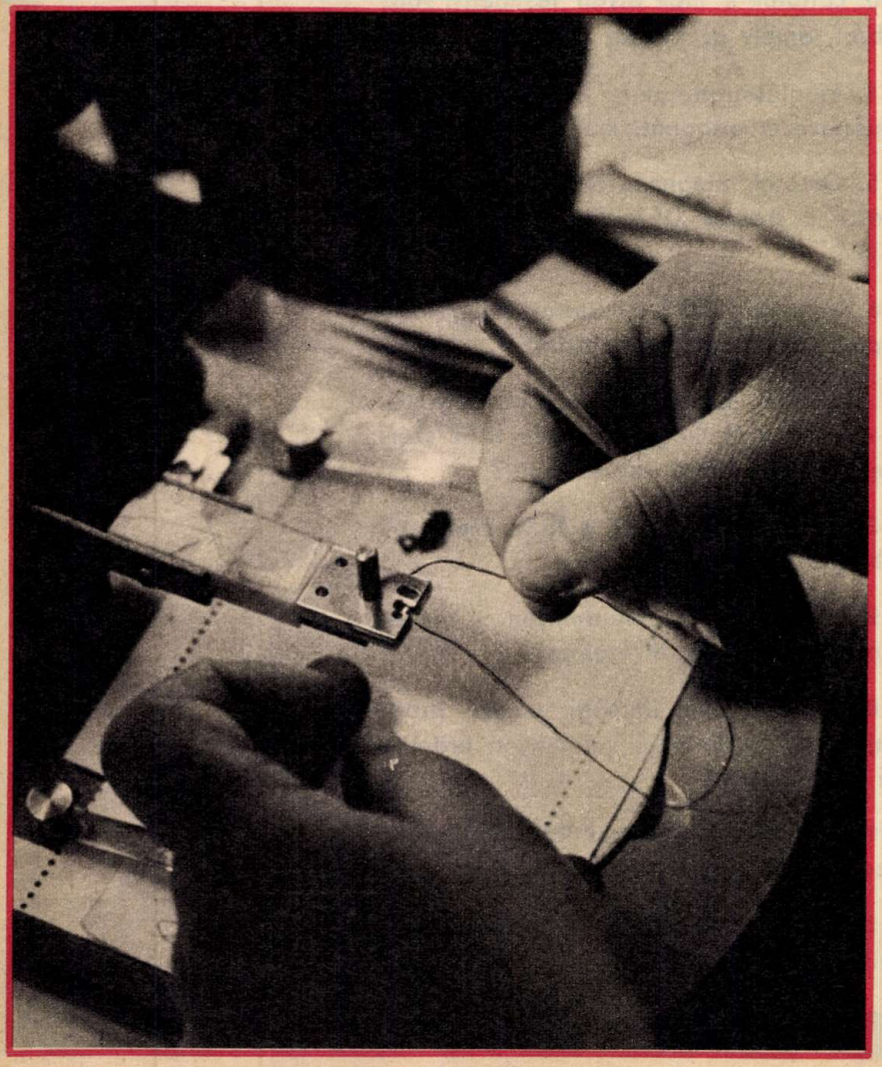

Sporteseményeknél megszoktuk már, hogy a végeredményeket, a helyezési sorrendet pillanatok alatt leolvashatjuk az eredményjelző tábláról. Bár nem is olyan rég a műkorcsolyaversenyek után még 20—30 percet várakoztunk arra, hogy megtudjuk, ki hányadik lett.

A dolgozók fizetés-kimutatását, egyetemek órarendjét, számlákat, könyvelést, statisztikai összesítést, mind több helyen a számítógép végzi.

A magyar számítógépgyártás, s annak tudománya igen fiatal, mint ahogy akik tervezik, építik, kezelik ezeket a nagyszerű gépeket — szintén fiatalok.

A számítástechnika egyik fellegvára a MOM, a Magyar Optikai Művek. A gyár KISZ-bizottságán Mosonyi Katalin, Meichl Ferenc és Szép Kálmán beszélt a hat éve tartó KISZ-védnökségről.

— A korábban gyártott műszereinket ismerik a világ minden táján. Ezekkel nincs semmi baj. A számítástechnikai gépgyártás mindenkinek új volt. Korábban még az egyetemeken sem oktatták a kibernetikát, ami a bonyolult, automatikusan vezérelt gépekhez szükséges elméleti alapot adja. Mindent elölről, magunknak kellett megtanulni. És ezt vállalta a KISZ. A türelmet, a több munkát, a segítséget, a minőséget, és az újat. Az alapokról indulni és az élvonalba ke-

Az elkészült műszereket a speciális gépteremben ellenőrzik. A számítógépes meózás is automatizált. A hibákat képernyőre vetíti, de írásban is rögzíti az ellenőrző automata.

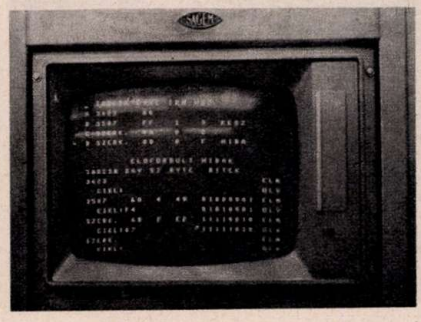

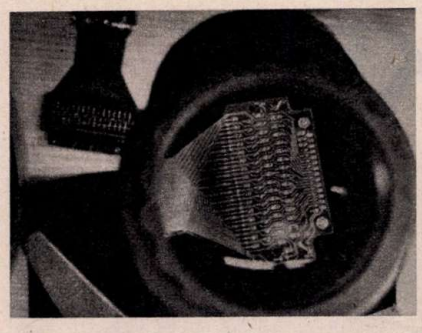

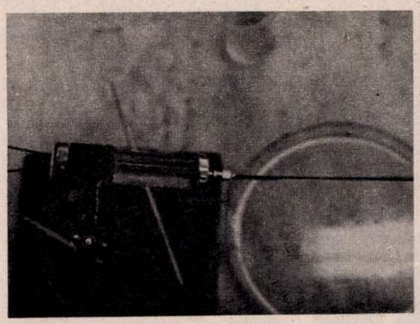

Más üzemrészekben nagyítón keresztül ellenőrzik a parányi nyomtatott áramköröket. Ötletes megoldással ragasztják össze a hajszálvékony vezetékeket. A ragasztót az injekciós tű fecskendőjébe öntik.

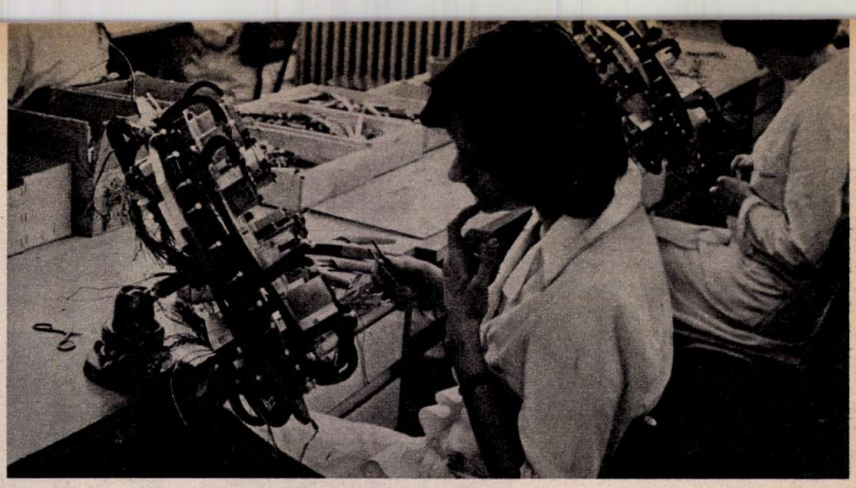

Szerelik a „korbácsot". Ez a memóriaegység közkedvelt gyári neve

rülni az az igazi győzelem. Ezért vagyunk büszkék.

Bel- és külföldi kiállítások aranyérmei és a sok első helyezés jelzi, hogy sikerült rövid idő alatt egy újabb tudományágban dobogóra kerülni. Ezt jelenti a KISZ-védnökség nálunk.

— Legutóbb a moszkvai Alkotó Ifjúság kiállításra kiküldött két gépünk kapott aranydiplomát. De nincs megállás. Olyan műszereket kell gyártanunk, amelyek jobbak, mint bárhol másutt a világon. Csak ezeket a termékeket veszik szívesen, hisz a régi, az elavult nem kell senkinek.

— Itt van például megint egy új konstrukciónk, a floppy disc, magyarul a hajlékony mágneslemezes tároló. A hanglemez formájú műanyag 3000 db lyukkártyát helyettesít, vagy 200 gépelt oldal „írható" rá. Mini-számítógépeknél használható, nem törik, postára adható, s a kívánt szöveget a gép pillanatok alatt kikeresi. Nem kell végigtekercselni, mint az előző típusoknál, s így az irodai, számlázási munkáknál is gyorsabb elődeinél. A keresett szöveget monitorra vetíti vagy papírra rögzíti.

A teljes egészében a MOM-ban készült gép nemzetközi szabadalmaztatását most kérték.

— Van egy másik izgalmas találmányunk is, a személyazonosító készülék. Belépsz a gyárba. Kis dobozba bedobod az arcképes igazolványodat. Mielőtt lenn kiesne a belépő, a készülék rögzíti a dátumot, adataidat, s engedélyt ad a belépésre.

A nyolcezer dolgozó többsége fiatal. Olyan fiatal, aki büszke arra, hogy itt készült a világon először torziós inga (Eötvös-inga), olyan fiatal, aki büszke arra, hogy ma a sorozatban gyártott műszereik is világhírűek.

Forrai G. János
Fotó: Wagner Margit

„MOMFLEX 3200" a legújabb termék. Hajlékony mágneslemezes tároló

A DAL KÖT ÖSSZE MINKET!

Ha a Foxi, a Riporter vagy a Párduc őrs külön kezdett valamihez, az biztosan sikerült — mesélte Godó Marika rajtitkár-helyettes —, de ha valamenynyien együtt voltunk, senki sem bírt a Felfedező rajjal. Egyszer Csefán Áginak mentőötlete támadt: „Majd én csendet teremtek itt!" — gondolta és elkezdett valamit énekelni. Néhány percen belül mindannyian harsogtuk a dalt, először összevissza, hamisan. Azóta már eltelt néhány hónap és talán ennek az ötletnek köszönhetjük, hogy megnyertük az éneklő rajok megyei versenyét, aranyérmesek lettünk és utazunk Szentesre, az országos döntőre.

Az esztergomi 2585-ös Ságvári Endre Úttörőcsapat hatodikos rajáról a tanárok is jó véleménnyel vannak, összeforrott közösségnek, tehetséges, vidám társaságnak tartják őket. Énektanáruk, Némethné, Zoller Éva úgy nyilatkozott, hogy az aranyoklevél megszerzésében is elsősorban a jó közösségnek volt döntő szerepe.

— Amikor a megyei éneklő-raj versenyt szerveztem — mondta —, még arra sem jutott időm, hogy ott legyek a próbájukon. Csefán Ági vezetése alatt gyötörték egymást.

— Én csak a dallamok megtanulásában segítettem klarinéttal — szerénykedett Szegő Csaba és máris közölte — van nálunk zenész bőven! Három fuvolásunk, két kürtösünk, három zongoristánk, egy dobosunk és háromi hegedűsünk van. Amikor kell, zenekart is alakítunk. Két-három nap alatt megtanuljuk, amit elő akarunk adni.

A Felfedező raj rendezett már csapatünnepélyt, köszöntőket, sőt Margó néni esküvőjére lakodalmas műsort állítottak össze és adtak elő. „Felfedező" útjaik során találtak egy régi Ko-

márom megyei népdalgyűjteményt is, a 111 Úttörődalt pedig valamennyien megvették. Két-három gyerek előre megtanul belőlük egy-egy dalt, majd megtanítja rá a többieket is. A csapat tánccsoportjába csaknem húszan járnak a rajból, de akad köztük költő is, amit a Kanász nóta dallamára írt rajinduló bizonyít. Íme egy szakasz ízelítőül:

„Kiabáltunk óra előtt,
egyre ordítoztunk,
Amióta énekelünk,
nagyon megváltoztunk!
Hej, ének, ének, vidám
ének, vagy szomorú
ének,
soha meg nem tudlak
unni, amíg csak én
élek".

— Hány dalt tudtok? — kockáztattam meg a kérdést.

— Negyvenet.

— És hánnyal tudnátok fellépni?

— Negyvennel — ismételte meg gyorsan Godó Mari —, de hogy hányat tudunk csak úgy együtt, egymásnak énekelni, azt én sem tudom...

— Kik a legjobb énekesek?

— Szabó Ati, Sárosi Ati, Speck István, Csefán Ági, Koditek Nikolett, Kopasz Andrea, Uhlyarik Andrea, Berta Magdi, Horváth Éva...

— Kik a botfülűek?

— Titok! — csattant fel gyanakvóan Godó Mari. — Hogy aztán ne jöhessenek velünk Szentesre?!...

És akkor az én interjúalanyom eltűnt. Talán mert a Telegdi bástya tövében focizó „felfedezők" labdáját kellett megállítani a várhegy oldalában, talán mert kényes kérdést kezdtem feszegetni.

Hogy mit tudnak még a Felfedezők?

Van köztük színjátszó, jelenetíró, bábos, sportoló, és van egy nevezetes riporterük: Nagy Margit, aki a TTT műsorában is szerepelt már.

— Nem maradnak le a tanulásban sem — biztosított az osztályfőnökük —, jó négyes átlagú a csoport, a tanulásban is segítik egymást.

— A dal köt össze minket — mondta szerényen egy kis szőke lány, és szavaihoz senki sem tett hozzá semmit.

Gebri Antal
Fotó: Wagner Margit

MITŐL DÖCCEN A MONDAT?

A jól szerkesztett mondatot gördülékenynek találjuk; a hibás szerkezetű szinte hallhatóan döccen. Sokféle vétséget lehet elkövetni a mondatok szerkesztésében, sokféle okból döccenhet a mondat. Ezúttal a fő mondatrészek egyeztetéséről lesz szó, az alany és az állítmány egyeztetésének szabályairól.

Ipari tanulókat toboroznak a Pamuttextilművek. Miért olvassuk elégedetlenül ezt a hírmondatot? Miért nem találjuk gördülékenynek? Azért, mert alanya és állítmánya között valami nincs rendben. A Pamuttextilművek egy cégnek a neve, hiába többes számú tehát az alany, értelmileg mégis egyes számú állítmány kívánkozik utána: Ipari tanulókat toboroz a Pamuttextilművek.

Az alany és az állítmány egyeztetése közben tehát nem feledkezhetünk meg az értelmezésről, a többes számú alak „felülvizsgálatáról".

Egy csoport leszakadt, s a közeli tisztáson letáboroztak.

Kifogásolhatjuk-e ebben a példában az alany és az állítmány egyeztetését? Az első tagmondatban csoportról van szó, a másodikban nem nevezünk meg alanyt; az elsőben egyes számú az állítmány, a másodikban viszont többesben használjuk. Mivel a mondat második felében rejtett az alany, nem kifogásolhatjuk az állítmány többes számát, hiszen közvetlenül nem a csoport-tal egyeztettük. De ne hallgassuk el, hogy igényesebb és gördülékenyebb is az a megoldás, amelyben rejtett alany helyett konkrét található! Egy csoport leszakadt, s tagjai a közeli tisztáson letáboroztak.

Ott hevert előtte a készülék, a programok és a tervrajz. Ha az alanyok különböző számúak, a fő mondatrészek egyeztetése többféle. Vagy a többes számú alany mellé kell helyezni a többes számú állítmányt: Ott hevertek előtte a programok, a készülék és a tervrajz. Vagy tegyük az egyes számú alanyok mellé az egyes számú állítmányt: Ott hevert előtte a készülék, a tervrajz és a programok. Ezek a megoldások sokkal jobbak mint a legelső, melyben az egyes számú alanyok közé ékelődött a többesben álló programok.

A ceruza és a toll íróeszközök. Ha az alanyok egyes számú köznevek, az állítmány is inkább egyes számú: A ceruza és a toll íróeszköz. Többes számú is lehet az állítmány olyankor, ha az egyes számú alanyok személyt vagy megszemélyesített dolgot jelölnek:

A lány és a fiú egymásra néztek.

Krisztina és Sarolta fölnevettek.

Ebben az esetben az egyes számú igei állítmány sem rontja a mondat gördülékenységét: A lány és a fiú egymásra nézett. — Krisztina és Sarolta fölnevetett.

Hernádi Sándor

HAJAT VÁGNI TILOS!

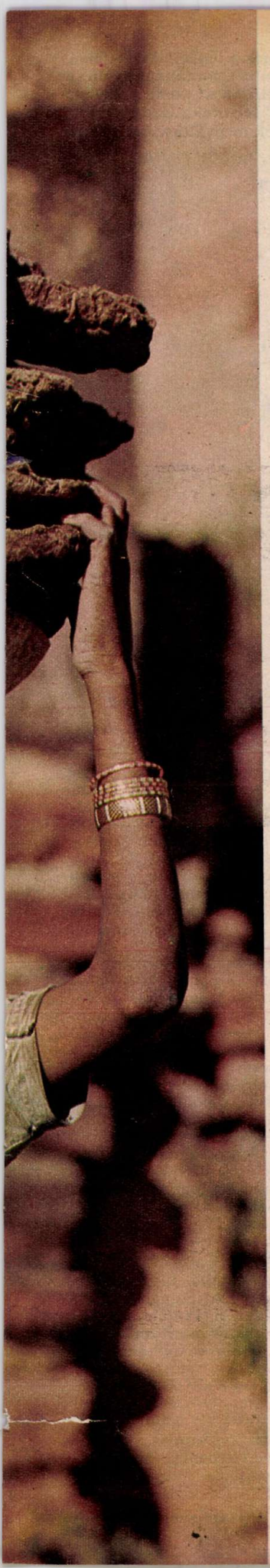

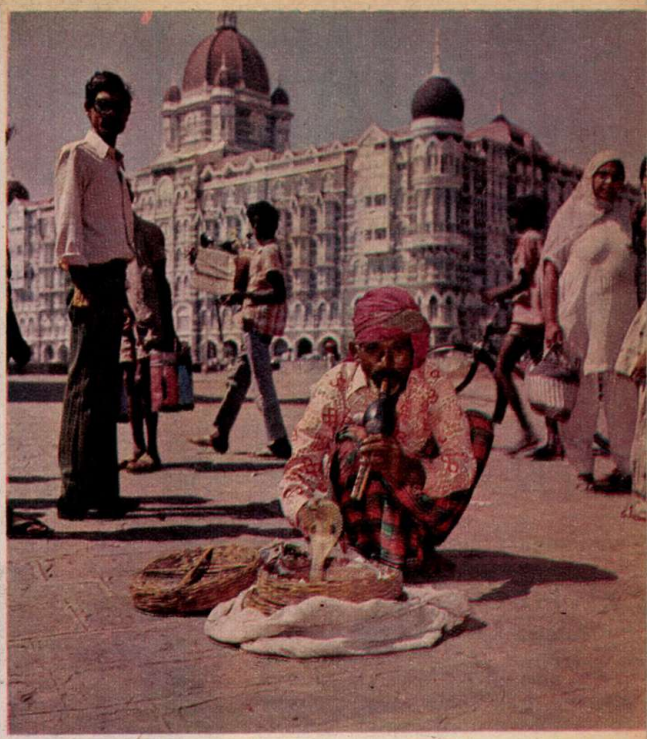

A kígyóbűvölő zenéjére vígan mulat
a kosárból előtekergő kígyó . . .

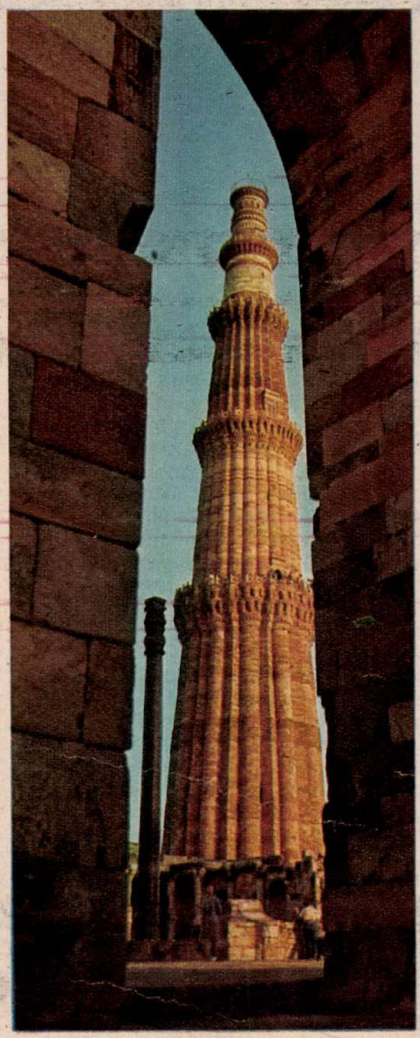

India fővárosa, Delhi,
a műemlékek városa,
a csodálatos hindu
művészet fellegvára.

Vonzó az utcai árus csemegéje,
csak a vevő kevés, nagy a szegénység . . .

A távoli országban sok gyerek él.
Közülük rengetegen éheznek, nyomorognak . . .

Az indiai gyerekek közül
kevesen járnak iskolába.
Száz gyerek közül talán
húsz tanul meg írni-olvasni.

HAJAT VÁGNI TILOS!

Indiában sokan élnek a vallás bűvöletében. Az utcák forgalmát gyakran megállítják a „szent" tehenek, és a „szent" folyótól a Gangesztől is sokan remélnek megváltást, segítséget.

A repülőgépen a Himalája jégcsúcsai fölött arra gondoltam, hogy hazánk nagy fia, Kőrösi Csoma Sándor majdnem másfélszáz esztendővel ezelőtt járt erre. Gyalogszerrel vágott át az őserdőn, a mocsarak ingoványain, éhségtől és betegségtől gyötörten kereste őseinket, rokonainkat e távoli országban, Indiában. Az eredeti forrásnál, a bennszülöttek kunyhóiban tanulta meg a tibeti nyelvet. A világon elsőként készítette el a tibeti nyelvtant és a tibeti—angol szótárt. Többek között megtanulta a szanszkrit nyelvet is. E csodálatos ember legyengült, kimerült szervezettel sem adta fel a küzdelmet: állhatatosan kutatta elődeinket a Himalája tövében. Nem ismert fáradtságot és lehetetlent. Csak a súlyos betegség, a mocsaras vidéken szerzett láz tudta levenni lábáról. Darzsilingben, 1841 márciusában halt meg.

Indiával már a régi időkben is ápoltuk a barátságot. Igyekeztünk megismerni egymás kulturális értékeit.

INDIRA GANDHI MAGYAR ROKONSÁGA

Az ország miniszterelnökc, Indira Gandhi többször járt hazánkban. A magyarokhoz még családi kötelék is fűzi. Egyik unokafivérének felesége magyar származású. A miniszterelnök személyesen is fogadott engem. Igen tájékozott hazánk felől, és nagyra értékeli a felszabadulás óta megtett fejlődésünket. Elmondta, hogy magyar rokonától ismeri népünk szokásait, kultúráját, meg a magyaros ételeket.

Az ország hosszú ideig az angol gyarmatosítók uralma alatt állt. Nyersanyagkincseit oda szállították.

India 1947-ben vívta ki függetlenségét, s azóta sok jó változás történt. Fejlődött az ipar is. Ma már például televíziót, szerszámgépeket és orvosságot is gyártanak. Még mindig nagy a nyomor. Kevés az orvos, és betegségek tizedelik az indiai népet.

Sok-sok gyerek él ebben a távoli ázsiai országban. Közülük rengetegen éheznek és rongyosak, mert szüleik munkanélküliek, nem tudnak számukra élelmet és ruhát vásárolni. Kevesen járnak iskolába, száz gyerekből alig tizenöten-huszan tanulnak meg írni-olvasni.

Még igazi rabszolgák is élnek! Még léteznek hercegek, maharadzsák, rádzsák — egy letűnt világ maradványai.

A maharadzsák annak idején békés egyetértésben éltek az angolokkal, mesés palotákban laktak, drágakövekkel és gyöngyökkel díszített ruhákat, turbánt viseltek, s a szolgák hadserege dolgozott nekik.

A SZENT TEHENEK

Nemcsak vidéken, a nagyvárosokban is láthatjuk a „szent" teheneket, amelyek félórákra megszakítják a forgalmat. A járművek megállnak, kitérőket tesznek, hogy ne zavarják őket. Pedig a hús, a tej nagyon kellene a sok éhes gyereknek. Sokan ma is azt hiszik, azért kell éhezniük, mert „születésük előtti életükben" nagy bűnöket követtek el. Evilági életük nem sokat számít, tűrni kell, mert haláluk után minden jóra fordul. Azt hiszik, hogy lelkük majd átvándorol egy másik élőlénybe, s minden gazdag, szép és csodás lesz.

A FŐVÁROS

Delhiben, India fővárosában sok turbános férfit láttam. Nem tudtam elképzelni, hogyan viselhet valaki rekkenő hőségben is meleg fejfedőt, hiszen alig bírja az ember a forróságot. Ők a szikh valláshoz tartoznak, mely szerint tilos a haj és a szakáll lenyírása. Fém, tehát olló, borotva nem érintheti. A szikh férfi szakállát zsinór köré csavarja, és kétoldalt felköti. A haját a fejtetőn kontyba tűzi. Legfőbb ékessége a szivárvány minden színében pompázó turbán. E hagyományt követik, talán mióta Buddha feltűnt Indiában (ie. 563-ban). Dohányozniuk is tilos.

A főváros egyik ékessége Sah Dzsehan palotája, és a Vörös Erőd. Az utóbbi a XVII. század elején épült, a katonai hatalom jelképe. A palota pedig a fehér márvány és a színes mozaik-díszítés ritka szép példánya. Itt élt és uralkodott a nagymogul, innen kormányozta az óriási birodalmat. A falakon perzsa verssorok olvashatók, közülük az egyik hirdeti: „Ha van a földön mennyország, itt van az!"

Világhírű műemlék a Kutab Minar is. Hetvenkét méter magas vörös kőtorony, s a magasba csigalépcső vezet. Felfelé menet úgy érezzük, hogy az egész építmény mozog alattunk, menten elől velünk. A tetejéből csodálatos kilátás nyílik a városra. A Kutab Minart sírkert veszi körül, ahol a muzulmán hódítást megelőző hindu uralkodó családok remekbe faragott síroszlopai állnak — immár több ezer éve. Ezek a hindu művészet csodálatos alkotásai.

Egyedülálló még Delhiben a Dzsaj Szingh csillagvizsgáló, a Dantár-Mantár. Az obszervatórium nemcsak a horoszkópkészítés, a babona, a jóslások, hanem a csillagászati tudományok mai szemmel is bámulatosan korszerű színhelye.

India hatalmas, fejlődő ország, érdemes sokat olvasni róla.

Németi Irén

FOTÓ: Székely Tamás

DOBOGÓ SZÍNPAD

AZ EDZÉS NEM JÁTÉK!

(A Dobogó Színpad onnan kapta elnevezését, hogy műsora bármelyik tanteremben előadható. Egy ügyes rajzoló felrajzolja a táblára a „díszleteket", és máris kezdődhet az előadás. A szín ezúttal egy focipálya, a háttérben — a táblán — egy futballkapu rajza látszik. Edzés van. Az edző középen áll, körülötte a játékosok. Persze nem szükséges mind a 11-nek szerepelnie.)

Edző: Akkor hát lássunk hozzá! Ki tudná megmondani, mi ez? (Felmutat egy futball-labdát. Tanácstalan tekintetek, bizonytalan dünnyögés. Végre bátortalanul jelentkezik valaki.) Na, tessék. Fatalin Jenő, a csapat szellemi vezére. Halljuk, halljuk, kedves Fatalin...!

Fatalin: Egy gömb. Gömbnek nevezzük az olyan mértani testeket, melyek felszíne minden pontban egyenlő távolságban van a középpontól. Térfogatát úgy számítjuk ki, hogy...

Edző: Na... alakul. Az első edzésen ez is szép. Gömb, gömb... de miféle gömb? (Megint jelentkezik valaki.) Nos, Hajmási Péter, miféle gömb ez?

Hajmási: Mesterséges. Ehhez nem férhet kétség. Ilyen állat a természetben nem fordul elő.

Edző: Bizony nem... Akkor viszont arra próbáljuk együtt megtalálni a választ, hogy ha mesterséges, és gömb, vajon mi a fészkes fenét lehet csinálni vele? (A szokásos tanácstalan hümmögés. Aztán megint jelentkezik valaki.) Mondjad, mondjad, Cibere Tóni! Ahogy egy előretolt ékhez illik.

Cibere: Például modellezni.

Edző: Há-há! Érdekes, érdekes. Sőt, nagyon jó. Persze, ha egy kissé részletesebben is kifejtenéd...

Cibere: Na igen. Arra gondoltam, hogy remekül modellezhető vele, amint a Föld a Nap körül kering, és váltakoznak rajta a nappalok, meg az éjszakák. Persze egy lámpa is kell hozzá.

Edző: Hm. Ez bizony védhetetlen volt, Cibere fiam. De mit gondoltok, miért éppen ezen a szép zöld mezőn tartjuk összejöveteleinket?

Fatalin: Mert a klubhelyiség beázik, és négyzetméteres darabokban hullik a vakolat. Márpedig a vakolat fajsúlyának ismeretében könnyedén kiszámítható, hogy...

Edző: Természetesen. De mégis... mit gondoltok, miért hoztam el ide ezt a mesterséges gömböt — amit az egyszerűség kedvéért ezentúl focinak fogunk hívni — erre a szép zöld területre? Hadd lássam, talál-e valaki kapcsolatot a gyepszőnyeg, meg a foci között?

Hajmási: Érdekes, sőt merész párosítása ez a szóban forgó objektumoknak... de azért lehet közöttük kapcsolat.

Edző: Ugye?!... Tehát...?

Hajmási: Igen. A foci — ha már megállapodtunk ebben az elnevezésben — némelyik hatszögletű szeletkéje piros. A gyepszőnyeg pedig zöld. Márpedig, mint tudjuk, ezek kiegészítő — hogy ne mondjam — komplementer színei egymásnak.

Edző: Ez minden...?

Cibere: Talán leülhetnénk... mert hosszasabban szeretnék szólni. (Az edző tehetetlenül bólint, mindenki leül.)

Cibere: Amennyiben a fehér hatszögeket sem hagyjuk figyelmen kívül a — Khm! — focin, úgy a piros, fehér és zöld színek a magyar trikolor színeit adják, amely nem utolsó látvány. Ezenkívül a zöld sík, meg a bőrgömb összehasonlítása remekül példázza a végtelen nyílt, és a határtalan, de véges tér problematikáját, amely mint köztudott, döntő jelentőségű.

Edző (lemondóan): Kész. Befejeztük. Mindennek vége.

Együtt: Az edzésnek is...?

Edző: Annak is.

Fatalin: Akkor minden rendben. Kérjük a focit, mester!

Edző: A focit...? Ugyan minek?

Fatalin: Hogyhogy minek? Hogy focizzunk egy fergetegeset!

Edző: Dehát az imént...

Hajmási: Az imént még edzés volt. Azt csinálja a Beckenbauer, meg a többi profi. A játék persze más. Azt mi is szeretjük!

(Dekázgatva, labdázgatva, kiabálva elrohannak.)

Cser Gábor

FIATALOK!
PÁLYAVÁLASZTÓK!

A BUDAPESTI KÖZLEKEDÉSI VÁLLALAT

fiúk és lányok részére szakmunkástanuló gyakorlati képzés lehetőségét nyújtja. Elméleti oktatás a kijelölt szakmunkásképző intézetben történik.
A gyakorlati képzés a szakmunkástanuló-idő első évében jól felszerelt tanműhelyeinkben, majd utána üzemeinkben folyik, ahol elsajátíthatjátok a gépi-forgácsoló, vasúti járműszerelő, géplakatos, szerkezetlakatos, villamosjármű-szerelő, villanyszerelő, erősáramú berendezés szerelő, villamosgép-szerelő, felvonószerelő, karosszérialakatos, autószerelő, gépjármű-villamossági műszerész, mechanikai műszerész, fényező-mázoló, asztalos, szobafestő-mázolótapétázó, ács-állványozó, csőhálózat- és berendezés szerelő, kőműves szakmákat.

A vállalatnál gyakorlati oktatásban részesülő fiataloknak ösztöndíjat, munkaruhát, napi 1,— Ft-ért ebédet, ingyenes kollégiumi elhelyezést,

TÁRSADALMI ÖSZTÖNDÍJAT,

és az autóbusz, villamos, Metró és HÉV-vonalakra érvényes DÍJTALAN UTAZÁSI IGAZOLVÁNYT IS ADUNK!

Az általános iskolát befejező fiatalok jelentkezését várjuk

SZAKMUNKÁSKÉPZŐ OSZTÁLYUNKON.

Budapest XI., Bartók Béla út 133. Telefon: 665-196.

Megközelíthető: 49-es villamossal, és az 1-es autóbusszal.

SZAKMUNKÁS-TANULÓKAT FELVESZÜNK!

Általános iskolát végzett tanulókat beiskolázunk a következő szakmákra:
esztergályos, marós, hegesztő (kiemelt szakmák),
mechanikai műszerész, gépszerelő, festő-mázoló, asztalos.
A tanulók a kiemelt szakmákban a tanulmányi ösztöndíjon felül havi 200 Ft ösztöndíj-kiegészítést kapnak.
Vállalatunk minden szakmában köt tanulmányi szerződést társadalmi ösztöndíjra, amely havi 250—500 Ft-ig terjedhet.
A tanulók részére kollégiumi elhelyezésről gondoskodunk.

Jelentkezni lehet:
A BUDAPESTI VEGYIMŰVEK
személyzeti és oktatási osztályán,
1097 Budapest IX., Kén u. 5. sz.

1876
1976

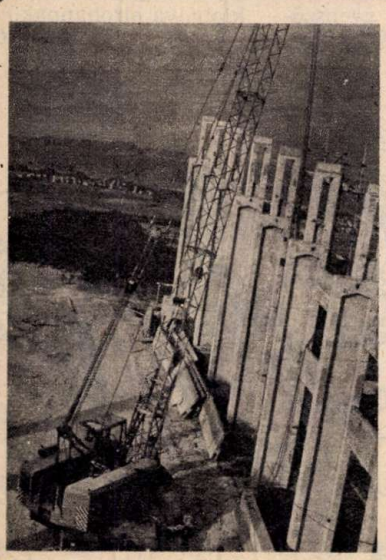

NYOLCADIKOS FIÚK!
BIZTOSÍTSÁTOK JÖVŐTÖKET!

Jelentkezzetek szakmunkástanulónak a 31. sz. Állami Építőipari Vállalatnál! Budapesti és vidéki szakmunkásképző intézetekben az alábbi szakmákban képeznek szakmunkásokat a vállalatnak: **kőműves, ács-állványozó, vasbetonkészítő, festő-mázoló-tapétázó, hidegburkoló, vas- és fémszerkezeti lakatos, villanyszerelő, építőgépszerelő és épületasztalos.**

A 3 év képzési idő alatt **ingyenes kollégiumi ellátásról és étkezésről** gondoskodunk. Téli és nyári **munkaruhát** adunk.

Az ösztöndíj összege a tanulmányi eredménytől függően változik.

A vasbetonkészítő, az ács-állványozó és a kőműves szakmákban havi 200,— Ft **ösztöndíjkiegészítést** fizetünk.

Aki a vállalattal szerződést köt, további 250,— **Ft társadalmi ösztöndíjban** részesül.

A harmadikosokat **teljesítménybérrel** foglalkoztatjuk, havi keresetük 1200,— Ft-tól 1600 Ft-ig terjedhet.

Sportolásra és üdülésre lehetőség van.

A sikeres szakmunkásvizsga letétele után a vállalatnál maradó fiatalok **külföldi munkahelyeinken** is dolgozhatnak.

Válasszatok szakmát!

Gyertek az építőiparba!

Vegyetek részt az országos jelentőségű nagyberuházások kivitelezésében!

ÁE 31 V

Jelentkezni lehet: személyesen, levél útján vagy a jelentkezési lap elküldésével. **Címünk:** 31. sz. Állami Építőipari Vállalat szakoktatási csoport 1364 Budapest V., Petőfi Sándor u. 7.

PAJTÁS KUPÁK 1977

1977-ben ismételten megrendezzük a Pajtás Kupák versenysorozatát, elsősorban azzal a céllal, hogy megfelelő sportolási lehetőséget biztosítsunk a nyári szünidőre. A következő sportágakban bonyolítjuk le a versenyeket: *kézilabdában*, az I. korcsoportban, fiúk és leányok részére, *labdarúgásban* az I. korcsoportban, fiúk részére, *röplabdában* az I. korcsoportban, fiúk és leányok részére, *íjászatban* az I—II. korcsoportban, fiúk és leányok részére.

A résztvevők érvényes úttörő, illetve kisdobos igazolványukkal igazolják személyazonosságukat. Sportorvosi, vagy iskolaorvosi igazolást bármilyen igazolványból elfogadunk.

KÉZILABDA, LABDARÚGÁS, RÖPLABDA

RÉSZVÉTEL

Kézilabdában, röplabdában és labdarúgásban az *1962. szeptember 1-én*, vagy később született úttörők vehetnek részt, akik az 1976/77-es tanévben általános iskolai tanulók voltak. A csapatok szervezhetők úttörőcsapatok tagjaiból, de egy csapatban több úttörőcsapat tagjai is játszhatnak (pl.: utcák, terek, játszóterek, lakótelepek stb. csapatai). A megszervezett csapatok tetszés szerinti nevet választhatnak.

JÁTÉKSZABÁLYOK

A Pajtás Kupák valamennyi mérkőzését az egyes sportágak érvényben levő játékszabályai szerint kell lejátszani. Az előmérkőzéseken, selejtezőkön azonban a szabályok merev alkalmazásától el lehet tekinteni. A pálya talaja lehet salak, parketta, gyep, döngölt föld, a lehetőségtől függően. A mérkőzéseket célszerű szabályos labdával játszani, de ennek hiányában a selejtezőkön

hasonló nagyságú műanyag vagy gumilabda is használható.

LABDARÚGÁSBAN mérkőzésenként 13—13, az országos döntőn 15 játékos szerepeltethető. A selejtezőket kis- és nagypályán egyaránt lejátszhatják, a területi és országos döntőket azonban szabályos méretű pályán rendezzük meg. A mérkőzések időtartama 2×25 perc, 10 perc szünettel. A mérkőzés egész ideje alatt bármelyik játékos cserélhető, és visszacserélhető. A területi és országos döntőkön a továbbjutást, illetve a végső helyezéseket a pontszám, és a gólkülönbség dönti el. Egyenlő pontszám és gólkülönbség esetén az egymás ellen elért eredmény dönt. Ha ez döntetlen volt, 5—5 büntetőrúgással (amelyet csapatonként 5 különböző játékosnak kell elvégeznie) kell eldönteni a végső sorrendet. További egyenlőség esetén újabb 3—3 büntetőrúgást kell végrehajtani (az a játékos nem szerepelhet, aki előzőleg már büntetőrúgást végzett!), ezután már minden esetben sorsolással kell dönteni. *A mérkőzéseket tornacipőben kell játszani!*

KÉZILABDÁBAN mérkőzésenként, illetve az országos döntő egész mérkőzéssorozatán 13—13 játékos szerepeltethető. A mérkőzések időtartama leányoknál 2×15 perc, a fiúknál 2×20 perc, 10 perc szünettel. A mérkőzések tartama alatt bármelyik játékos cserélhető, illetve visszacserélhető, de kapus csak kapussal, mezőnyjátékos csak mezőnyjátékossal. A területi és országos döntőkön a továbbjutást, illetve a végső helyezéseket a pontszám és gólkülönbség dönti el. Egyenlő pontszám és gólkülönbség esetén az egymás ellen elért eredmény dönt. Ha ez döntetlen volt, akkor *ugyanúgy kell eljárni, mint a labdarúgás esetében.*

RÖPLABDÁBAN a mérkőzéseken, illetve az országos döntő egész mérkőzéssorozatán 12—12 játékos szerepeltethető. A középvonal felett kifeszített háló magassága leányoknál 205 cm, fiúknál 215 cm. A mérkőzéseket két megnyert játszmáig kell játszani. 1—1 játszma megnyeréséhez 15 pontot kell elérni, és legalább 2 pont különbséggel kell vezetni. (Pl.: 15:13, 16:14, 17:15 arányban.) Egy-egy játszmában maximum 6 cserét lehet végrehajtani.

A MÉRKŐZÉSEK LEBONYOLÍTÁSA

A csapatok intézőinek kell lekötniük a selejtező mérkőzéseket, illetve az ellenfeleket megkeresniük. *Ellenfél bárki lehet,* akivel sikerül megállapodnotok! Ugyancsak a csapatoknak kell játékvezetőről gondoskodniuk. Játékvezető az lehet, aki a sportág alapvető szabályaival tisztában van, és személyi igazolvánnyal rendelkezik. A mérkőzés eredményét másnap a Magyar Úttörők Szövetsége Országos Elnöksége címére kell beküldeni: *1387 Budapest, Pf. 102., Balassi Bálint u. 16.*

A borítékra minden esetben rá kell írni: PAJTÁS KUPA — 1977. (Továbbá a megfelelő sportágat.)

Az eredményközlő lapot alá kell írnia mindkét csapat kapitányának (intézőjének), és a játékvezetőnek. Rá kell írni továbbá a játékvezető személyazonossági igazolványának számát is. *A selejtezőből a területi döntőbe jutást a lejátszott mérkőzések száma dönti el.* Egyenlő mérkőzésszám esetén a több győzelemmel rendelkező csapat jut tovább. Egyazon csapattal többször is lehet játszani, de egy csapat mindennap csak egy mérkőzést játszhat összesen.

A mérkőzések számába azokat a mérkőzéseket számítjuk be, amelyeket a csapatok 1977. május 20-tól július 20-ig játszottak, és a rendező bizottságnak bejelentettek. A mérkőzéseket a pályaválasztó és a vendégcsapatnak külön-külön kell bejelenteni. *Az úttörő-olimpia, és a serdülő bajnoki mérkőzések nem számíthatók be!*

A területi és országos döntők helyét a beérkezett nevezések alapján később jelöljük majd ki.

NEVEZÉS

A megszervezett csapatokat a sportágnak megfelelő feliratú levélben — „Röplabda Pajtás Kupa" stb. — *1977. május 15-ig kell nevezni.* A nevezéseken fel kell tüntetni a csapat választott nevét, az intéző nevét és pontos címét, az egész csapat névsorát (a játékosok nevét, születési helyét és idejét, iskolájuk nevét, és úttörő igazolványuk számát. Egy csapatban tetszés szerinti szá-

PAJTÁS KUPÁK 1977

mú játékos nevezhető, 15—20, vagy esetleg több is, mert a mérkőzéseken csak azok szerepelhetnek, akiket neveztek. *Pótlólag egyetlen játékos sem nevezhető!*

A nevezéseket a Magyar Úttörők Szövetsége Országos Elnöksége címére kell elküldeni: *1387 Budapest, Pf. 102., Balassi Bálint u. 16.*

KÖLTSÉGEK

A területi és országos döntők összes költségét a Magyar Úttörők Szövetsége Országos Elnöksége és a Pajtás szerkesztősége fedezi. Az alacsonyabb szintű versenyek költségei a résztvevőket terhelik.

ÍJÁSZAT

Versenyszámok: egyéni és csapatverseny. A versenyzők 80 cm átmérőjű lőlapra lőnek. *Az I. korcsoportban* (a serdülőknél) a távolság 20 m, a lövések száma 12×3. *A II. korcsoportban* (a gyermek kategóriában) a távolság 10 m, a lövések száma 12×3.

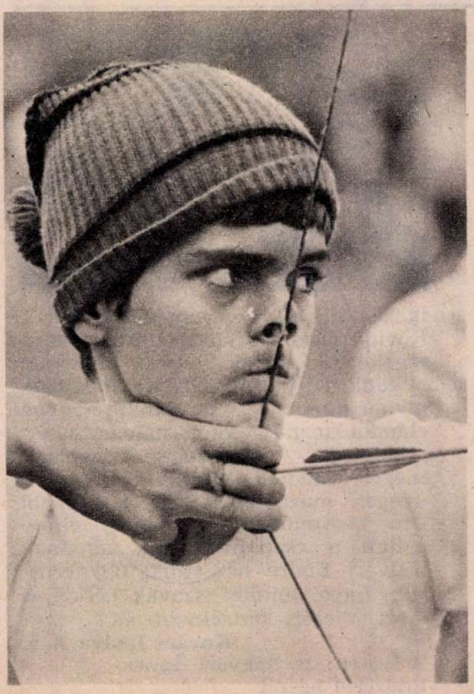

Az I—II. korcsoportban azok a fiúk és leányok (úttörők) vehetnek részt iskolájuk színeiben, akik „Az 1976/77. évi úttörő sportrendezvények szabályzata" 5—6. pontjában leírtaknak megfelelnek. A versenyeken a Magyar Íjász Szövetség szabályai érvényesek. A versenyzők utazási költségeit a Magyar Úttörők Szövetsége Országos Elnöksége fedezi, minden egyéb költség a nevező szerveket terheli.

Igazolás: a verseny színhelyén, a fent említett szabályzat 11. pontjának megfelelően.

A nevezéseket 1977. május 15-ig a Magyar Úttörők Szövetsége Országos Elnöksége címére kell elküldeni: 1387 Budapest, Pf. 102., Balassi Bálint u. 16.

A verseny helyét és idejét későbbi számunkban közöljük!

—R —R

Nálunk történt, hogy...

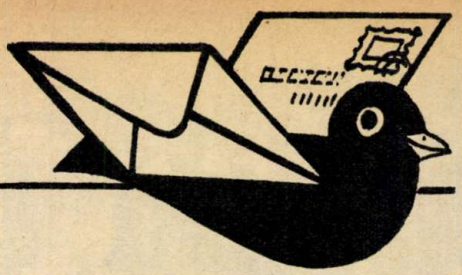

Versmondó kisdobosok

Kisdobosok vetélkedtek a budapesti I. kerületben: ki tud szebben verset mondani. A Szabó Ervin Könyvtár 20. számú gyermekolvasó-termében rendezték meg a szép verses délutánt, amelyen huszonegyen vettek részt.

Lucz Adrienn, a Batthyány Lajos iskola tanulója első lett. Nem hiába szereti a verseket óvodás kora óta! Szabó Lőrinc: Esik a hó című versét mondta el. A hétéves Sörös Klári is első helyet szerzett, a Törpe meg a körte című verssel. Pedig nem is ez a kedvence, hanem Zelk Zoltán Ákombákomja. Büszkék lehetnek Klárira az Attila utcai iskolában.

Nem csak az első helyezettek érdemelnek dicséretet. Mindenki, aki verset tanult, és a többiek elé állt, hogy elmondja.

Simon Ferenc Nándor
Holzinger Katalin
és **Kövesdi Péter**

Ünnepek és találkozók

Iskolánk alapításának 100. évfordulóját ünnepeltük. Az egykori alapító Waldstein János és felesége, Kálnoky Adél volt. Waldstein János Széchenyi István legjobb barátai közé tartozott.

Az egyhetes ünnepségsorozatot iskolatörténeti irodalmi műsorral és kiállítással nyitottuk meg. A műsor és a kiállítás anyagához a gyűjtőmunkát az úttörők végezték. Sok régi tanítványt kerestünk fel, akikkel riportot készítettünk. Megrendeztük a régi és mai úttörők találkozóját. Az egykori tanítványok és tanárok nagy szeretettel beszéltek az iskolánkban eltöltött időkről. Ígéretet tettünk, hogy szorgalmas munkánkkal tovább növeljük iskolánk jó hírét.

Bálint Rita és Árki Ildikó
Várpalota, 2. sz. Általános Iskola

Kedves vendéget fogadott a hajdúböszörményi 5. sz. Általános Iskola 201. sz. Ságvári Endre Úttörőcsapata. Névadónk húga, dr. Ságvári Ágnes, Budapest Főváros Levéltára

igazgatója elfogadta meghívásunkat. Rövid műsorral köszöntöttük, majd megkértük vendégünket, beszéljen nekünk bátyjáról. Olykor megható, olykor mulatságos, de mindig nagyon elgondolkoztató történeteket mesélt „Endréről". Elbeszélése nyomán megelevenedett előttünk a szemüveges, magabiztos diák, a későbbi ifjú kommunista. Ha most elmegyünk a csapatfal előtt, ahonnan Ságvári Endre néz ránk, úgy érezzük, figyel minket, szavak nélkül is bírál, dicsér, tanácsokat ad.

Kovács Ibolya, 8. a.
A képen: dr. Ságvári Ágnes, Endréről beszél

Mit üzen a Pajtás?

KONDÁSZ ROZSA, SZATYMAZ; ZIRKELBACH ERIKA, ZÁVOD; SZIJÁRTÓ SZILVIA, BUDAPEST; PINTÉR JUDIT, MAGYARKESZI: Köszönjük a javaslatokat!

FEHÉR ZSUZSA, TINNYE; MEDGYES ÉVA, BUGYI; BARKÓCZI ELVIRA, KÓKA: Egyetértünk veletek és az őrsötökkel. Ki a szabadba! Ott lehet jót játszani. Természetesen beszálmolhattok a kerékpártúrákról és a kirándulásokról.

SZOMOR ERIKA, SZIGETÚJFALU; SZALCZINGER MÁRIA, TARJÁN; SZEGEDI ILONA, ERDŐKERTES; KNÁB GABRIELLA, ESZTERGOM; TÖRŐ EDIT, HŐGYÉSZ: Gratulálunk a szaktárgyi versenyek és a kulturális szemle sikereihez. További eredményes munkát kívánunk!

MAROSI IZOLDA, VILLÁNY: Néhány hét múlva teljesül a kívánságod. Gyerekek verseiből közlünk egy csokorra valót. Remélhetőleg a tiédből is.

ZSÁKOVICS CSILLA, PERKÁTA: Igazad van, szánkózni jó. Ha el is múlt a téli túrák ideje és mi már nem írhatunk arról, versed szépen őrzi az emlékét.

IBOLYA ÖRS, IZMÉNY; ORSOS ROZI, VÉMÉND; KARSAI SZILVIA, BARCS: A szerkesztőség dicséretét küldjük őrsötöknek, mert idős embereknek segítettetek a ház körüli munkában, meglepetést készítettetek, újságokból, könyvből olvastatok fel nekik. Hasznos, szép munka volt!

FORCZEL ETELKA, OROSZLÁNY; VARGA GYÖNGYI, BUDAPEST: Igen, a rejtvényt a szerkesztőség címére kell küldeni – levelezőlapon! De ne várjatok rá választ! Van olyan hét, hogy „csak" két-háromszáz, de olyan is van, amikor ezernél több megfejtés érkezik. Nem írhatjuk meg, hogy megkaptuk vagy sem, azt pedig a következő lapokból látod, hogy a megfejtés jó volt-e.

ORION TV

FIÚK! LÁNYOK!

Láttátok TV-készülékeken az Olimpiát, de tudjátok, hogy készül a TV-készülék?

Láttátok az Olimpiát Kanadából, de tudjátok, hogyan ért ide a műsor?

Láttátok az eredmények azonnali megjelenését, de tudjátok, hogy ezt számítógép segítségével mutatták be?

Mindez hogyan és milyen berendezések útján történik, ezt az ORION-ban megtanulhatjátok, mert ezt a három termékcsoportot gyártja az ORION és ezek gyártásához képezünk ki szakembereket.

PÁLYAVÁLASZTÓ FIATALOK!

Általános iskolát végzett fiúkat és lányokat felveszünk – finommechanikai műszerész – forgácsoló (esztergályos, marós, köszörűs) – lakatos – szerszámkészítő – csőhálózat- és központifűtés-szerelő, asztalos – villanyszerelő szakmunkástanulónak.

A gyakorlati képzés jól felszerelt tanműhelyekben folyik.

A tanulmányi ösztöndíjon kívül – egyes szakmákban – vállalati ösztöndíjat is fizetünk.

Címünk: ORION Rádió és Villamossági Vállalat személyzeti és oktatási osztály, 1106 Budapest X., Jászberényi út 29.

Telefon: 284-830, 484-760.

PÁLYAVÁLASZTÓ FIÚK

Beiskolázunk fiúkat szakmunkástanulónak! Biztos, jó megélhetést nyújtó szakmák közül választhattok Budapesten és vidéken!

BUDAPESTEN:
központifűtés-szerelő, víz- és gázszerelő, szerkezetlakatos. Kollégiumi ellátásról gondoskodunk!

NYÍREGYHÁZÁN:
központifűtés-szerelő, szerkezetlakatos.

LŐRINCIBEN:
központifűtés-szerelő, szerkezetlakatos, hegesztő. Kollégiumi ellátásról gondoskodunk!

ÓZDON:
központifűtés-szerelő, hegesztő.

LENINVÁROSBAN:
központifűtés-szerelő, hegesztő.

AJKÁN:
központifűtés-szerelő.

DEBRECENBEN:
központifűtés-szerelő, víz- és gázszerelő.

A szorgalmas, jól tanuló fiataloknak az ösztöndíjon felül negyedévenként jutalmat adunk, a III. évfolyamban társadalmi ösztöndíj-szerződést is kötünk. A hegesztő szakmában a tanulmányi idő: 2 év.

EMELT SZINTŰ OKTATÁS!

Az ifjú szakmunkások 3 éves (esti iskolán) továbbtanulással érettségi bizonyítványt szerezhetnek.

SPORTOLÁSI LEHETŐSÉG:

Kosárlabda, asztalitenisz, labdarúgó-szakosztályok különböző csoportjaiban.

Érdeklődőknek részletes tájékoztatót adunk személyesen és levélben is.

Jelentkezés:
a Csőszerelőipari Vállalat munkaügyi osztályán 1117 Budapest, Budafoki út 95–97.

A rejtvények helyes megfejtéseit postai levelezőlapon küldjétek be. A legügyesebb megfejtők között könyvutalványokat sorsolunk ki.

Beküldési határidő: március 27.

A rejtvényeket Horváth Anna (keresztrejtvény), Bronesch Ottilia, Forrai G. János, Füleki János, Ipacs László és Szitás György készítették.

NYERTESEK 6. SZÁM

Bánhidi Enikő, Kazincbarcika; Bencze Ágnes, Felcsút; Berkes Teréz, Izsák; Bogár Imre, Budapest; Csáji Attila, Budapest; Csötönyi Eszter, Mágocs; Hederics Sándor, Nikla; Horváth Tünde, Szőreg; Kecskés Zsolt, Győr; Kovács Sándor, Tiszavasvári; László Péter, Budapest; Matuzek Éva, Budapest; Márkus Zoltán, Csajág; Mentes Pál, Sopron; Molnár Erika, Szada; Reményi József, Kisvárda; Sebők Eszter, Hajdúhadház; Szalai Zoltán, Gerjen; Túrú Erzsébet, Szőreg; Vincze Károly, Jászberény.

FELELJ, HA TUDSZ!

Kinek a fia egyidős az anyjával?

Melyik a Dunában a legkisebb hal?

Ha nem fürdik fehér, ha fürdik, fekete?

Melyik a legravaszabb állat?

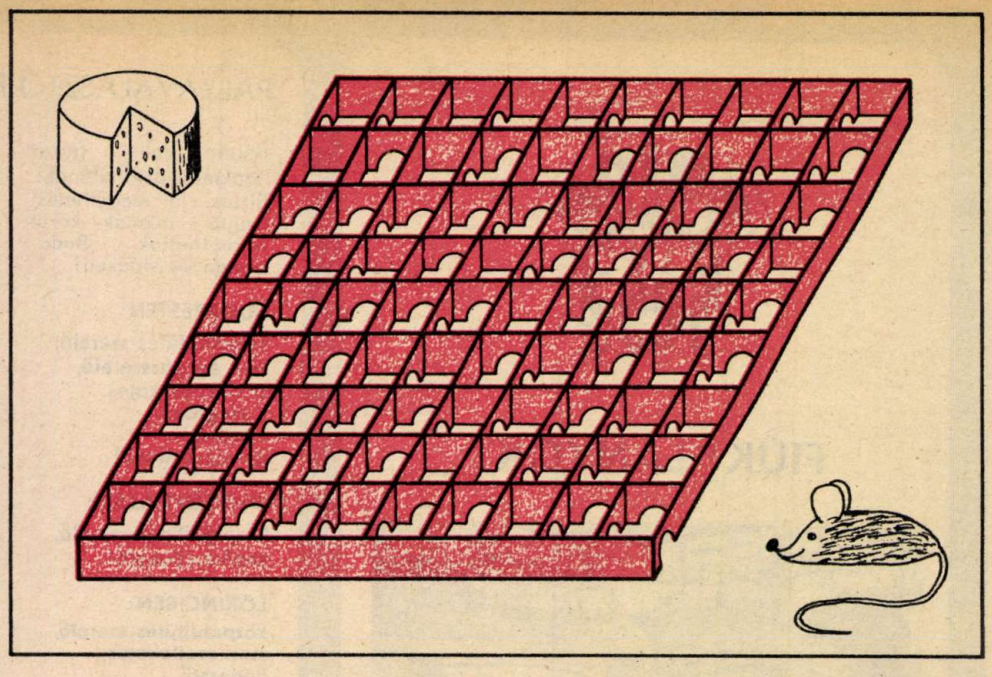

EGÉRUTAT NYERSZ...

ha megmondod, hogy sikerül-e az egérnek eljutni a sajthoz?

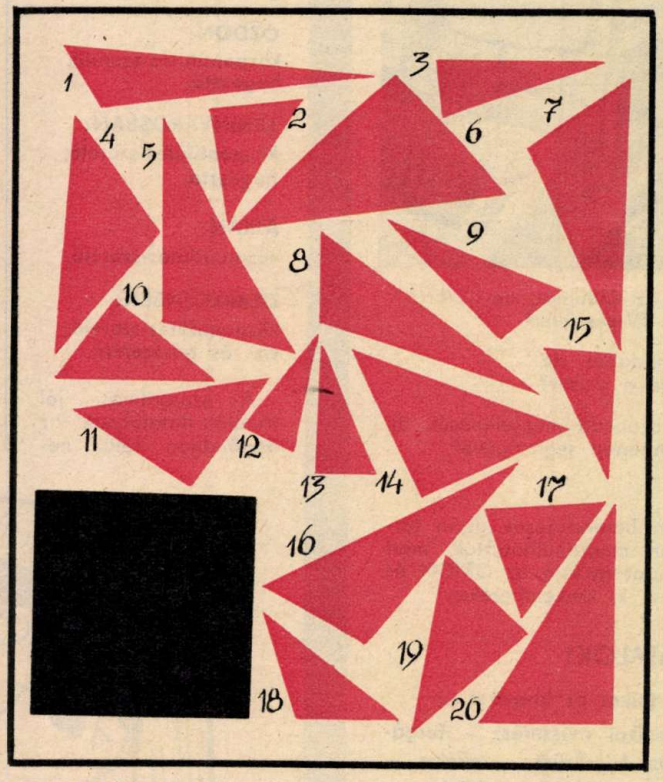

CSAK SZEMMÉRTÉKKEL

A képen látható húsz háromszög közül ötöt kell kiválasztanod ahhoz, hogy a fekete négyzetet pontosan be tudd fedni. Nos, melyik öt háromszögre van szükséged?

ELREJTETT KÖZMONDÁS

A tíz megadott szóból egy-egy szótagot kell elvenned, azokat sorrendben összeolvasnod, s máris megtudod, melyik az a közmondás, melyet elrejtettünk. Könnyítésül annyit elárulunk, hogy a közmondás hat önálló szóból áll.

ABÁL, ZÁRSZÓ, ELVÁR, LESZÁLLTAK, AZÓTA, RÓMAI, RÁSPOLY, MEGHAGY, MAGAS, VIRRAD.

FOTÓPÁLYÁZAT – ÓVODÁSOKRÓL

Az Óvodai Nevelés szerkesztősége fotópályázatot hirdet: pályázhatnak szülők, nevelők és bárki, akinek módjában van a 3—6 éves korú gyermekeket fotózni. A róluk készült képeket a következő témakörben várják: az óvodai élet, az óvodás gyerekek barátaik között, az óvodások játék közben és a családban.

A pályázatra bármely évszakban készült fotók beküldhetők. A beküldés határideje: 1977. áprilistól 1977. november 1-ig. Cím: Óvodai Nevelés Szerkesztősége, 1146 Budapest, Thököly út 82.

A fényképek 13×18 centiméter nagyságúak legyenek fekete-fehérben. A pályázatra csak azokat a fotókat lehet beküldeni, amelyek még nem szerepeltek fotópályázaton, és még nem jelentek meg sehol. A pályázaton hivatásos fényképészek és fotóriporterek nem vehetnek részt. A fényképeken és a borítékon a nevet és a pontos címet tüntessék fel a pályázók.

A fotópályázat díjai: 1 db I. díj: 1500 Ft, 2 db II. díj: egyenként 1000 Ft, 3 db III. díj: egyenként 500 Ft.

A pályamunkák közlésének jogát az Óvodai Nevelés szerkesztősége tartja fenn. Közlés esetén a szokásos tiszteletdíjat fizetik. A pályázatra beküldött képeket nem küldjük vissza.

A pályázat eredményéről a díjazottakat 1977. december végéig az Óvodai Nevelés Szerkesztősége értesíti, a díjakat is ők küldik ki.

IDŐSEBB TESTVÉREINKRŐL

Mai rejtvényünk fő soraiban a KISZ két programját rejtettük el. (A vízszintes 1. és a függőleges 11. sorok megfejtését kell beküldeni.)

VÍZSZINTES: 1. **A KISZ hagyományos tavaszi programja.** 11. Paulay személyneve. 12. Nyekergő hangszer, a skótok népi hangszere. 13. Város a régi Dalmáciában (ma Trogir a neve), ennek a várába menekült IV. Béla a tatárok elől. 14. Igen, oroszul. 15. Színházi dolgozó. 17. Tisztálkodóeszköz. 18. Édességféle, de ritka lánynév is. 20. Város az USA-ban. 23. NÁ. 24. Nem tilt el. 26. Öreg bácsi. 27. A múlt idő jele. 28. Műveltetőképző. 30. Gardner, amerikai filmszínésznő személyneve. 31. Régen így nevezték a férfit. 32. Szaruképződés az ujjak végén. 34. Nagyon erős méreg. 36. Korjelölés, rövidítve. 38. Pityergés. 40. Csarnok, díszterem, idegen szóval. 41. Francia, olasz és osztrák autók betűjele. 43. A szakszervezetek csúcsszervezete. 45. Egészséges. 46. Becézett női név. 48. Bútor alkatrésze. 49. PNO. 50. Építészeti stílus.

FÜGGŐLEGES: 2. Jelez egy másik gyereknek. 3. Helyrag. 4. Üti a többi színt a kártyában. 5. Üvegelzáró. 6. Tréfás elbeszélés. 7. Szolmizációs hang. 8. Igeképző. 9. Kipusztít. 10. Félig ember, félig kecske alak a római mitológiában, sok képzőművészeti mű tárgya. **11. A fiatalok testkultúráját elősegítő akció.** 15. ... léptekkel megy, sürgős dolga van. 16. Vonatkozó határozószó. 19. ZG. 21. Az egyik szülő. 22. Nagy lelkierő. 25. Jó kedvre ... 29. Ma sporteszköz. 31. Kicsit ijedős, nincs nagy bátorsága. 33. Elváltoztat. 35. Csak részben zúg! 37. Tészta jelzője lehet. 39. Határállomás. 42. Nem fölé. 44. Folyó a Szovjetunióban. 47. Dátumrag. 48. Így rövidítik a frankot. 49. Folyó és síkság Olaszországban.

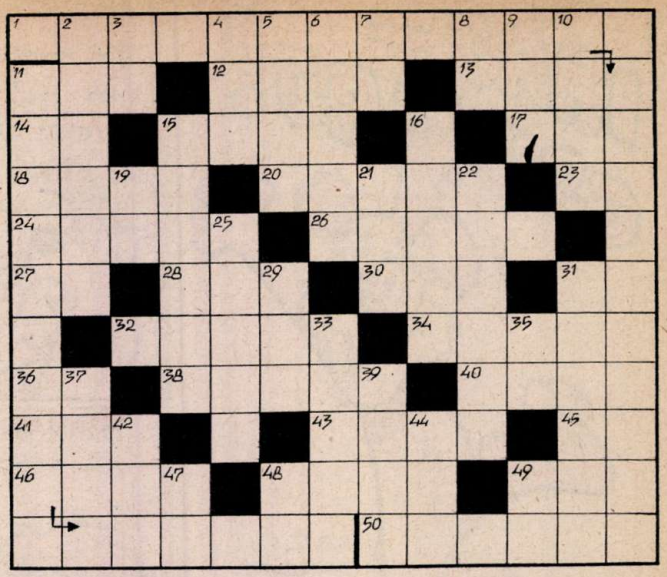

JÓ ÉTVÁGYAT!

Pisti az önkiszolgáló büfé pultjánál áll, kezében blokk. Ő már tudja, mit fog fogyasztani. Te is kitalálod?

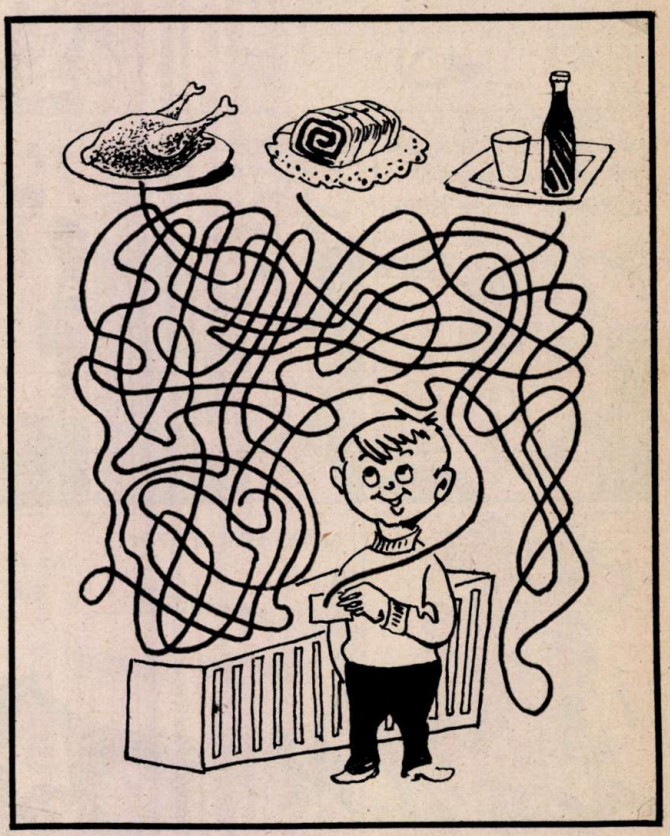

NAGY VÁLLALKOZÁS

Kilenc rajzot látsz magad előtt. Mind más és más jelenetet ábrázol. De ha jól megfigyeled, egy kis motívum két-két képet összeköt. Például az A-t a H-val a kis virág, amely mindkettőn megtalálható. De vajon mi köti össze a H-t az F-fel, az F-et a B-vel, a B-t a D-vel, és így tovább.

Összesen tehát hét kis motívumot kell megtalálnod.

JÓ SZEM KELL HOZZÁ

Szocialista alkotásaink egyik fellegvárának nevét írtuk fel erre a két téglarakásra. Egyikre a mássalhangzókat, a másikra pedig a magánhangzókat. Ha pontosan összerakod, megtudod a nagy alkotás nevét. Annyit még elárulunk, hogy a KISZ-esek is segítettek az építkezésnél.

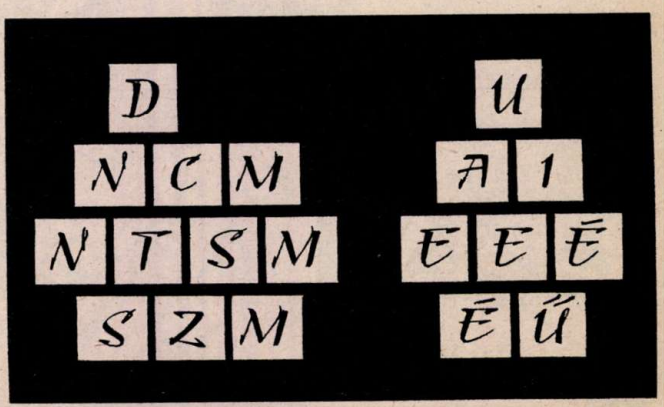

IHAJ-CSUHAJ!
RAJZ: DARGAY ATTILA
SZÖVEG: SZIGETI PIROSKA
TE AKARSZ BÁLBA JÖNNI? HA-HA! CSAK KUTYATÁNCOT TUDSZ JÁRNI!
HA EGYSZER KUTYA VAGYOK, NEM JÁRHATOK MEDVETÁNCOT.
EGYIK NEVET, MÁSIK SÍR. JÓL ÖSSZEILLÜNK.
MACSKA LEGYEK, HA HA NEM CSINÁLOM JOBBAN! ELMEGYEK ÉN IS...
LEGFELJEBB KÖTÖK MAGAMRA EGY PÁRNÁT, HISZ KI IS RÚGHATNAK.
ÚJ VERSENYZŐ JELENTKEZETT. SZÓLÓTÁNC LESZ!
JELENTKEZETT! EZ NEM NORMÁLIS!
SZÉGYENKEZHETÜNK!
BEAT-PÁRNATÁNC!
AZ ANYJÁT, DE JÓ!
ÜGYES VAGY!
GYERÜNK, UTÁNOZZUK!
EZ MAGASUGRÁSNAK IS JÓ.
NÉZD CSÖSZKE, EZEK MIND KUTYATÁNCOT JÁRNAK!
LEÉGTÜNK!
ÓH! JAJ NEKEM!
AZ ELSŐ DÍJ KAJLÁÉ!
AZ ENYÉM EZ A SOK VIRÁG? CSONT IS VAN KÖZTE?

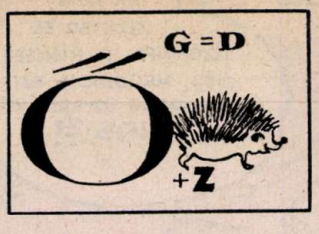

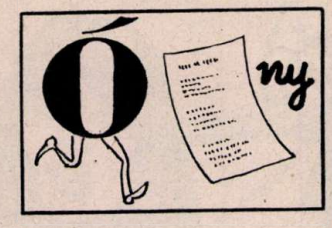

KÉPREJTVÉNYEK

Az első: ennek mindig örülnek a gyerekek. A második: nemcsak a sportolók indulhatnak rajta.

FURCSA LABIRINTUS

Képzeld el, hogy a középpontban vagy. Innen kell kijutnod valahogy. De merre, hol nyissunk kaput? Melyik a legrövidebb út kifelé? Csak egy helyen vághatod át a labirintust. De hol?

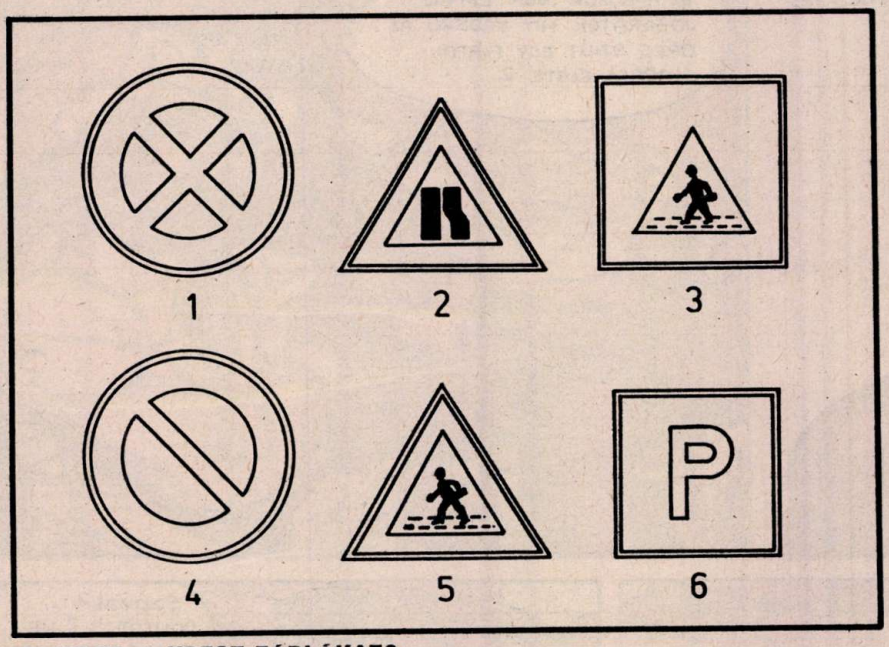

ISMERED A KRESZ-TÁBLÁKAT?

Ha igen, színezd ki a táblákat a megfelelő színnel, majd párosítsd a számokat a következő meghatározások betűjelével!

a — **Kijelölt gyalogosátkelőhely**; b — **Megállni tilos!**; c — **Várakozóhely**; d — **Útszűkület**; e — **Gyalogosátkelőhely**; f — **Várakozni tilos!**

PAJTÁS

A MAGYAR ÚTTÖRŐK SZÖVETSÉGÉNEK KÖZPONTI LAPJA

Főszerkesztő: VASVÁRI FERENC

Főszerkesztő-helyettes: FÜLEKI JÁNOS

Kiadja az Ifjúsági Lapkiadó Vállalat

Felelős kiadó: DR. PETRUS GYÖRGY igazgató

Szerkesztőség: 1137 Budapest Jászai Mari tér 5.

Telefon: 121-541, 121-549, 121-989.

Postafiók: 1396 Bp. 62. Pf. 508.

Kiadóhivatal: 1065 Budapest, Révay u. 16. Telefon: 116-660

A beküldött kéziratokat és rajzokat nem őrizzük meg és nem küldjük vissza.

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely postahivatalnál, a kézbesítőknél, a Posta Hírlapüzleteiben és a Posta Központi Hírlap Irodánál (KHI 1900 Budapest, József nádor tér 1.) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215—96 162 pénzforgalmi jelzőszámra.

Előfizetési díj: Egész évre 72 Ft, I. félévre 40 Ft, II. félévre 32 Ft.

77.0412 Athenaeum Nyomda Kozma utcai üzeme, Budapest Rotációs mélynyomás

Felelős vezető: SOPRONI BÉLA vezérigazgató

HU ISSN 0030-9583

INDEX: 25 696

Olvasószerkesztő: SZIGETI PIROSKA

Művészeti szerkesztő: CZIFFERSZKY BÉLA FORRAI JÁNOS

Tördelőszerkesztő: PORKOLÁB CSABA

CSAPATLAPOKBÓL: JÁTÉKBÖRZE

ÚTTÖRŐ ŰRSZONDA

Próbázzatok játékosan. Jó, ha felújítjátok az úttörőismereteket. Ennek egyik módja lehet, hogy a teremben vagy a szabadban eldugjátok a feladatokat, kérdéseket. Aki megtalálja, az kérdezi a többieket. Így izgalmas is, érdekes is!

— Hirdessetek versenyt: ki tud több olyan szót összeírni, melyben valamilyen keresztnév megtalálható. Egy-két példa: tÁGÍt, leemELEK, vANNAk stb.

Bereczki Ágnes, Sára Erika, Tura

KUKKANTÓ

Napjainkban igen sok szó esik a játékról. Két, nálunk új szórakoztató játékot javasolok pajtásaimnak.

Az őrsöt vagy rajt két csoportra osztjuk. Szívószálat adunk minden gyereknek. Ők a szájukba veszik. A legelöl álló játékosnak a szívószálra egy kis gyűrűt, vagy karikát teszünk. Úgy kell átvenni a gyűrűt szívószálról szívószálra, hogy le ne ejtsék.

A másik játéknál három csoportot alakítunk. Egy gyerek kimegy, a többiek megbeszélnek egy háromtagú szót.

A csoportok egyszerre kiáltják saját szótagjukat, amikor bejön a kukkantó. Ebből kell kitalálnia a megbeszélt szót.

Kollár Gyöngyi, Bácsalmás

OKADA megmenti a nép kincsét 5.

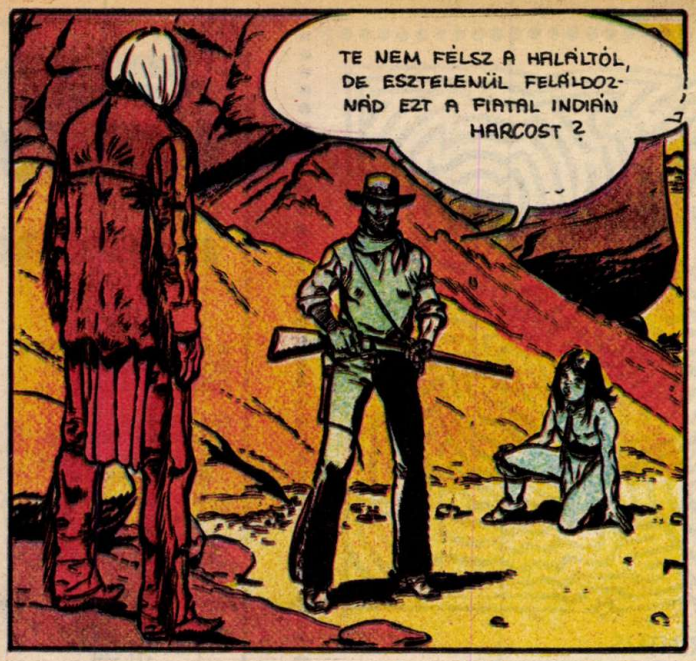

Az öreg habozni látszott. Pillantása kinzóiról a gyermekre siklott...

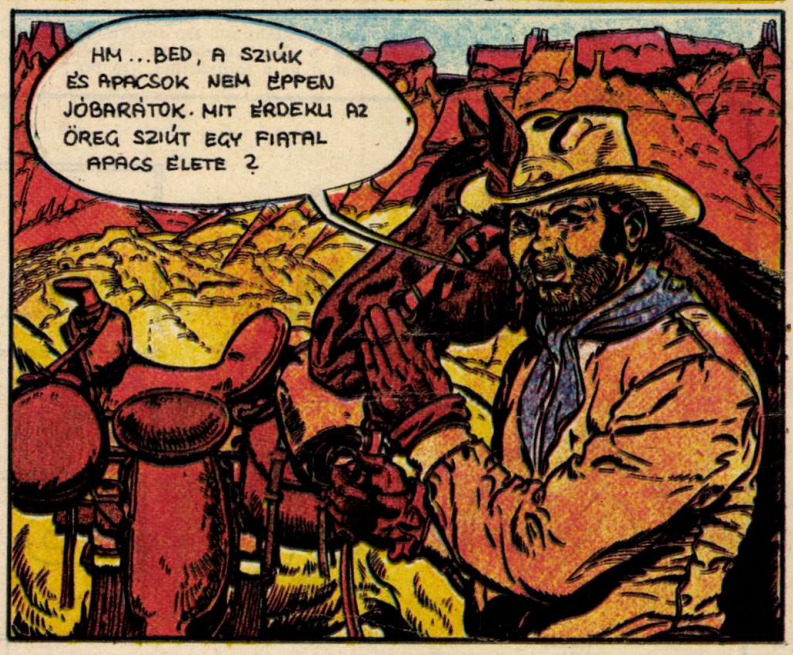

77|12
XXXII. ÉVF. • 1977. MÁRCIUS 24. • ÁRA 2,– Ft

PAJTÁS

FOTÓ: SZALAY BÉLA

EMLÉKMŰ

A súlyos album vastag lapjaira ránctalanul feszül a már megsárgult levélpapír. Halványkék tintával írt ciril betűk sorakoznak feszesen, katonásan egymás mellett, akár a katonák egy díszszemlén. Mellette az írógéppel írt magyar nyelvű fordítás: „... Meghallottam, hogy tudni akartok a Gyöngyös környékén folyt harcokról. Szívesen írok nektek erről, mint e harcok résztvevője. 1944. november 17-én Gyöngyös határához ért a tankhadosztályunk. Másnap harckocsijaink támadásba indultak. A mi harckocsink érkezett elsőként a városba. Óránként 60 kilométeres sebességgel robogtunk a város középpontja felé, amikor motorhiba miatt megállt a tankunk, majd hirtelen egy német „Tigris" páncélos tűnt fel előttünk. Valahogy kimásztunk a harckocsiból, s én akkor megsebesültem. Nem tudom, hogy hívták azt a helyet, ahol mindez történt, csak arra emlékszem, hogy állt a közelben egy templom. Mindenütt emeletes házak voltak. ... Alekszandr Zolotovics."

A másik oldalon egy fénykép.

Becsukom az albumot. Ez a mozdulat átröpít három évtizeden, ismét a jelenbe csöppenek.

— Sikerült megtudni, hogy hol sebesült meg Alekszandr Zolotovics?

— Igen. A Főtéren. Könnyű volt kitalálni a leírás alapján — mondja Murcsányi Lászlóné, a gyöngyösi 5. számú Általános Iskola levelező szakkörének titkára. Ezt még az elődeink kutatták fel. Tizenhét esztendővel ezelőtt Murányi Gábor kezdeményezésére alakult meg a szakkör, ők készítették ezt a szép albumot hazánk felszabadulásának huszadik évfordulója tiszteletére. Az akkori gyerekek nagyon sokat búvárkodtak, míg fellelhették az itt harcoló, elesett szovjet hősök nevét. Sokat jártak a tanács archívumába, még a temetőbe is, eredeti dokumentumok nyomán jutottak el azokhoz, akikről mindent meg akartak tudni.

Az album már sok kiállítást megjárt, mindenütt nagy tetszést, elismerést aratott. Sőt, nemcsak érdekességként szerepelt, hanem forrásanyagként is.

Dr. Sereg József történész azokat az adatokat, dokumentumokat is felhasználta tanulmányában, amiket a gyerekek gyűjtöttek össze.

— Mit csinálnak ma a szakkör tagjai?

Nagy Szilvia nyolcadikos, a szakkör diákvezetője szinte lélegzetvétel nélkül, gyorsan sorolja:

— Elsősorban Csebokszari város 36. számú iskolájának a tanulóival levelezünk. Már sok mindent megtudtunk erről a városról, a Csuvas ASZSZK fővárosáról, ahol több mint százezer ember él. A szovjet gyerekek többek között megírták, hogy a legutóbbi hulladékgyűjtő akciójukért kapott pénzt felajánlották egy vietnami diák sportpalota építésére. Példájukon felbuzdulva mi is elhatároztuk ezt.

— Csak iskolai témákról leveleztek?

— Nem — vág közbe Kerekes Laci, mielőtt Szilvia szólhatna. — Én például a sportról írok a barátomnak.

— Én már találkoztam is a levelezőtársammal — pattan fel egy lány —, nagyon meglepődtem, amikor megláttam, mert a levelei alapján másmilyennek képzeltem.

— Mondjátok, mire jó ez a levelezés?

Szilvia rövid töprengés után hangosan gondolkodva feleli:

— Megismerjük egymás életét, közelebb kerülünk egymáshoz és a nyelvtanulásban is segít. És persze tovább folytatjuk az album gyarapítását is. Nemrég levelet kaptunk egy édesanyától, azt kérte, hogy kutassuk fel eltűnt fia sírját, aki tudomása szerint itt esett el a harcok során, itt veszett nyoma.

Leveleket hoz a postás. Híreket egy elmúlt korból, híreket egy tőlünk sok ezer kilométerre lévő városból, ahol a gyerekek éppen úgy játszanak, tanulnak, örülnek és szomorkodnak, mint a gyöngyösiek.

Különös emlékmű épül ezekből a levelekből a gyöngyösi úttörőkben. Anyaga a megbecsülés, az érzelem, a gondolat, amely minden más anyagból készült emlékműnél jobban megőrzi azoknak az emlékét, akik ezeknek az írásoknak a főszereplői.

Bőcs Ferenc
Fotó: Szalay Béla

LEVELEKBŐL

Az a nemzedék,
amely nem elégszik meg azzal,
hogy hazája, népe múltját
csupán a történelemkönyvekből
ismerje meg, hanem felkutatja
a kor élő tanúit, hőseit,
jobban eligazodik saját korában is...

„1958 óta az Egyesült Nemzetek Szervezete Napján az öt világrész fővárosának rádiói és televíziói ugyanabban az órában sugározzák Beethoven IX. szimfóniáját, a népek testvériségét hirdető nagy alkotást, amelynek utolsó tételében így üzen nekünk: Tanulj meg örülni ember, hiszen ez a hivatásod, itt a Földön. Tanulj meg gyönyörködni önnön erődben. S két kezedben, mely elég erős nemcsak a teremtéshez, hanem ahhoz is, hogy bilincseidet szétpattantsd... Öröm, öröm, égi szikra, szállj egyik szívről a másikra, szállj és olvaszd eggyé az emberiséget."
(Részlet a martonvásári úttörő emlékműsorából)

Autón követtem a postakocsi egykori útját Martonvásárra, ahol magyarországi tartózkodása idején Beethoven többször is megfordult. A hajdani Brunswick-kastély parkjába lépve, dr. Szilágyi Gyuláné megjegyezte:

— Itt tartózkodni annyit jelent, mint megérinteni a csillagot.

Elnevettem magam.

— Képzeletben minden lehetséges. Az ember álma határtalan.

Az igazgatóhelyettes arca komoly maradt.

— Velünk valóban csoda történt.

— Csoda?

ÉS JÖNNEK A ZONGORÁK

— Kilenc évvel ezelőtt vette fel iskolánk a Beethoven nevet. Mi elhoztuk a gyerekeket a kastélymúzeumba. Amikor körülálltták a zongorát, amelyen Beethoven az itt töltött napokra emlékezve, többek között megírta a Holdfény szonátát, azzal kezdtek bennünket ostromolni, hogy ők is szeretnének zenét tanulni.

— Meddig tartott a varázslat?

— Még nincs vége. De maradjunk csak a kezdetnél. Gyerekek, szülők, nevelők összefogtunk és a Mezőgazdasági Kutató Intézet segítségével társadalmi munkával „zeneteremmé" alakítottunk át egy elhagyott szobát. Havi kétszáz forintért kölcsönöztünk Budapestről egy zongorát, és Kincses Józsefné vezetésével tizennyolc önként jelentkező tanuló megkezdte ismerkedését a zenével. Év végi házi hangversenyünk olyan jól sikerült, hogy a falu vezetői velünk kezdtek ábrándozni. „Budán kívül Martonvásár az egyedüli hely, ahol Beethoven járt — mondogatták —, mi lenne, ha..." Összedugtuk a fejünket, és levelet írtunk a minisztériumba. Kértük, engedélyezzék, hogy iskolánkban zenetagozatos osztály legyen. Aki megkapta a levelet, később elmondta, hogy jókat derültek a dolgon. Arra hivatkozva, hogy nem lesz utánpótlás, el akarták utasítani a kérelmet, de aztán megtudták, hogy községünk a legnagyobb hangszervásárlók sorába lépett. Egymás után jönnek hozzánk a zongorák.

— Ez a hangszer pedig nem fillérekbe kerül.

— A legolcsóbb ára is tízezer forint. És Martonvásáron jelenleg több mint harminc gyerek gyakorol a saját zongoráján. „Ha egy szülő ilyen nagy anyagi áldozatra képes, akkor nem tűnékeny szeszélyről van szó." — állapították meg, és postára adták az engedélyt. Azóta nehéz, de eredményes éveket hagytunk magunk mögött. Népes énekkarunk, tánckarunk, saját táncházunk van. Országos jelentőségű kísérletnek számítanak a zenés tornaórák. Úttörőink és kisdobosaink az idén is több aranyérmet hoztak haza a járási, megyei, kulturális szemlékről. De minden sikernél fontosabb, hogy a gyerekek megkedvelték a zenét, lélekben, érzelmekben gazdagabbak lettek.

NEM ADTA MEG MAGÁT

Velünk sétáltak a parkban az első zenetagozatos osztály tanulói közül néhányan. A nyolcadikos Simon Tünde egy fához vezetett bennünket.

— Itt szerette üldögélni a halhatatlan kedvessel Beethoven — mondta.

Újra és újra szemügyre vettem a fát.

— Hiszen ez még tízéves sincs.

— 1970-ben, a nagy zeneszerző születésének 200. évfordulójára ültették. Itt állt a régi fa is. De kihalt. És a Beethoven-rajongók a száraz törzset szálkánként hordták szét.

Tünde elmesélte, hogy a bonni Beethoven-ház vezetői néhány évvel ezelőtt érdekes hírt hoztak nyilvánosságra. Megtalálták a mester tizenhárom, eddig ismeretlen levelét. Soraiból arra következtettek, hogy a címzett, a „halhatatlan kedves", Jozefin, a legkisebb Brunswick-lány.

A tudat, hogy valaha az évszázados fák alatt sétált a zenetörténelem egyik óriása, megszépített mindent. Zöld levélruhába öltöztek a csupasz ágak, vi-

Mesél az automata... A kastélymúzeumban az úttörők Beethoven életével ismerkednek, aki 150 éve, 1827. március 26-án halt meg.

rágok nyíltak, körülöttünk, s úgy tűnt, mintha a téli hónapokra leeresztett tóban újra víz hullámozna, a csöppnyi szigeten a hidegtől fakult hangversenydobogón Beethoven muzsikája szólna.

— Harminckét éves volt, amikor észrevette kezdődő süketségét — hallottam Marika hangját. — Első rémületében öngyilkos akart lenni, de aztán elhatározta, hogy „torkon ragadja a végzetet", nem adja meg magát. Bármennyire szerette az embereket, visszahúzódott előlük, hogy művészetének éljen. Teljesen süketen, betegen, ezernyi kínnal viaskodva üzente a IX. szimfóniában: „Tanulj meg örülni, ember!"

MEG KELL KÍSÉRELNI!

A kastélymúzeumban nagyon szép játék kezdődött. A gyerekek arról döntöttek, hogy jutalmul, ki üljön le Beethoven zongorájához. Mindenki Salamon Feri nevét említette.

— Zongorajátékával megyei aranyérmes lett — indokolta a döntést Erdei Erika, az úttörőtanács titkára.

— Zenét is komponált — csatlakozott Erikához Csepeli Jóska.

— Zenét? És miről szól?

— Nehéz pontosan megfogalmazni — felelte pironkodva a hatodikos fiú. — Nagyon örültem, és ezt el akartam mondani.

— Mire készülsz?

— Mérnök akarok lenni, de az is lehet, hogy műszerész leszek. A zenén kívül rengeteget foglalkozom ezermesterkedéssel.

A Diákhang c. csapatújság főszerkesztője, Filák Marika többszörös ezüst- és aranyérmes zongorista és énekes így beszélt magáról:

— Amióta ismerem édesapám barátját, csak orvos szeretnék lenni. Martonvásáron vagy Budapesten. De ha a sors úgy hozná, hogy egy őserdőben kellene gyógyítanom, mint Albert Schweitzernek, akkor oda is elmennék. Mert ez a hivatás nincs városhoz kötve.

Beethoven példája bizonyítja, hogy az ember maga is csillaggá válhat. Tizenévesen igenis meg kell kísérelni, hogy minden idők legjobb mezőgazdásza, kovácsa, szövőnője, orvosa vagy zeneszerzője váljék belőlünk!...

Faragó György
Fotó: Gámán Gábor

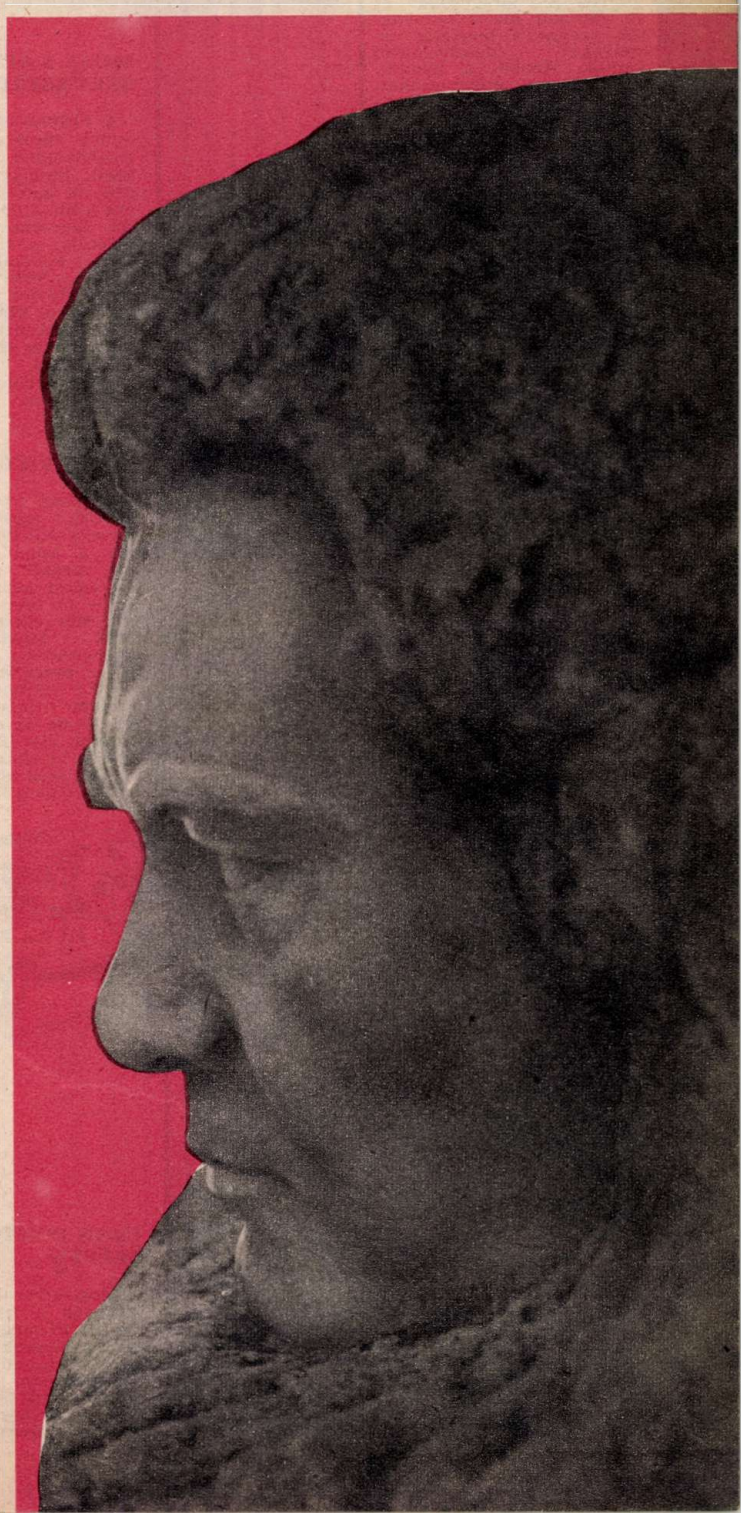

ELÉRNI A CSILLAGOT

A Pajtás TÁVIRATI IRODÁJA JELENTI

KÖSZÖNTŐ — LEVELEKKEL

Aranyeső, tulipán, kedves szavak, levelek... Vigyázó sorok, figyelmeztető mondatok... A Magyar Nők Országos Tanácsának II. kongresszusát így köszöntötték a legfiatalabbak, az úttörők. S a virágcsokor, és az ajándék mellé felolvasták azokat a leveleket is, melyeket édesanyjuktól kaptak. Azokat a kedves, néha dorgáló gondolatokat, melyek most ezen a tanácskozáson is azt bizonyították: az édesanyák mindig, a a nap minden percében figyelnek rájuk...

EGY ÉVSZÁZAD SZEMTANÚJA...

Kecskemét legidősebb asszonya a 103 éves Cs. Kovács Jánosné. A megyeszékhely Petőfi Sándor Úttörőcsapatának tagjai: Biró Anikó, Fodor Kati és Knoll Gyula verssel, virággal köszöntötték születésnapján, a csapat minden tagja nevében, a szép kort megért nénikét... Meghatottan fogadta a gyerekek kedvességét, figyelmességét, majd derűsen emlékezni kezdett: milyen majálisokat rendeztek abban az időben az iskolások, milyen zsúfolt tanteremben tanulták a betűvetést, s hogy mennyire megcsodálták a századfordulón az Alföldön átzötyögő, pöfögő „száguldó" első vonatokat.

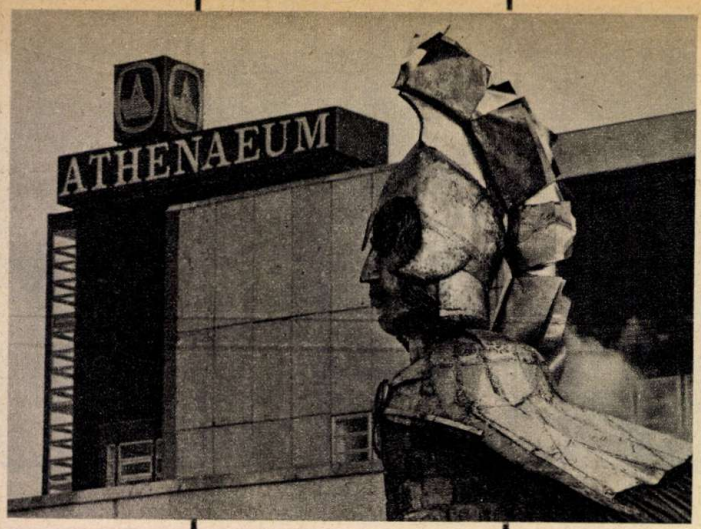

ITT KÉSZÜL A PAJTÁS

Az Athenaeum Nyomda Kozma utcai épületében helyezték el az új, korszerű 16 nyomóműves olasz CERUTTI gépet, melyen 11 színes lap készül. Az új nyomdarészleg 930 millió forint beruházással épült. Az üzem bejáratát PALLASZ ATHENÉ görög istennő szobra díszíti, aki a mitológia szerint — amely a hitrege tudománya a természetfeletti képességekkel rendelkező, többnyire isteni származású hősökről — az ipar, a művészet és a tudomány védnöke volt. A szobor Varga Imre Kossuth-díjas művész alkotása, akit az idén Budapest Főváros Tanácsa Pro Arte (Művészetért) éremmel tüntetett ki.

MOST KAPTUK SZEVASZTOPOLBÓL

A Fekete-tengerparti gyönyörű város hófehér házai mészkövekből épült házai közül kimagaslik a szovjet úttörők palotája. Valaha itt állt a híres fiziológus tudósról. Szecsenovról elnevezett főiskola; a II. világháború alatt bombák döntötték romba. Nemrég fejeződött be az épület újjáépítése és háromezer szevasztopoli úttörő máris birtokba vehette! Harminckét szakkör várja a gyerekeket naponta. Képünk egy balett próba közben készült.

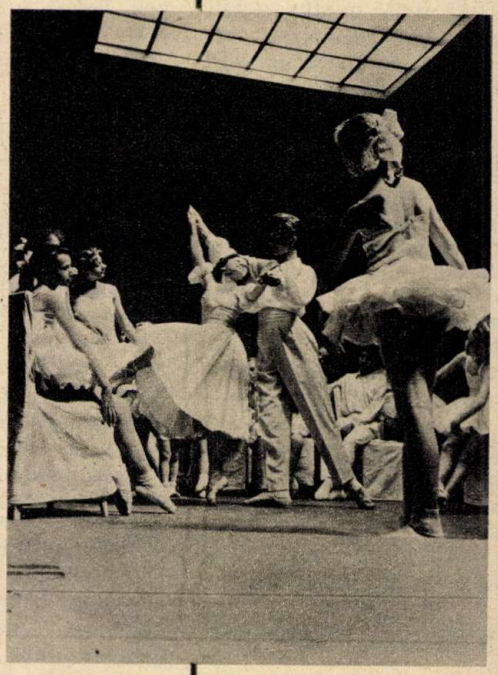

A HÉT VICCE

Autóstop reggel. Egy kisfiú nagy aktatáskával int egy autónak az út mellett. A zsiguli vezetője fékez, megáll.

— Bácsi kérem — szól a fiú — öt perc múlva nyolc óra. Már elkéstem az iskolából... legyen szíves engem elvinni a Rezeda utcába... beszállhatok?

— Én elvinnélek szívesen kisfiam — mondja a kérdezett — de az én utam más irányba visz. Én a Dunakanyarba igyekszem.

— Az még jobb! — csillan fel a szeme a fiúnak.

CSAK PONTOSAN, SZÉPEN...

Népszerű szakma az üvegcsiszolás a fiatalok között Veszprém megyében. A 100. évfordulójának megünneplésére készülődő Ajkai Üveggyárban jelenleg is száznál több lány és fiú tanulja az üvegcsiszolás mesterségét-művészetét.

RENDKÍVÜLI TETTEK ARANYCSILLAGA

SOK APRÓ TETTBŐL, FIGYELMES GONDOLATBÓL, SZÜLETNEK A LEGSZEBB, LEGTISZTÁBB DOLGOK

Amikor elindultunk, csak azt tudtuk: Nyíregyházán úgy döntött egy csapat, hogy bizonyos tevékenység elsimerése-képpen a „Rendkívüli Tettek Aranycsillaga" kitüntetést adományozza. Jelentőségét csak akkor értettük meg, amikor az úttörőszobában beszélgettünk. Másnak talán kevésnek tűnik, amit ezek a fiúk és lányok elmondanak. Igaz, nem látványos tettekről volt szó. Inkább arról, hogy ők megpróbálják észrevenni azokat a feladatokat, melyekben segítségükre szükség van.

Mégis: ezekből az apró tettekből számukra egy világ épül fel. Hiszen észreveszik, s tesznek azért, hogy a kollégium valóban otthon legyen, s hogy ez az otthon széppé váljon . . .

AZ INDIÁNOK

Már nagyok. Hatodikosok, s aki velük találkozik, gyorsan megismerheti életüket. Évek óta együtt tanulnak, dolgoznak, s immár másodszor nyerték el azt a kitüntetést – melyet az 5562. Makarenkó Úttörőcsapat tagjai alapítottak.

A Rendkívüli Tettek Aranycsillagát csak azok kaphatják meg, akik osztályukért, a közösségért dolgoznak. Azok, akik önként vállalják a munkát, s mindennap tesznek valamit, hogy az iskola, a kollégium szebb legyen.

– Mi sosem kérdezzük, mit kell csinálni! – mondta Szekeres Pista. – Nyitott szemmel járunk, mindent látunk, mindent észreveszünk. Tudjuk, a kis hálószobába paplanhuzatokat kell varrni, a negyedik osztályban piszkos a padló. A takarító néninek sok a dolga, egyedül nem győzi – segíteni kell. Így aztán nekünk nem szokatlan a tű és a cérna. Ám, ha arra van szükség, kézbe kapjuk a lapátot, a seprűt. Nekünk ez természetes. Itt élünk, itt növünk fel. No de – meséli büszkén – mi is nagyot ugrottunk örömünkben, amikor megkaptuk az aranycsillagot!

– Kétféle csillag van – magyarázza Lőrincz Gyuszi, a tanácstitkár. – A kicsit azok kapják, akik az osztály dicsőségéért tettek valamit. A nagyot? Azok, akik a csapat hírnevét öregbítették.

A falon – táblán sorakoznak az őrsök nevei. S egyre több helyen csillog a falon a csillag. Ahogy ők mesélik: eddig is versenyben álltak egymással az őrsök, ám, mióta megszületett az új kitüntetés – az egész csapat felbolydult.

EGYÜTT—EGYMÁSÉRT

Mindenki munkát keres. Orosz Jutka és a Március 15-e őrs a kicsik segítésében jeleskedik.

– Reggel segítünk felöltözni, elkísérjük őket az étterembe. Tanítás után együtt játszunk. Ha elfáradtak – mesélünk, énekelünk nekik.

A nyolcadikosok Lőrincz Gyuszi irányításával dolgoznak.

– Elvállaltuk, hogy a második és a negyedik osztályt mi takarítjuk. Közben arról sem felejtkezünk el, hogy a mi tantermünket, a nyolcadik b-t otthonosabbá tegyük. Zsebpénzünkből tányérokat, terítőket vásároltunk. Igaz, mi nemsokára elbúcsúzunk, ám a tanterem továbbra is őrzi emlékünket.

MINDIG VANNAK KISEBBEK

Székely Pisti negyedikes, a Hóvirág őrs vezetője.

– Nem a nagyok segítenek nekünk! Mi is dolgozunk! Az osztályunkat mi takarítjuk. Minden héten sepregetőst választunk, figyelünk a tisztaságra. No és segítünk az apróbbaknak . . . hiszen nálunk mindig vannak kisebbek.

Dobozy Zsuzsa
Fotó: Karasz Lajos

Az Indiánok őrsvezetője, Szekeres Pisti akár az ötletgyáros nevet is kaphatná . . .

Mi az új feladat? Az úttörőkre, a kicsik is figyelnek

Néhány mozdulat, s máris rendben a hálószoba.

KIK JUTNAK A DÖNTŐBE?

A „KÉMIAI KÉK FÉNY"

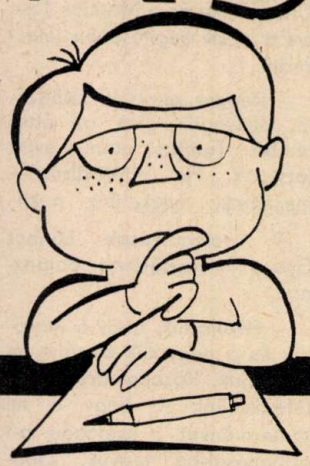

A TUDOMÁNYOS-TECHNIKAI ÚTTÖRŐSZEMLE ELÉRKEZETT A MÁSODIK FORDULÓHOZ. FEBRUÁR VÉGÉN RENDEZTÉK A VÁROSI, JÁRÁSI ÉS A KERÜLETI DÖNTŐKET. ERRŐL SZÓL KÉTOLDALAS BESZÁMOLÓNK.

A „Kémiai Kék Fény" egy „bűnözőt" köröz, „aki" üldözői elől elmenekült. A nyomozók, vagyis a versenybíróság tagjai felhívással fordultak az úttörő vegyészek városi vetélkedőjének résztvevőihez:

„Aki velünk akar jönni, annak nemcsak figyelmesnek, szemfülesnek kell lennie, hanem nagyon óvatosnak és fegyelmezettnek is. Négyes csoportokban nyomozunk, és ne feledjétek — mindent együtt, mindent egymásért!

A menekülő nyomokat, tárgyakat hagyott hátra. Ezek azonosításához bármilyen szakkönyvet használhattok. A későbbiek folyamán négyen — négyfelé haladtok tovább.

Most már te következel. Ekkor, mint a mesében, három próbát kell kiállnod, amivel bebizonyíthatod, hogy rendelkezel a kutatáshoz szükséges tudnivalókkal."

Így indult a nagy verseny Sopronban, a Bors László Általános Iskolában.

Soós Árpi a nagy sietségben majd elvesztette részvételi jogát, mivel a második próbánál magára öntötte a hígított lúgot. De kivágta magát. Mindjárt vegyelemezte, és kimutatta, hogy nem lúgkő, csak enyhe szalmiákszesz, ami nem árt az iskolaköpenynek.

Bartus Sándor lexikonhalmazzal és jó barátjával, Fekete Csabával jelent meg a vetélkedőn:

— Két vastag füzetbe előre összeírtunk mindent, amit csak a lúgokról, savakról találtunk. Így azután gyorsan végeztem.

— Melyik feladat tetszett a legjobban?

— Elmondom, s ha az olvasóknak kedvük van, fejtsék meg ők is. Egy vegyi anyag vallomása: „Kétszínűséggel vádolnak. Lehet, hogy ezt örököltem. Családunknak ugyanis sok színes tagja volt. Apám kék, nagyapám fekete, dédapám sárgásvörös volt. Anyám családja kissé színtelenebb. Dédanyám ugyan sárga volt, nagyanyám „első házasságában" színtelen, de a „második házasságában", amikor „meghűlt", fehér és selymes fényű lett..." „Ki" a mama?

A tudományos-technikai forradalom világában élünk, mondta a fizikai zsüri elnöke — s közben kialudt a villany Farádon, ahol 50 iskola 33 csapatának versenyzői találkoztak. Csorna város és járás, va-

Pataki László másfél hónapig beteg volt. Mégis az első között van a versenyben
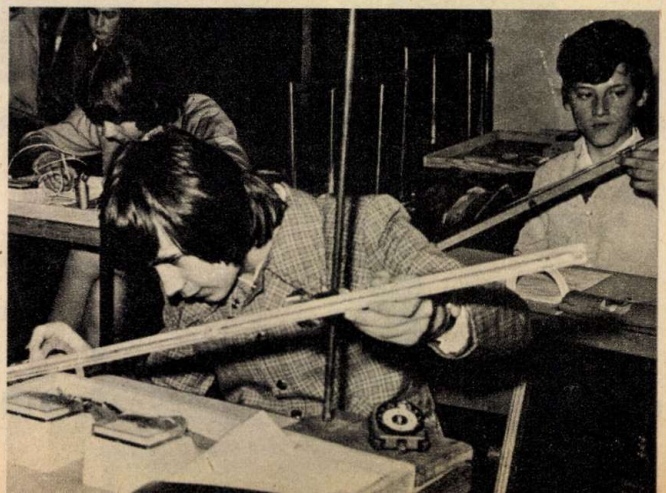
Kevés a kéz. Legalább még egy kellene! Tartani, mérni, írni...